Vuosi**kertomus**

2012

Keskisuomalainen Oyj

Tietoa
osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokous pidetään perjantaina 29.4.2013 Jyväskylän Paviljongissa osoitteessa Messukatu 10, Jyväskylä.

Osingonmaksu

Osinkoon oikeuttavia A- ja K-sarjan osakkeita on yhteensä 10 715 460 kappaletta. Hallitus esittää, että osinkoa jaetaan 0,40 euroa osakkeelle. Hallitus ehdottaa myös, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään yhtiön maksuvalmiuden ja tuloksen sallimissa rajoissa enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohti. Osingon täsmäytyspäivä on 3.5.2013 ja maksupäivä 13.5.2013, mikäli hallituksen ehdotus hyväksytään.

Osakerekisteri

Yhtiön osaketietoja ylläpitää Euroclear Finland Oy, puhelin 020 770 6000, faksi 020 770 6658. Osaketietoja koskevia asioita hoitaa Keskisuomalainen Oyj:ssä taloushallinto, jonka osoite on Aholaidantie 3, Jyväskylä, puhelin 014 622 000/osakeasiat.

Taloudellinen informaatio

Keskisuomalainen Oyj julkaisee vuonna 2013 osavuosikatsaukset neljännesvuosittain.
Tammi-maaliskuun osavuosikatsaus julkaistaan 21.5.2013
Tammi-kesäkuun osavuosikatsaus julkaistaan 22.8.2013
Tammi-syyskuun osavuosikatsaus julkaistaan 21.11.2013

Julkaisuja voi tilata osoitteesta:

Keskisuomalainen Oyj,
taloushallinto, PL 159,
40101 Jyväskylä tai 014 622 000.

Vuosikertomus 2012

Keskisuomalainen lyhyesti 1
Toimitusjohtajan katsaus 4
Hallituksen puheenjohtajan terveiset 6

Mediamurroksen voittajat 2012

Mediamurros 10
Strategia 12
Kestävä kehitys 13
Myynnin vuosi 14
Uudet kehityspolut 16
Neljän lehden yhteistyö 18
Mediakentän muutokset 19
Urheiluyhteistyö 20

Tuloksen tekijät 2012

Keskisuomalainen 24
Savon Sanomat 25
Kaupunkilehdet 26
Paikallislehdet 27
Warkauden Lehti 28
Iisalmen Sanomat 29
Tietoykkönen 30
Mediasepät 31
Lehtisepät 32

Konsernin vuosi 2012 lukuina

Tilinpäätöstiedot 36
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 86
Hallitus 92
Johtoryhmä 94
Keskisuomalainen Oyj:n konsernin organisaatio 2013 liiketoiminta-alueittain 96

2012 Vuosikertomus

Keskisuomalainen Oyj

Keskisuomalainen Oyj on valtakunnallisesti merkittävä viestintäkonserni. Keskeiset toiminta-alueemme ovat Keski-Suomessa ja Savossa, joissa asuu noin puoli miljoonaa ihmistä. Yhtiön päätoimialana on sanomalehtien ja verkkolehtien kustantaminen, sanomalehtien ja muiden painotuotteiden painaminen, jakelu sekä sähköinen liiketoiminta. Keskisuomalainen Oyj on noteerattu Helsingin pörssissä ja konsernin kotipaikka on Jyväskylä.

Yhtiö kustantaa kahta seitsemänpäiväistä maakuntalehteä Keskisuomalaista ja Savon Sanomia, kahta aluelehteä, seitsemänpäiväistä Iisalmen Sanomia ja kuusipäiväistä Warkauden Lehteä sekä 16 tilattavaa paikallislehteä ja seitsemää kaupunkilehteä. Lehdillä on monipuoliset sähköiset tuotteet ja palvelut.

Lehtisepät Oy on konsernin painoyhtiö, jolla on sanomalehtipainot Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä. Savossa varhaisjakelun hoitaa Savon Jakelu Oy.

Mediasepät Oy on konsernin markkinointiviestintäyhtiö, joka tarjoaa yrityksille viestintäpalveluita ja mediatuotantoa, kuten mainonnan suunnittelua, toteutusta ja painopalveluja digipainossa.

Tietoykkönen Oy on perinteikäs markkina- ja mielipidetutkimuksiin erikoistunut yritys. Yhtiö tarjoaa itsenäisenä toimijana tutkimus- ja tietopalveluosaamista asiakkailleen.

Konsernin palveluksessa työskentelee yli 1000 työsuhteista henkilöä, joista kokoaikaisia 829 henkilöä.

Vuonna 2012 konsernin liikevaihto oli 106,2 Me ja liikevoitto 17,1 Me. ■

KUVA: MARKO HAPPO

Keskisuomalainen Oyj lyhyesti

KUSTANNUSTOIMINTA

Keskisuomalainen Oyj:n liiketoimintayksiköt kustantavat kahta maakuntalehteä, kahta aluelehteä, 16 tilattavaa paikallislehteä sekä seitsemää kaupunkilehteä.
Erityisesti maakuntalehdet ovat viime vuosina panostaneet verkkopalveluihin. Uudet sähköiset palvelut ovat kasvattaneet konsernin medioiden kokonaistavoittavuutta.

Sanomalehti Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat, Warkauden Lehti, Viitasaaren Seutu, Laukaa-Konnevesi, Sisä-Suomen Lehti, Hankasalmen Sanomat, Viispiikkinen, Sampo, Pieksämäen Lehti, Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Paikallislehti Sisä-Savo, Soisalon Seutu, Pielavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Miilu, Heinäveden Lehti, Suur-Jyväskylän Lehti, Viikkosavo, Töllötin, Kuopion Kaupunkilehti, Pikkukaupunkilainen, Saarijärveläinen, Savon Silmukka ja Iisalmen Kaupunkilehti.

OSAKKUUSYHTIÖT

Arena Partners Oy 37,9 %
Väli-Suomen Media Oy 40 %
Jyväskylän Jakelut Oy 50 %
Jyväskylän Messut Oy 23,9 %
Esan Kirjapaino Oy 19,2 %

TUOTANTO- JA LOGISTIKKAPALVELUT

Keskisuomalainen Oyj:llä on painoliiketoimintaa Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä. Lisäksi konserni tarjoaa markkinointiviestintä- ja jakelupalveluita.
Lehtisepät Oy
Mediasepät Oy
Savon Jakelu Oy

TUTKIMUSTOIMINTA

Tietoykkönen Oy

Konsernin tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	IFRS 2012	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009	IFRS 2008
Liikevaihto, Me	106,2	108,7	101,9	97,6	105,3
Liikevoitto, Me	17,1	20,4	20,3	15,5	21,6
- % liikevaihdosta	16,1	18,8	20,0	15,9	20,6
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	11,7	18,8	20,7	14,7	21,2
- % liikevaihdosta	11,0	17,3	20,3	15,0	20,1
Tilikauden voitto *)	9,4	14,1	15,5	11,0	17,2
- % liikevaihdosta	8,9	13,0	15,2	11,3	16,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	16,4	24,9	29,0	23,5	38,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	21,4	26,5	25,9	19,9	28,4
Omavaraisuusaste, %	53,7	54,5	54,0	49,2	45,1
Bruttoinvestoinnit, Me	11,6	7,6	4,4	5,4	13,0
- % liikevaihdosta	10,9	7,0	4,3	5,6	12,3
Taseen loppusumma, Me	115,1	109,6	111,4	106,4	102,3
Henkilöstö keskimäärin	829	817	780	825	856

*) Tilikauden voitto ilman sijoitusosakkeiden alaskirjausta 13,7 Me (15,8 Me)

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

	IFRS 2012	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009	IFRS 2008
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	0,88	1,32	1,45	1,02	1,60
Oma pääoma/osake, eur	5,50	5,25	5,33	4,63	4,09
Osakekohtainen osinko, eur *)	0,40	0,80	1,20	1,00	0,80
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	45,5	60,7	83,0	97,6	50,1
Efektiivinen osinkotuotto, %	2,9	5,1	6,2	6,5	6,0
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	15,7	12,0	13,3	15,0	8,3
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
- alin, eur	13,80	15,45	15,20	11,05	13,25
- ylin, eur	17,90	20,65	21,33	17,89	19,90
- keskikurssi, eur	15,26	18,10	16,57	14,57	17,42
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	147,9	169,0	206,3	165,3	142,3

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.
*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.

LIIKEVOITTO LIIKEVOITTO%

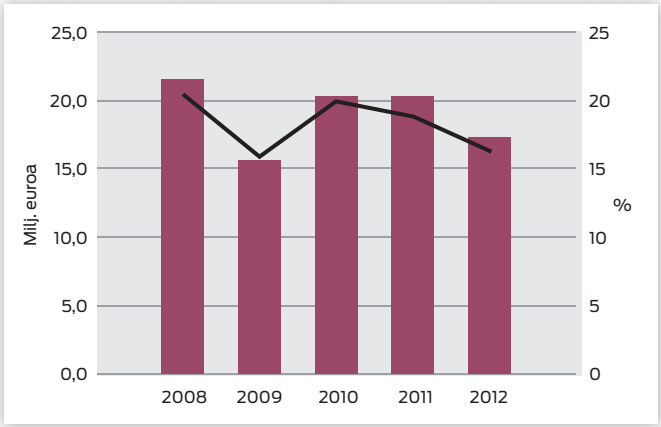

LIIKEVAIHTO

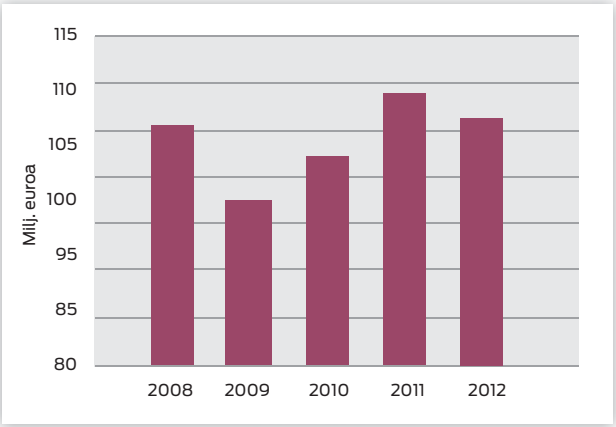

TULOS/OSAKE OSINKO/OSAKE

*) hallituksen esitys yhtiökokoukselle. Lisäksi hallitus ehdottaa yhtiökokousta valtuuttamaan sen päättämään 0,30 euron lisäosingosta.

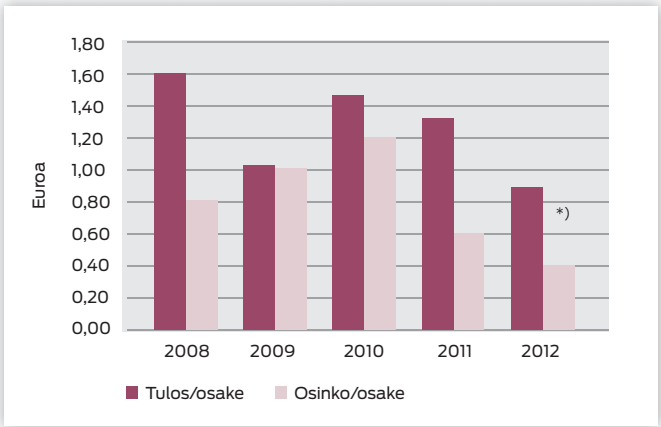

OMAVARAISUUSASTE %

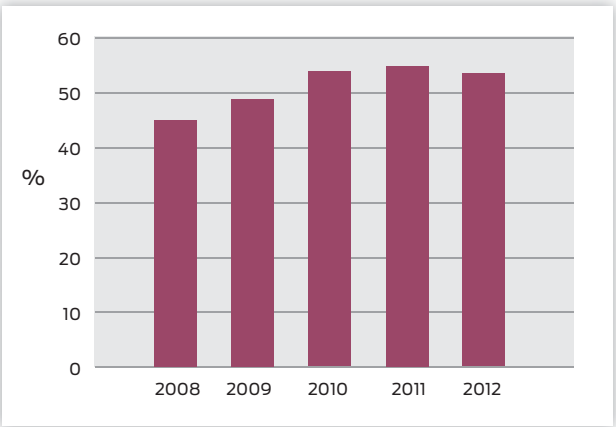

KUVA: MARKO HAPPO

Keskitymme työssämme tiukasti oleelliseen

Vuosi 2012 oireili jo vahvasti mediamurroksen saapumista Suomeen ja maakuntiin. Tulosta rakennettiin poikkeuksellisen vaikeissa olosuhteissa. Sanomalehtiin kohdistettiin arvonlisävero, valtiovalta lisäsi resurssointia YLE:lle, talouden suhdanne Euroopan talousongelmien seurauksena synkkeni vuoden edetessä. Kaikki nämä tekijät yhdessä aiheuttivat sen, että tuloksen tekeminen oli poikkeuksellisen haasteellista.

Sanomalehti tuotteena selviää mediamurroksesta hyvin. Sanomalehtien lukeminen on historiallisestikin huipussaan. Lukemisen painopiste siirtyy hitaasti digitaaliseen lukemiseen, ja sanomalehdillä on haasteita rakentaa ansaintaa sähköiselle lukemiselle. Viime aikoina on ilmestynyt merkkejä siitä, että ansaintaa olisi syntymässä, mutta kattavan ansainnan rakentaminen vie aikansa. Suomalaisessa omistuksessa oleva media työllistää ja maksaa veronsa Suomessa. Näiden tosiasioiden tunnistaminen olisi tärkeää myös valtiollisessa päätöksenteossa.

Keskisuomalainen-konsernille 2012 oli tulokselisesti kohtuullinen vuosi. Kaikessa tekemisessämme pyrimme keskittymään oleelliseen ja toimimaan mahdollisimman kustannustehokkaasti. Konsernin hallituksen linjausten mukaisesti panostimme voimakkaasti myös kehitykseen. Keskisuomalainen Oyj käynnisti laajan asiakastietokantojen kehitysprojektin. Tarkoitus on tulevaisuudessa pystyä palvelemaan asiakkaitamme entistä tehokkaammin ja monipuolisemmin. Paikallislehtien omaa mobiilihanketta, Mopaita vietiin voimallisesti eteenpäin. Projektin tarkoituksena on viedä konsernin paikallislehdet kattavasti sähköisiksi ja mobiileiksi.

Keskisuomalainen-konsernin tulostaso jäi tasollisesti alle tavoitteemme. Tähän emme ole tyytyväisiä, mutta olemme edelleen toimialan kärkiyritys, josta kiitos lankeaa paljolti osaavalle ammattilaisten joukolle, jotka tekevät tuotteitamme.

Keskisuomalainen Oyj:n keskeinen tahtotila on kasvattaa omistaja-arvoa ja huolehtia siitä, että omistajien meille uskomat varat tuottavat niin hyvin kuin mahdollista. Mediayhtiöiden osakekurssit ovat Suomessa ja maailmalla kehittyneet heikosti ja tavoitteemme on Keskisuomalainen Oyj:ssä kääntää tätä kehityskulkua. Tämä vaati selkeyttä johtamisessa ja rohkeutta tarttua uusiin asioihin ja kyseenalaistaa vanhoja totuttaja tapoja. Keskisuomalainen Oyj uskoo vahvasti edelleen paperiin, mutta tuo sen rinnalle uusia digitaalisia tuotteita.

Keskisuomalainen Oyj hankki omistukseensa noin viidenneksen Mediatalo Esasta, ja tämän seurauksena Etelä-Suomen Sanomia kustantavasta yhtiöstä tuli osakkuusyhtiömme. Myös tätä kautta Keskisuomalainen Oyj hakee kannattavaa kasvua ja yhteistyön kautta lisää tehokkuutta omaan toimintaansa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii olemaan mediamurroksessa toimijana – ei sivusta seuraajana.

Pahimpien tilinpäätöskiireiden keskellä meidät saavutti musertava suru-uutinen. Sanomalehti Keskisuomalaisen pitkäaikainen päätoimittaja, professori Erkki Laatikainen menehtyi lyhyen, mutta vakavan sairauden seurauksena. Erkki Laatikainen oli eräs keskeisistä henkilöistä, jotka ovat rakentaneet nykyiselle Keskisuomalaiselle pohjan menestyä. Haluan osoittaa kunnioitustani häntä ja hänen merkittävää työtänsä kohtaan yhtiömme eteen.

Kiitän omistajiamme luottamuksesta yhtiömme asioiden hoitamiseen, asiakkaita luottamuksesta tuotteisiimme sekä henkilöstöä kovasta työstä vaativassa toimintaympäristössä. ■

Suomalaisessa omistuksessa oleva media työllistää ja maksaa veronsa Suomessa.

Vesa-Pekka Kangaskorpi, toimitusjohtaja
Keskisuomalainen Oyj

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Tekemisen hyvä henki on johtanut hyviin suorituksiin

Keskisuomalainen-konsernissa on tehty näkyviä valintoja myynnin teemavuotena 2012, kun sekä sanomalehti Keskisuomalaiseen että Savon Sanomille on valittu uudet myyntijohtajat. Konsernin hallituksen puheenjohtaja Antero Vesterinen näkee, että uusilla valinnoilla ohjataan sanomalehtien sähköistä kehitystä tulevaisuuteen päin.

Vesterinen uskoo myynnin teemavuoden aiheiden jatkuvan arjen työnteossa seuraavinakin vuosina, sillä murrosvaiheessa mediatalo vielä hakee sähköisen mediatalouden ansaintalogiikkaa.

– Mediamurroksessa meitä askarruttaa myös, mikä on taloussyklin aikaansaamaa tilannetta, ja kuinka paljon mediamurros vaikuttaa. Myös se on suuri kysymys, vaikuttaako taloussykli mediamurroksen rakenteisiin, Vesterinen pohtii.

Tulevaisuutta ei pidä Vesterisen mielestä kärsiä ennakkoon.

– Meillä konsernin hallitus, johto ja henkilöstö tekevät parhaansa olemassa olevilla tiedoilla. Eteenpäin on mentävä, vaikka näkymä on välillä sumea. Taivastelu ei johda mihinkään, joten olemme valinneet tekemisen tien.

Antero Vesterisen mukaan tulevaisuuden tulos tehdään kouluttautumalla, ottamalla uutta teknologiaa nopeasti käyttöön ja jatkamalla konsernin sisäistä hyvää yhteistyötä. Hallituksen, toimivan johdon ja toimitusjohtajan hyvähenkinen yhteistyö tuo Vesterisen mukaan tehoa päätöstentekoon.

– Uskon tämän hyvän hengen henkivän koko taloon.

Hallituksen puheenjohtaja on tuttu mies Aholaidassa konsernin tiloissa ja hän vaihtaa ajatuksia henkilökunnan kanssa myös tavatessaan heitä Aholaidan käytävillä.

– Tapaan hyväntuulisia työntekijöitä, jotka tulevat juttelemaan kanssani. Tämä on hienoa, sillä talon hyvä henki on perustekijä hyville suorituksille, oli taloudellinen suhdanne mikä hyvänsä.

Lehti elää maakunnasta, ja maakunta tarvitsee lehden, jotta molemmat selviävät ajan haasteista. Vaikka taloudellinen suhdanne on vaikeuttanut konsernin tuloksen kehittymistä, on tulos Vesterisen mielestä edelleen hyvällä mallilla.

– Tästä haluan välittää kiitokseni henkilökunnalle, yhteistyökumppaneille, omistajille, hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, Antero Vesterinen sanoo. ■

Eteenpäin on mentävä, vaikka näkymä on välillä sumea.

Antero Vesterinen,
hallituksen puheenjohtaja
Keskisuomalainen Oyj

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Konsernin julkaisemat lehdet

Maakuntalehdet

Sanomalehti Keskisuomalainen
Savon Sanomat

Aluelehdet

Iisalmen Sanomat
Warkauden Lehti

Paikallislehdet

Viitasaaren Seutu
Laukaa-Konnevesi
Sisä-Suomen Lehti
Hankasalmen Sanomat
Viispiikkinen
Sampo
Pieksämäen Lehti
Uutis-Jousi
Pitäjäläinen
Koillis-Savo
Paikallislehti Sisä-Savo
Soisalon Seutu
Pielavesi-Keitele
Matti ja Liisa
Miilu
Heinäveden Lehti

Kaupunkilehdet

Suur-Jyväskylän Lehti
Viikkosavo
Töllötin
Kuopion Kaupunkilehti
Pikkukaupunkilainen
Saarijärveläinen
Iisalmen Kaupunkilehti

2012

Mediamurroksen voittajat

Mediamurros: Sanomalehdillä enemmän lukijoita kuin koskaan 10

Strategia: Olemme valinneet uudistumisen tien 12

Kestävä kehitys: Meillä on ympäristöasioissa tiukka asenne 13

Myynnin vuosi: Asiakkaista pidetään vielä parempaa huolta 14

Myynnin vuosi: Meidän pitää olla asiakkaan mielessä 15

Uudet kehityspolut: Kaupunkilainen tuli iholle, Maakuntalehdille maksumuurit, Maakunnan Sanomat valmistautuu uusiin tuotteisiin, Tietoykkönen mukana Next media -tutkimushankkeessa 16

Neljän lehden yhteistyö: Sanomalehtikonsernien yhteistyötä halutaan syventää 18

Mediakentän muutokset: Keskisuomalainen Oyj:n asema mediakentässä vahvistuu 19

Urheiluyhteistyö: Urheiluhullua kansaa palvellaan suurella sydämellä 20

Sanomalehdillä enemmän lukijoita kuin koskaan

Suomalaiset arvostavat uutisia ja pitävät sanomalehtien välittämiä uutisia ylivoimaisena keinona pysyä perillä siitä, mitä maailmassa tapahtuu. Sanomalehdillä on tänä päivänä enemmän lukijoita kuin koskaan, ja lehtien lukeminen kasvaa kovaa tahtia.

Uutisia luetaan perinteisten paperilehtien rinnalla älypuhelimista, tableteista ja kannettavilta tietokoneilta verkkolehtien, mobiiliversioiden ja lukulaiteversioiden ansiosta.

Sanomalehti Keskisuomalaisen päätoimittaja Pekka Mervola arvelee, että ihmisten muuttunut median käyttö on voinut olla jo ennen mediamurrostakin piilevää, mutta vuosituhannen ensimmäinen vuosikymmen on tuonut uutisnälkäisille uusia välineitä ja uutta teknologiaa, joiden avulla voi seurata maailman uutisia helposti.

– Uusien välineiden ja teknologian ansiota on sekin, että sanomalehdistö on maan nopeimmin kasvavaa mediatoimintaa, sillä myös Yle, MTV3 ja muut mediat tekevät verkkosanomalehtiä, Mervola muistuttaa.

Mediamurroksen megatrendit maailmalla eivät piile pelkästään välineiden kehityksessä, vaan niillä on monta kehityskulkua. Samalla kun viestinnän kanavat ovat pirstaloituneet, on kirjoitetun viestinnän määrä kasvanut. Sosiaalisen median vallankumous on tuonut mukanaan kokemusten, myös uutisten jakamisen

Ne, jotka pystyvät sijoittamaan resursseja sähköiseen tulevaisuuteen, pärjäävät parhaiten.

Pekka Mervola, päätoimittaja
Sanomalehti Keskisuomalainen Oy

KUVA: JUSSI MIETTINEN

oman yhteisön kanssa.

– Tässä murroksessa ei ole kyse sosiaaliluokista tai varallisuudesta, vaan yksilöllisestä tavasta ja omista mieltymyksistä. Tapa lukea ja kokea uutisia ja maailmaa on henkilökohtaista, se muotoutuu koko ajan uudestaan.

Liiketoiminnan näkökulmasta kehitys on monimutkainen.

– Toimijat, jotka pystyvät tehostamaan vanhaa tekemistä ja tuottamaan uutisia kiinnostavasti, mutta samalla pystyvät sijoittamaan resursseja sähköiseen tulevaisuuteen, selviävät parhaiten. Tämä hetki vaatii, että kokeillaan, epäonnistutaan ja onnistutaan.

Sanomalehti Keskisuomalaisessa näkemys tulevaisuudesta nojaa kokonaispalvelun varaan. Lehdessä on yhtä helppo asioida kuin isossa päivittäistavaratalossa. Sieltä saa kaiken kätevästi. Sen vuoksi Mervola uskoo siihen, että tulevaisuudessa sähköisestä lukemisesta maksetaan.

– Siitä olen varma, että ihmisten kiinnostus uutisiin pysyy, mutta sanomalehti muuttaa muotoaan. Sanomalehti on kirjoitettua viestintää, olipa väline mikä hyvänsä. Lukemisen kriisistä ei siis ole kyse, sillä tällä hetkellä yhdeksän kymmenestä suomalaisesta lukee sanomalehteä.

Tietyt asiat pysyvät: Sanomalehti on kirjoitettua viestintää, jossa on kuvia ja nykyisin myös liikkuvaa kuvaa. Hyvien lehtien tekemiseen vaaditaan lisäksi ilmoitustuloja ja tilausmaksuja.

Mediakentällä on kuitenkin edessään isoja ratkaisuja, joita Keskisuomalainen-konsernissa tehdään rauhallisesti ja suunnitelmallisesti. Mervola näkee, että alalla ymmärretään hyvin se, että on aika tehdä asioita toisin.

– Tällä alalla löytyy lunastamattomia mahdollisuuksia.

Mervolan oma henkilökohtainen kokemus sähköisten välineiden arkipäiväistymisestä alkoi vuosituhannen vaihteessa, kun hän luki Benefon Q –matkapuhelimestaan ensimmäistä kertaa sähköpostit.

– Se oli hurja tunne, kun pystyi metsässä lukemaan viestit, kuvaa päätoimittaja hetkeä, jolloin tiedon välittäminen irtautui paikasta ja ajasta. ■

Olemme valinneet uudistumisen tien

Keskisuomalainen konsernin strategia on hyvä pohja tulevaisuudelle, sanoo toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Kun tulevaisuutta rakennetaan rekrytointien, liiketoiminnan laventamisen tai yritysostojen kautta, toimii strategia polkuna, joka ohjaa valintoja. Kangaskorpi alleviivaakin, että strategia on käytäntöä, ei tekstiä paperilla tai vuosikertomuksessa.

Keskisuomalainen-konsernin strategian kulmakiviä ovat sanoma- ja verkkolehtien kustantaminen, painaminen ja jakelu. Markkinatutkimus ja mediatuotanto ovat uusia kasvusuuntia. Konsernin tuotteita ja tarjoamaa kehitetään asiakaslähtöisesti ja määrätietoisesti. Kasvua konsernissa haetaan laventamalla nykyistä tekemistä yritysostoin ja tehostamalla asiantuntemusta kohdistetun markkinoinnin suuntaan. Konsernissa halutaan yhdistää massamedian ja kohdistetun markkinoinnin vahvuudet.

– Olemme keskellä mediamurrosta, ja tämä on kilpajuoksua aikaa vastaan. Joudumme miettimään jatkuvasti, onko nykyinen tekemisemme elinkelpoista. Sen vuoksi strategian täytyy muuttua vallitsevien olosuhteiden mukaan.

Uusien tuotteiden ja uusien yritysostojen myötä riskit toiminnassa kasvavat, mutta Kangaskorpi näkee, että hallitulla riskien otolla uudistetaan toimintaa.

– Olemme valinneet tietoisesti uudistumisen tien riskejä hallitsemalla.

Kun strategiaa toteutetaan kestävällä pohjalla, ja suunnataan resursseja strategian mukaisesti, ollaan Kangaskorven mukaan oikealla tiellä.

Tällä vuosikymmenellä mediamarkkinoilta katoaa toimijoita ja mediamarkkina muuttuu. Vahvat riskejä hallitsevat toimijat pärjäävät ja vahvimmat selviävät.

– Keskisuomalainen Oyj aikoo olla mukana vahvojen joukossa. Uskon, että kun kuljemme vaikeamman kauden läpi, olemme entistä dynaamisempia. Kymmenen vuoden päästä olemme edelleen kannattava, virtaviivainen ja keskeinen mediatoimija Suomessa. Kannamme vastuuta asiakkaista, omistajista ja työntekijöistä, Kangaskorpi sanoo. ■

Vahvat riskejä hallitsevat toimijat pärjäävät ja vahvimmat selviävät.

Vesa-Pekka Kangaskorpi,
toimitusjohtaja
Keskisuomalainen Oyj

Meillä on ympäristö-asioissa tiukka asenne

Ympäristöasiat ovat keskeinen osa konsernin arvoja. Keskisuomalainen-konsernin laatu- ja ympäristöjohtaja Sauli Vuorinen sanoo toiminnan sertifioinnin merkitsevän sitä, että näihin arvoihin suhtaudutaan vakavasti. Vuoden 2012 aikana Keskisuomalainen-konsernin ympäristösertifikaatti ISO 14001:2004 on auditoitu uudelleen.

– Määrittelemme tavoitteemme joka vuosi uudelleen, ja tämä merkitsee, että haemme jatkuvaa tekemisen parantamista. Haluamme, että toiminnastamme syntyy joka vuosi vähemmän ympäristövaikutuksia, sanoo Vuorinen.

Vuoden 2013 aikana konsernissa keskitytään seuraamaan hankintapäätösten ympäristövaikutuksia. Käytännön toiminnassa tämä Vuorisen mukaan tarkoittaa sitä, että jatkossa hankintapäätöksiä tehtäessä valitaan tuotteita ja palveluita, jotka kuormittavat ympäristöä vähemmän.

– Määrittelemme tarkemmin hankintaprosessiin ympäristönäkökohdat ja käytännönläheisen ohjeistuksen. Painotamme palveluiden ja tuotteiden toimittajilta yhteiskuntavastuuta, Vuorinen sanoo.

Konsernissa arvostetaan myös jokapäiväisessä työssä tehtäviä valintoja, joita tehdään ympäristön parhaaksi. Näitä ovat muun muassa etäneuvottelut, lajittelu ja kierrätys. Luvut osoittavat, että yksittäisten työntekijöiden valinnoilla on merkitystä.

Keskisuomalainen-konsernin toiminnassa merkittävimmät ympäristövaikutukset syntyvät materiaalien käytöstä, energiankulutuksesta ja hiilidioksidipäästöistä. Näiden ympäristövaikutuksia seurataan ja mitataan yhtä lailla painossa, jakelussa, kiinteistöissä kuin toimistoympäristössäkin.

– Olemme kiinnostuneet vertailemaan toimintamme vaikutuksia muihin saman kokoluokan yrityksiin. Se antaa meille lisätietoa siitä, kuinka vaikuttavaa oma toimintamme on ja mitä parannettavaa meillä vielä on, Vuorinen sanoo. ■

Jatkossa valitaan tuotteita ja palveluita, jotka kuormittavat ympäristöä vähemmän.

Sauli Vuorinen,
laatu- ja ympäristöjohtaja
Keskisuomalainen Oyj

KUVA: MARKUS MAKKONEN

Asiakkaista pidetään parempaa huolta

Savon Sanomien uusi myyntijohtaja Mirja Vänttinen aloitti työnsä tammikuussa 2013. Edellinen vuosi oli sanomalehtibisneksessä mediamurroksen myllerrystä, ja tältä pöydältä Vänttinen jatkaa työtään.

– Olen antanut mediamyynnin strategialle työnimen ”Mediamurroksen läpi voittajana”, Vänttinen sanoo.

Vänttinen kertoo listanneensa strategian kulmakiveksi neljä tukijalkaa, joiden parissa myynnissä tehdään töitä. Ensimmäinen toimenpide on mediamyynnin toiminnan tehostaminen tuotemyynnistä ratkaisumyynniksi.

– Tämä tarkoittaa myyntitiimin motivoimista ratkaisumyyntiin ja sitä, että myyntiorganisaatiossa on tekemisen hyvä meininki.

Toisena Vänttisen listalla on asiakassuhteen johtamisen kehittäminen. Vänttinen näkee tämän kehityksen johtavan siihen, että asiakkaat ovat tyytyväisempiä ja asiakastittelin sijasta ennemminkin Savon Sanomien kumppaneita.

– Olemme tekemässä asiakastyytyväisyystutkimuksen, jotta pystymme nojautumaan tekemisessämme enemmän tietoon. Silloin kokonaispalvelukin paranee.

Kolmantena tukijalkana Vänttinen listaa tuotevalikoiman ja tuoteosaamisen kehittämisen. Vänttisen mukaan tässä ollaan Savon Sanomilla hyvällä alulla, mutta viilaamista riittää verkko-, printti- ja mobiilituotteiden yhdistämisessä.

– Meidän on myös itse oltava innostuneita tuotteista. Tämä onnistuu, kun henkilöstöstä löytyy osaamista ja motivaatiota.

Neljäntenä Vänttinen nostaa esille Savon Sanomien brändin, joka on vahva, tunnettu ja arvostettu.

– Brändin kirkastaminen on myös myynnin työtä. Se kirkastuu, jos pystymme lunastamaan asiakkaan odotukset.

Mirja Vänttinen sanoo toteuttavansa toimintasuunnitelmaansa tavoitteellisesti ja tietoisesti.

– Kyllä tämäkin on tykkäämisbisnestä. Meidän maalimme on saavutettu vasta sitten, kun asiakas on tyytyväinen. ■

Meidän maalimme on saavutettu vasta sitten, kun asiakas on tyytyväinen.

Mirja Vänttinen, myyntijohtaja
Savon Sanomat Oy

KUVA: MARKO HAPPO

Meidän pitää olla asiakkaan mielessä

Sanomalehti Keskisuomalaisen uusi myyntijohtaja on tehnyt myyntitiimillensä myynnin kasvusuunnitelman. Aslak de Silvan mukaan toimenpiteet ovat yksinkertaisia ja tavoitteet saavutettavissa.

– Tavoitteeni on, että myyntitiimi on aktiivisempi kentällä. Kun kontakteja on enemmän, saa asiakas parempaa huolenpitoa, de Silva sanoo.

Myyntijohtaja de Silvan mielestä sanomalehtibisnes on tilanteessa, jossa pelkkä arvostettu brändi ei riitä kaupan syntymiseen. Asiakkaalla on tänä päivänä useita vaihtoehtoja markkinoinnilleen. Aslak de Silvan mielestä ainoa keino saada asiakas valitsemaan paikallinen sanomalehti omaksi päämediakseen, on vakuuttaa asiakas henkilökohtaisessa kohtaamisessa.

– Tavoitamme tuotteillamme viikon aikana 80 prosenttia maakunnan ihmisistä. Se on kova luku. Monikanavamediana pystymme tarjoamaan asiakkaan mainonnalle paremmat tulokset.

Keskisuomalaisella on vahvat faktat markkinointinsa perustaksi. Aslak de Silva kuitenkin sanoo, että asiakasta täytyy muistuttaa näistä faktoista säännöllisesti.

– Olemme jakaneet myyntitiimimme avainasiakas- ja kasvuasiakastiimeihin. Haluamme, että vähintään 2500 asiakasta on aktiivisesti tekemisissä kanssamme, ja että olemme asiakkaan mielessä, ”top of mind”, kun hän tekee ostopäätöstään.

Tuotemyynnin sijasta Keskisuomalaisen myyntitiimi on siirtymässä ratkaisumyyntiin. Osaamista tarvitaan paitsi omista tuotteista, myös asiakkaan kohderyhmistä ja toimialasta.

Markkinoilla on de Silvan mukaan paljon myös sellaisia asiakkaita, jotka eivät ole vielä löytäneet sanomalehteä markkinointikanavana. Myyntitiimi lähtee tavoittelemaan myös näitä kohderyhmiä.

– Kaikessa ei voi nojata vain mediamurrokseen. Tällä hetkellä myynnin onnistuminen on myös omissa käsissämme, de Silva sanoo. ■

Kun kontakteja on enemmän, saa asiakas parempaa huolenpitoa.

Aslak de Silva, myyntijohtaja
Sanomalehti Keskisuomalainen Oy

KUVA: JUSSI MIETTINEN

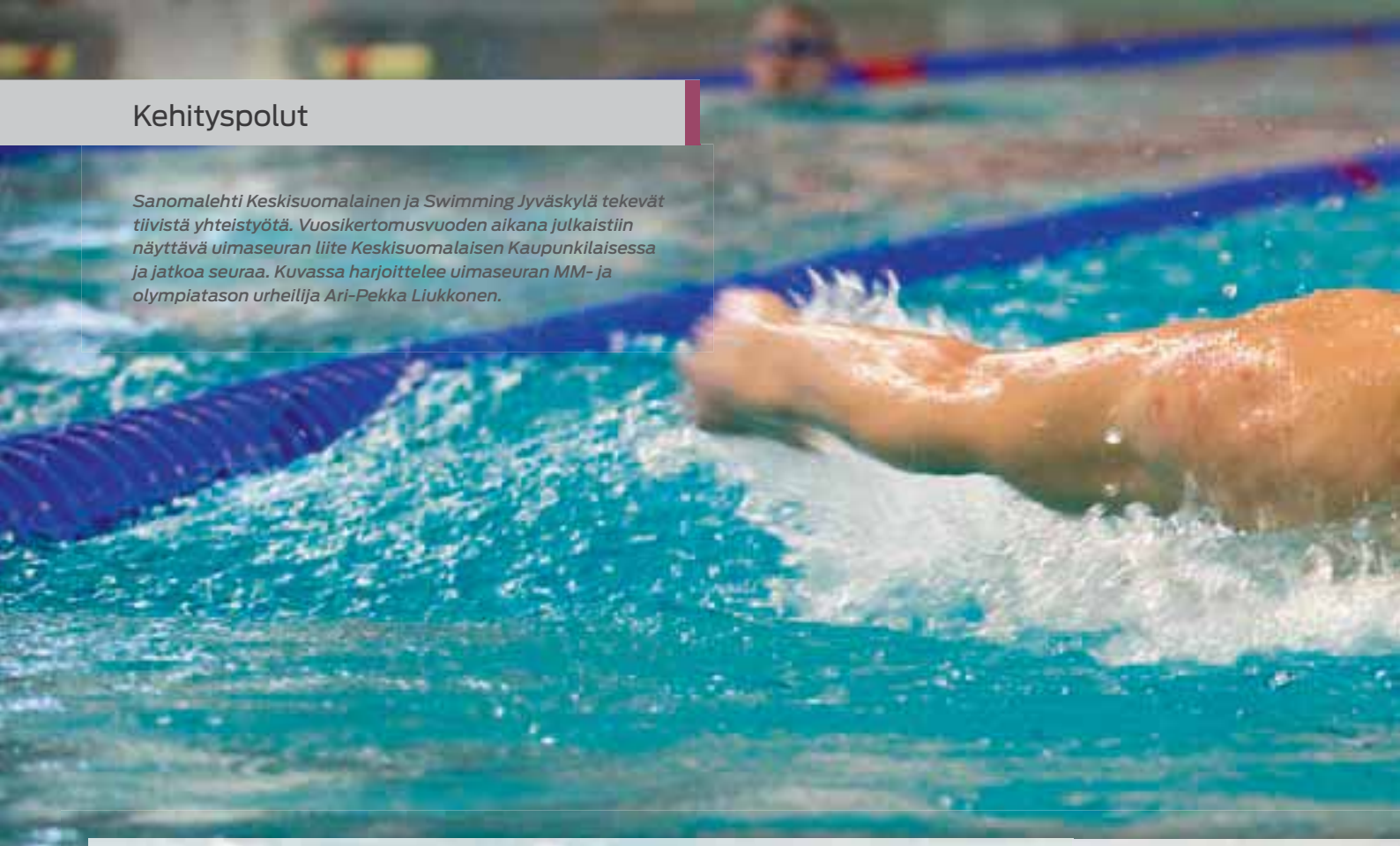

Sanomalehti Keskisuomalainen ja Swimming Jyväskylä tekevät tiivistä yhteistyötä. Vuosikertomusvuoden aikana julkaistiin näyttävä uimaseuran liite Keskisuomalaisen Kaupunkilaisessa ja jatkoa seuraa. Kuvassa harjoittelee uimaseuran MM- ja olympiatason urheilija Ari-Pekka Liukkonen.

Maakunnan Sanomat valmistautuu uusiin tuotteisiin

Maakunnan Sanomat on ryhtynyt keräämään määrätietoisesti toimialueensa kesäasukkaiden yhteystietoja. Vuosikertomusvuonna konsernin paikallislehtiyhtiö toteutti verkossa Voita vuoden polttopuut -kilpailun ja sai rekisteriinsä pitkälti toista tuhatta kesäasukasta.

– Onnistuimme erittäin hyvin. Kampanja lähti elämään omaa elämäänsä, sillä kesäasukkaat haastoivat kavereitaan mukaan niin verkossa kuin Facebookissakin.

– Kampanja toteutettiin vain kahden paikallislehden alueella, ja silti saimme kasaan peräti 1 200 kesäasukkaan tiedot, kertoo Maakunnan Sanomien asiakkuusjohtaja Jyrki Pasanen.

Tulevana kesänä kampanja laajennetaan Keski-Suomeen ja Savoon. Pasanen arvelee, että toisen vaiheen jälkeen rekisterissä on jo 10 000 kesäasukasta.

– Nyt haetaan kesäasukkaita, mutta jatkossa rekisteriä täydennetään lemmikkien tai metsänomistajilla. Kesäasukkaista aloitettiin, sillä heidän merkityksenä mökkikunnille ja yhtälailla meidän ilmoittaja-asiakkaillemme on hyvin suuri, Pasanen sanoo.

Asiakasrekisterin kerääminen on siemen isommalle kokonaisuudelle.

– Kun rekisteri on tarpeeksi suuri, voimme käyttää sitä hyödyksi niin printissä kuin sähköisessä mediassa. Saamme siitä erinomaisia kohdennetun markkinoinnin työvälineitä.

– Voimme synnyttää myös kokonaan uusia tuotteita, vaikkapa kesäasukkaille kohdennetun lehden, kertoo Pasanen.

Rekisterin ja tietokannan synnyttämisessä Maakunnan Sanomilla on ollut apuna muun muassa konsernin osakkuusyhtiö Arena Interactive. ■

Maakuntalehdille maksumuurit

Sanomalehti Keskisuomalaiseen on päätetty ottaa käyttöön maksumuuri. Muurin myötä lehden verkkosivustolta saa jatkossa lukea ilmaiseksi vain rajoitetun määrän juttuja. Uudistus otetaan käyttöön kuluvan vuoden alkupuoliskolla.

Sanomalehti Keskisuomalaisen verkkoliiketoiminnan päällikkö Ville Grahn sanoo, että yhtiössä valittiin niin sanottu huokoinen maksumuuri. Käytännössä se tarkoittaa, että satunnaiselle käyttäjälle lehden sivustot ovat tietyn määrän verran maksuttomat, mutta vakiokäyttäjiltä peritään maksu.

– Kaikilta rekisteröitymistä vaatinut sivusto olisi romahduttanut kävijämäärät, toteaa Grahn.

Keskisuomalaisen verkkopalvelussa on selkeästi erilaista sisältöä kuin painetussa lehdessä. Verkossa kerrotaan mitä maakunnassa, Suomessa ja maailmalla tapahtuu juuri nyt.

– Paperilehti kertoo pysäytetyn kuvan alueestamme. Mikäli toimituksessa on tehty oma skuuppi, niin sitä on turha odottaa verkkosivuilta ennen lehden ilmestymistä, selvittää Grahn työnjakoa.

Maksumuureja on otettu käyttöön Suomessa aiemmin muun muassa Kauppalehdessä ja Helsingin Sanomissa. ■

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Tietoykkönen mukana Next media -tutkimushankkeessa

Konsernin tutkimusyhtiö Tietoykkönen tutkii kolmessa maakunnassa median käyttöä.

– Selvitämme median käyttäjien motiivit ja roolit eri tilanteissa. Aamulla käytetään varmastikin yhtä, autossa toista ja töissä kolmatta mediaa. Mutta mikä ratkaisee milloinkin kunkin median käytön roolin? Tulokset ovat varmasti hyvin kiinnostavia tulevaisuuden median tekijöille, kertoo Tietoykkösen kehitys- ja asiakkuuspäällikkö Tanja Herranen.

Tutkimuksessa on mukana VTT. Sen kehittämä automatic tracking -sovellus tallentaa koehenkilöiden älypuhelimien käytön kahden viikon ajan.

Tutkimus tehdään yhdessä Tampereen yliopiston journalismin, viestinnän ja median tutkimuskeskus Cometin kanssa.

Tietoykkösen ideoima median käytön tutkimus on osa lehdistön Next media -tutkimusta. Tekesin osarahoittamalla valtakunnallisella ohjelmalla tarkastellaan monitahoisesti median tulevaisuutta.

Tanja Herranen toteaa, että Next mediaan mukaan pääsy on iso askel Tietoykköselle.

– Olemme ensimmäistä kertaa mukana isossa mediatutkimushankkeessa. Paitsi että pääsemme luomaan uutta, saamme arvokkaita kontakteja keskeiseen mediakenttään ja Tietoykkösen nimeä tunnetuksi, toteaa Herranen. ■

Kaupunkilainen tuli iholle

Sanomalehti Keskisuomalainen on ryhtynyt palvelemaan Jyväskylän kantakaupunkilaisia uudella Kaupunkilainen-liitteellä. Vuosikertomusvuoden helmikuussa peruslehden väliin ilmestyi liite, jossa oli paljon taviksia ja ei lainkaan poliitikkoja tai muita julkisuudessa toistuvasti pyöriviä ihmisiä.

Kaupunkilaisen projektivastaava Seppo Pänkäläinen sanoo, että liitettä tehdään luovasti, avoimin mielin ja lähelle.

– Kaupunkilaisesta löytyvät vauvakuvat, vihityt, ristikko ja erilaisia lukijakilpailuja. Seuraamme myös alempien tasojen palloilu-urheilua.

– Jos jonkun erityisen nostaisi, niin liitteen juttusarjat ovat saaneet suuren suosion. Maasta sinä olet tullut -sarjassa kerromme maasta tai toimistosta löytyneen lapun tarinan. Tutkimme myös kauppojen ilmoitustauluja sillä silmällä ja teemme löydöistä loistavia juttuja, kertoo Pänkäläinen.

Kaupunkilainen ilmestyy tabloidina joka toinen maanantai.

– Liite myi hyvin ja vuoden mittaan aloimme saada myös toivottuja kumppanuuksia. Esimerkiksi uimaseura Swimming Jyväskylän kanssa teimme erittäin onnistuneen liitteen ja lisää on tulossa, sanoo Pänkäläinen.

Kaupunkilainen on levinnyt myös maaseutualueille.

– Jämsässä ja Keuruulla jaetut liitteemme nimesimme Kaupunkilaisen maalaisserkuiksi Jämsäläiseksi ja Keuruulaiseksi. Ne toimivat Kaupunkilaisen periaattein.

Vuoden vaihteessa Kaupunkilainen toteutti myös venäjänkielisen liitteen.

– Tänä vuonna siitä tehdään tuplasti isompi ja tuottavampi, Pänkäläinen lupaa. ■

Sanomalehtikonsernien yhteistyötä halutaan syventää

Keskisuomalainen-konserniin kuuluvat sanomalehdet Keskisuomalainen ja Savon Sanomat sekä Pohjois-Karjalan Kirjapaino –konserniin kuuluva Karjalainen ja Esan Kirjapaino Oy:n Etelä-Suomen Sanomat ovat tehneet toimituksellista yhteistyötä pitkään. Yhteistyötä on tehty kolmen lehden kesken jo 2000-luvun alusta. Mukaan liittyi kolme vuotta sitten Etelä-Suomen Sanomat. Yhteensä nämä neljä lehteä tavoittavat noin 730 000 lukijaa.

Vuosikertomusvuonna nämä neljä lehteä toteuttivat yhdessä mittavan ulkoasu-uudistusprojektin ja toimitusjärjestelmien uudistuksen. Väli-Suomen Median tuottamaa Sunnuntaisuomalaisen uudistamista suunnitellaan parhaillaan neljän lehden yhteistyönä, sillä Pohjalainen ja Ilkka irtautuvat yhteistyöstä vuoden 2013 lopulla.

Toimituksellista yhteistyötä tehdään lehden kaikilla osastoilla. Juttuvaihtoa tehdään muun muassa kotimaa- ja kulttuuritoimituksissa, Tänään-sivuilla ja liite- sekä teematoimituksissa. Lisäksi urheilutoimituksissa tehdään arvokisayhteistyötä. Sanomalehti Keskisuomalainen tuottaa lehdille ulkomaanuutisia, ja Etelä-Suomen Sanomille ulkomaanuutiset tuotetaan valmiina sivuina.

Vuorokierroksilla lehdet tekevät lehtien erikoissivuja, kuten ruoka-, tiede- ja terveyssivut. Samoin uutistoimituksissa valmistellaan vuorokerroin valtakunnallista läpimenojuttua maanantaille. Lisäksi Keskisuomalainen myy palveluna radio- ja televisio-ohjelmaliitettä.

– Vuositasolla puhumme satojen tuhansien eurojen yhteistyöstä. Tällä yhteistyöllä on merkitystä, sanoo sanomalehti Keskisuomalaisen varapäätoimittaja Inkeri Pasanen.

– Tämä on tärkeä laatua ja kustannustehokkuutta lisäävää yhteistyötä. Tutkimme kaikki muutkin sektorit, joissa yhteistyötä voidaan lisätä. Esimerkiksi hankintayhteistyötä ja ICT-palveluiden kehittämistä voitaisiin tehdä myös yhdessä, sanoo Keskisuomalainen-konsernin toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Kangaskorven mukaan yhteistyön kautta voidaan laventaa konsernin maantieteellistä toiminta-aluetta hallitusti.

– Jokaisella yhteistyökumppanilla on paikallisia ja ihmisiä puhuttavia journalistisia tuotteita, joita ei kuitenkaan haluta vaarantaa. Yhteistyökuvio täydentää tekemistämme, Kangaskorpi sanoo. ■

Vuositasolla puhumme satojen tuhansien eurojen yhteistyöstä.

Inkeri Pasanen, varapäätoimittaja
Sanomalehti Keskisuomalainen Oy

Keskisuomalainen Oyj:n asema mediakentässä vahvistuu

Keskisuomalainen Oyj osti vuosikertomusvuonna osuuden Etelä-Suomen Sanomia kustantavasta Esan Kirjapaino Oy:sta. Sanoma Oy:ltä ostetut osakkeet vastaavat 19,2 prosenttia koko Esan Kirjapaino Oy:n osakekannasta ja 14,7 prosenttia ääni-vallasta. Osakekauppa on yksi vuosikertomusvuoden tärkeimmistä toimista.

Kaupan myötä Keskisuomalainen Oyj:n asema Suomen mediakentässä vahvistuu.

– Tarkoituksemme on olla mediamurroksen toimija, ei toiminnan kohde, kiteyttää toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Kaupan myötä yhteistyö maakuntalehtien välillä tiivistyy.

– Osakekauppa mahdollistaa laajenevan ja syvenevän yhteistyön unohtamatta alueellisen ja paikallisen sisällön merkitystä maakuntalehdille. Järjestely vapauttaa parhaimmillaan resursseja juuri tähän, Kangaskorpi toteaa.

Viestintätalot ovat tehneet toimituksellista yhteistyötä jo pitkään muun muassa urheilutoimitusten ja Sunnuntaisuomalainen–sivuston parissa. Vuosikertomusvuonna lehdet toteuttivat yhdessä mittavan ulkoasuprojektin ja toimitusjärjestelmän uudistuksen.

Jatkossa yhteistyön mahdollisuudet selvitetään järkevissä puitteissa kaikilta toimialoilta.

– Tiivis yhteistyö vapauttaa resursseja keskittymään paikalliseen olennaiseen, johon edellä viittasin.

Mediatalo Esa, jonka emoyhtiö on Esan Kirjapaino Oy, on hyvin hoidettu yhtiö ja sillä on vahvat, hyvät tuotteet.

– He ovat saaneet myös postitoimiluvan ja on hyvin mielenkiintoista seurata, mihin se johtaa. Mielestäni molemmilla osapuolilla on nyt hyvät mahdollisuudet kehittää yhtiöiden toimintaedellytyksiä tulevaisuudessa, toteaa Kangaskorpi.

Keskisuomalainen Oyj on seurannut pitkään Mediatalo Esan kehitystä.

– Esan Kirjapaino on ollut aina kiinnostava yhtiö. Kun tarjoutui tilaisuus, niin tartuimme kiinni. Omistuspohjan myötä pystymme tukemaan toinen toistamme. Mielestäni tässä voisi puhua rakkausavioliitosta, Vesa-Pekka Kangaskorpi muotoilee.

Samaa mieltä on Esan Kirjapaino Oy:n toimitusjohtaja Jukka Ottela.

– Sisältöyhteistyö sujui meiltä poikkeuksellisen luontevalla tavalla. Näimme asiat samasta maakunnallisesta näkökulmasta ja se kannusti meitä eteenpäin.

– Meillä oli onni, että hyvin johdettu Keskisuomalainen Oyj tuli merkittäväksi omistajaksi. Tapahtuma oli meille hyvin mieluinen. Yhteistyö tulee helpottamaan meidän molempien elämää huomattavasti, toteaa Ottela.

Hän on hyvillään siitä, että viestintäyhtiöt pääsevät omistuspohjan myötä yhdessä seuraavaan vaiheeseen, eli jakamaan osaamista ja kustannuksia aivan uudella tavalla.

– Molemmilla yhtiöillä on varmasti sellaista, mitä toisella ei ole. Meillä on postitoimiluvan lisäksi ostetun yhtiön antamat mahdollisuudet radio- ja tv-tuotantoon. Tällä hetkellä yhtiö tekee radio- ja tv-mainoksia. Keskisuomalaisella on varmasti paljon sellaista, mitä meillä ei taas ole, sanoo Ottela.

Esan Kirjapaino Oy:n liikevaihto oli vuonna 2011 43,4 miljoonaa euroa, viime vuoden liikevaihto on 40,5 miljoonan euron luokkaa. Käyttökate vuonna 2011 oli 4,8 miljoonaa euroa ja viime vuonna noin 5,2 miljoonaa euroa.

Esan Kirjapaino Oy:ssä on kokoaikaisia työntekijöitä 280 ja yli 400 osa-aikaista työntekijää. ■

Meillä oli onni, että hyvin johdettu Keskisuomalainen Oyj tuli merkittäväksi omistajaksi.

Jukka Ottela, toimitusjohtaja
Esan Kirjapaino Oy

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Urheiluhullua kansaa palvellaan suurella sydämellä

Konsernin maakuntalehdet ovat tehneet pitkään urheilun yhteistyötä sanomalehti Karjalaisen ja Etelä-Suomen Sanomien kanssa. Neljän maakuntalehden muodostaman urheilutoimituksen vertaista ryhmää saakin etsiä kaukaa.

– Tästä porukasta löytyy maailman parhaita ja palkittuja urheilutoimittajia. Meillä on huikeaa erikoisosaamista, olipa kyse rallista tai mäkihypystä, jalkapallosta, jääkiekosta, yleisurheilusta tai golfista. Kuntourheilua unohtamatta, sanoo Savon Sanomien urheilutoimituksen esimies Kari Haavisto.

Rautaisen ammattitaidon ja yhteistyön myötä urheilutoimitukset pystyvät suoltamaan uutisia, taustoja, henkilöjuttuja ja reportaaseja myös tärkeimmistä arvokilpailuista ympäri maailmaa. Viime kesän Lontoon olympiakisoista tiimi teki loistavaa työtä, tällä kertaa ryhmän vetovastuu oli Savon Sanomien urheilutoimittaja Wesa Koistisella.

– Yhteistyötä on tehty jo toistakymmentä vuotta, mutta vielä tämä saadaan nykyistäkin paremmin soimaan, lupaa Haavisto.

Urheilulla on ollut aina merkittävä rooli sanomalehdistössä ja syykin on selvä: suomalaiset ovat urheiluhullua kansaa.

– Urheilua joko rakastetaan tai sitä ei kerta kaikkiaan voida sietää. Ja hyvä näin. Niin urheilun kuin urheilutoimittamisenkin tarkoituksena on herättää tunteita, intohimoja, pohtii Haavisto.

Keskisuomalaisen urheilutoimituksen esimies Ari Mäntylä toteaa, että kansa janoaa menestystä.

– JYPin kultajuhlissa viime keväänä jäähallin parkkipaikalle kertyi 10 000 ihmistä osoittamaan suosiotaan. Siinä kokenut urheilutoimittajakin syventyi miettimään tätä urheiluhullua kansaa, toteaa Mäntylä.

KUVA: MARKO HAPPO

Keski-Suomessa on ajettu rallia vuodesta 1951 saakka, ja sanomalehti Keskisuomalaisen myötä lukijat ovat kasvaneet rallikansaksi.

– Rallia seurataan lehden palstoilla läpi vuoden, sillä lajissa on ollut pitkään mukana keskisuomalaisia kuskeja. Rallikisoja käydään seuraamassa myös ulkomailla ja juttuja senttaillaan tietysti myös yhteistyölehdille.

– Vuoden kohokohta on omat MM-rallit ja se saa ison roolin myös meillä lehdessä, kertoo Mäntylä

Savossa on yli satavuotiset perinteet huippu-urheilulle. Puijon mäkikisat, KuPSin jalkapallon kultavuodet ja nykyisen KalPan menestys ovat kaikki olleet omiaan rakentamaan savolaista imagoa ja henkeä. Todellinen urheilun tähtihetki koettiin viime kesänä KuPSin pelissä. Kotijoukkue pelasi Eurooppa-liigan kolmatta karsintakierrosta turkkilaista Bursasporia vastaan.

– Vastassa oli 50 miljoonalla eurolla rakennettu joukkue, ja niin vaan KuPS voitti pelin. Kun voittomaali laukaistiin verkkoon, kuului huuto torille asti. Se oli kyllä sensaatiomainen voitto ja tunnelma sen mukainen. Näitä hetkiä kansa janoaa, Kari Haavisto toteaa.

Konsernin lehdissä pyritään palvelemaan lukijoita koko ajan paremmin. Esimerkiksi KalPan pelejä pystyy seuraamaan lehden verkkosivuilla on line. Tuoreeltaan pelin jälkeen verkkosivuilta löytyy pelaajahaastattelut ja aamun printtilehdessä on sitten otteluanalyysi.

– Ammattitaitoisella porukalla aikaa ei mene perusasioiden selvittämiseen ja me saamme todella paljon aikaan. Yksi syy on tietysti sekin, että meidän kaverit tykkäävät työstään.

– Printtimedian lisäksi pystymme viemään sähköiseen mediaan koko ajan enemmän elävää kuvaa ja ajankohtaisuutta, kertoo Kari Haavisto.

Jyväskylässä urheilu näkyy ja kuuluu katukuvassakin. Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellinen tiedekunta, Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus sekä Liikunnan ja kansanterveyden edistämissäätiö Likes ovat omiaan tuomaan urheilua näkyväksi ja osaksi alueen arkista elämää.

– Joka vuosi Jyväskylään tulee uusia maajoukkuetason urheilijoita. Opiskelun jälkeen moni jää Keski-Suomeen asumaankin ja heidän kuulumisistaan kerrotaan tietysti lehdessä, kertoo Ari Mäntylä. ■

Näitä hetkiä kansa janoaa.

Kari Haavisto, urheilutoimituksen esimies, Savon Sanomat Oy

2012

Tuloksen tekijät

Keskisuomalainen: Hyvin tehty journalismi loistaa 24
Savon Sanomat: Kiistatta maakuntalehtien parhaita 25
Kaupunkilehdet: Uusia talouksia kaupunkilehtien jakelun piiriin 26
Paikallislehdet: Paikallislehtien yhteisöllinen rooli korostuu 27
Warkauden Lehti: Uudet tuotteet otettiin hienosti vastaan 28
Iisalmen Sanomat: Vihaisista linnuista pitää ottaa opiksi 29
Tietoykkönen: Analysoitu tieto paljastaa hiljaiset signaalit 30
Mediasepät: Kiinnostus kohdistuu mitattavaan markkinointiin 31
Lehtisepät: Painetun sanan tekijät vaikuttavat itse alan tulevaisuuteen 32

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Ihmiset ovat halukkaita maksamaan hyvästä uutissisällöstä myös verkossa.

Pekka Mervola, päätoimittaja
Sanomalehti Keskisuomalainen Oy

Hyvin tehty journalismi loistaa

Lukijat ovat jatkuvasti uutisten äärellä. Sanomalehti Keskisuomalaisen päätoimittaja Pekka Mervola sanoo tämän kehityksen vaativan sitä, että lehden tekijät osaavat tehdä laadukasta journalismia sekä paperille että verkkoon.

– Olemme pärjänneet valtakunnallisesti vertailtaessa uutistyössä hyvin. Viime vuonna esimerkiksi Suomen Tietotoimiston STT:n jutuissa siteerattiin Keskisuomalaista useammin kuin vuotta aikaisemmin. Keskisuomalaista lainattiin 66 kertaa, kun edellisenä vuonna noteerauksia oli 47. Keskisuomalainen sijoittui siteerauksissa sanomalehtikentän kärkikastiin.

Myös Keskisuomalaisen journalismi sai valtakunnallista kiitosta. Lehti ylsi Bonnierin Suuri journalistipalkinto –kisassa loppusuoralle kahdessa luokassa. Toimittaja Lauri Martinmäen juttu terveydenhuoltoalan yritys Mehiläisen verokiemuroista oli kolmen parhaan joukossa vuoden juttu –kategoriassa. Samoin Keskisuomalaisen seitsemän superpitkää juttua olivat loppusuoralla vuoden journalistinen teko –sarjassa.

Urheilutoimittaja Ilkka Kulmala oli tammikuussa 2012 ehdokkaana Suomen Urheilugaalan urheilujournalistipalkinnon saajaksi. Kulmalan laaja artikkeli edesmenneestä nyrkkeilijälegenda Tarmo ”Tare” Uusivirrasta saavutti kolmannen sijan Sanomalehtien Liiton palkitessa parhaita juttuja. Kulmala valittiin myös vuoden urheilutoimittajaksi. Valinnan teki Urheilutoimittajain liiton hallitus.

Keskisuomalainen on vuosikertomusvuonna panostanut ultrapaikallisiin juttuihin. Juttujen keskiössä ovat tavalliset ihmiset ja tavallinen arki.

– Uusia tuotteitamme ovat Keskisuomalaisen kaupunkiliite Kaupunkilainen, sekä Keuruulainen ja Jämsäläinen. Ultrapaikalliset liitelehdet täydentävät sanomalehden sisältöä.

Panostukset sähköiseen tulevaisuuteen etenevät vauhdilla. Digipaketissa lisäpalveluita ovat lukulaitelehti androidiin ja iPadiin sekä uudistettu mobiiliversio. Digipaketista lukijat voivat käydä lukemassa myös arkiston uutisia, näköislehteä ja digipaketin premium-uutissisältöä.

Vuoden 2012 aikana verkkoon on rakennettu uusi Kauppapaikka yrityksille. Kauppapaikka sisältää Jyväskylän, Muuramen ja Laukaan yritysten yhteistiedot karttapaikkoineen ja sieltä voi lukea yritysten omia uutisia.

Verkon viikkokävijämäärä vaihtelee KSML.fi:ssä 150 000 – 200 000 eri käyttäjän välillä.

Mervolan mukaan tämä sanomalehden ja verkon yhteispaketti tarkoittaa, että sanomalehti on vahvempi kuin koskaan.

Huhtikuussa Keskisuomalainen ottaa käyttöön huokoisen maksumuurin, jossa verkkopalvelun uutiset muuttuvat osittain maksulliseksi.

– Maailma on muuttumassa. Ihmiset ovat halukkaita maksamaan hyvästä uutissisällöstä myös verkossa. Ihmiset ovat kiinnostuneita siitä, mitä ympärillä tapahtuu. Tämä uteliaisuus on pysyvää.

Paikallisen sanomalehden pitää pysyä alueellaan välineenä, joka puolustaa alueen investointeja, uusien kulkuyhteyksien rakentamista ja talousalueen ratkaisuja, jotka tuovat kasvua alueelle.

– Me voimme aina niin hyvin kuin aluekin voi. Sen vuoksi meidänkin etummme on kasvava, kehittyvä ja eheä Keski-Suomi, Mervola sanoo. ■

KUVA: MARKO HAPPO

Kiistatta maakunta-lehtien parhaita

Savon Sanomien päätoimittaja Jari Tourunen tarkastelee kulunutta vuotta myhäillen. Lehti on vakiinnuttanut paikkansa Suomen parhaiden maakuntalehtien joukossa niin journalistisesti kuin liiketoiminnallisesti. Huomiota herättävää on se, että levikkikehitys on ollut toimialaan nähden erittäin hyvää.

– Kaikki julkaisukanavat huomioiden meillä ei ole koskaan aikaisemmin ollut näin paljon lukijoita kuin nyt, peräti 230 000! Lisäksi Savon Sanomien perinteisen levikin rakenne on Suomen terveimpiä, kestotilausten määrä on erittäin korkea, toteaa päätoimittaja.

Savon Sanomista on kehitetty lukijoiden näköinen tuote, jota julkaistaan painetussa lehdessä, verkossa, lukulaitteessa ja mobiilissa. Haastavassa työssä on päätoimittajan mukaan onnistuttu.

– Olemme muuttuneet aidosti monimediaksi ja siirtyneet menestyksekkäästi transmedian tielle tasosta tinkimättä.

Lehdellä on myös vahvoja journalistisia tavoitteita.

– Savon Sanomat on päässyt tavoittelemaansa asemaan eli määrittelemään hyvää journalismia uudestaan.

Päätoimittaja kertoo, että lehti on saanut toimituksellisesta linjastaan hyvää palautetta.

– Olemme aidosti sekä valtakunnallinen että paikallinen media. Lehtitalo, joka puolustaa oikeudenmukaisuutta, omaa talousaluettaan ja maakuntaansa. Uutisissa olemme ihmistä lähellä ja se on ehdoton vahvuutemme. Unohtamatta tietysti sitä, että meillä on myös vallanpitäjien vahtikoiran rooli.

– Olemme kaikki mediat huomioiden edelleen yksi maan eniten lainatuista medioista. Asemamme on edellisistä vuosista vain vahvistunut.

Pohjois-Savon keskuksen määrätietoiset kehitysaskeleet toivat vuosikertomusvuonna Kuopioon uudet kauppakeskukset. Keväällä avattiin Ikea ja syksyllä Suomen ensimmäinen Ikano-kauppakeskus.

Kuopion perinteikkään torin ympärillä ja alla rakennetaan myös. Eikä valtatie 5:n peruskorjaus Kuopion ja Siilinjärven välillä ole mikään pikku juttu sekään. Kymmeniä miljoonia maksava Kallansiltojen peruskorjaus valmistuu tänä vuonna.

– Uskon, että meillä on tasapaino Kuopion keskustan ja reuna-alueen kauppakeskusten kesken. Tästä tulee erittäin toimiva kokonaisuus, joka houkuttelee turisteja, opiskelijoita ja uusia asukkaita Kuopioon, pohtii päätoimittaja.

Kuopio kasvaa myös hallinnollisesti, sillä vuosikertomusvuonna valmistauduttiin kuntaliitoksiin. Vuodenvaihteen myötä Kuopion väkiluku ylitti jo 100 000 asukkaan rajapyykin.

Kuopion kasvu edesauttaa luonnollisesti myös Savon tärkeimmän mediabrändin, Savon Sanomien kasvutavoitteita.

– Meidän on pidettävä huoli koko maakunnasta. Kuopion vahvistumisen täytyy säteillä myös laajoille maaseutualueille. Savon Sanomilla on oma roolinsa vastuullisen ilmapiirin luomisessa, sanoo päätoimittaja. ■

Olemme muuttuneet aidosti monimediaksi ja siirtyneet menestyksekkäästi transmedian tielle tasosta tinkimättä.

Jari Tourunen, päätoimittaja
Savon Sanomat Oy

Jakelun salliminen ”ei mainoksia” -talouksiin on meille huomattava kilpailuetu.

Tapani Markkanen, toimitusjohtaja Kaupunkilehdet

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Uusia talouksia kaupunkilehtien jakelun piiriin

Keskisuomalaisen kaupunkilehdissä Jyväskylässä ja Kuopiossa on tehty vuosikertomusvuonna erityisesti työtä lukijoiden tavoittamiseksi. Kuopion Kaupunkilehti ja Viikkosavo aloittivat Kuopiossa yritysjakelun. Nyt molemmat kaupunkilehdet jaetaan viikoittain paitsi kotitalouksiin, myös 2 750 kuopiolaiseen yritykseen. Niitä luetaan yritysten kahvipöydissä ja asiakasodotustiloissa.

– Kaupunkilehden tavoittavuus saa tällä järjestelyllä uutta puhtia, sanoo kaupunkilehdistä konsernin johtoryhmässä vastaava toimitusjohtaja ja päätoimittaja Tapani Markkanen.

”Ei mainoksia” -talouksien määrä on Keski-Suomen ja Pohjois-Savon alueella kasvanut huomattavasti viime vuosien aikana. Kuluttajavirasto otti kannan, että asukkaalla pitää olla vapaus valita, haluaako hän lukea ilmaisjakelulehtiä. Kyseessä on suositus, jonka perusteella jokainen jakeluyhtiö tekee päätöksensä, jaetaanko kaupunkilehtiä myös ”ei mainoksia” –talouksiin.

Suur-Jyväskylän Lehti on jaettu jo syyskuusta 2008 lähtien jakelualueellaan myös ”ei mainoksia” –talouksiin, samoin Kuopion Kaupunkilehti ja Viikkosavo Kuopiossa jo usean vuoden ajan. Markkanen toteaa, että ”ei mainoksia” –talouksia on nyt Jyväskylän seudulla peräti 12 280, kun niitä oli neljä vuotta sitten 7 650. Kuopion seudulla kieltoluukkuja on kaupunkilehtien normaalijakelussa 5 600.

Suoramarkkinoinnin määrä on kasvanut, samanaikaisesti yhä useampi kuluttaja kieltää mainokset.

– Jakelun salliminen ”ei mainoksia” -talouksiin on meille huomattava kilpailuetu, kun verrataan kaupunkilehtien ja suoramarkkinoinnin tavoittavuutta.

Sanomalehtien Liitossa on meneillään hanke, jossa edistetään kaupunkilehtien jakelua. Lehdillä on mahdollisuus osallistua kampanjaan, jossa lukijoille jaetaan oveen tai postilaatikkoon laitettavaksi tarroja sisällöllä ”Kaupunkilehdet kiitos! – Ei mainoksia”. Markkanen arvelee, että jos kampanjasta tulee laaja, rokottaa tämä väistämättä lisää suoramarkkinointibisnestä ja auttaa kaupunkilehtien elinvoimaisuutta.

Telinejakelun kautta kaupunkilehdet tavoittavat myös katvealueilta kaupunkialueelle saapuvia kuluttajia. Keskustan alueelta lehden saa nopeammin mukaansa, ennen kuin se ehtii jakelijan mukana omaan postiluukkuun. Kotitalous- ja yritysjakelun sekä noutopisteiden lisäksi kaupunkilehdet ovat myös verkossa näköislehtinä.

Viime vuonna Jyväskylässä kaupunkilehtien määrä supistui, kun Jyväskylän Kaupunkilehdestä tuli ultrapaikallisia juttuja kahdesti kuukaudessa julkaiseva kaupunkiliite sanomalehti Keskisuomalaisen väliin.

Markkanen korostaa, että lehden saamisen pitää olla lukijalle vaivatonta. Tavoittavuutta ja ilmoitusten huomioarvoa parantaa myös lehden sisältö ja ulkoasu.

Jyväskylässä Suur-Jyväskylän Lehden ulkoasu uudistui vuosikertomusvuoden loppupuolella ja Kuopiossa Viikkosavossa tehtiin ulkoasu- ja sisältöuudistus helmikuussa 2013.

Keskisuomalainen-konsernissa julkaistaan myös Saarijärvellä ilmestyvää Saarijärveläistä, äänekoskelaista Pikkukaupunkilaista ja Iisalmessa ilmestyvää kahta kaupunkilehteä, Töllötintä ja Iisalmen Kaupunkilehteä. ■

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Paikallislehden yhteisöllinen rooli korostuu

Konsernin Maakunnan Sanomat Oy julkaisee 16 paikallislehteä Keski-Suomen ja Savon alueella. Paikallislehdissä on ollut jo parin vuoden ajan Mobiili paikallismedia -hanke, jolla on kehitetty painetun lehden rinnalle uusia palveluja.

Viitasaaren Seudun päätoimittaja Esa Kilponen on ollut parin vuoden ajan Mopai-hankkeessa suunnittelemassa tulevaisuuden paikallismedian roolia ja muotoa.

– Olemme kehittämässä sähköisiä palveluita, jotka antavat paikallismedialle uusia työkaluja pärjätä mediamurroksen taloudellisissa haasteissa ja uudenlaista sisältöä lukijoille. Kerran viikossa ilmestyvästä lehdestä tulee jokapäiväinen media.

Kilponen korostaa, että paikallisuus ja läheisyys ovat jatkossakin paikallislehtityön kulmakiviä. Uusi sähköisten palvelujen mahdollistama elementti on voimistuva kumppanuus paikallisten toimijoiden kanssa.

– Meidän kannattaa entistä enemmän olla tekemisissä lukijoiden, yhdistysten, yhteisöjen, kaupunkien ja seurakuntien kanssa. Uusien sähköisten palvelujen avulla saamme lukijoiden ja kumppaneiden aineistoja niin printtiin kuin sähköiseen mediaan. Tämä rikastaa sisältöjä suuresti.

– Sähköisen median kehitystyössä emme toki unohda painettua lehteä, se tulee jatkossakin olemaan tärkein tuotteemme, painottaa Kilponen.

Sähköisten palvelujen kehitystyötä on tehty ruohonjuuritasolla muun muassa konsernin Laukaa-Konnevesi -lehdessä, jossa pilotoidaan mobiilipalvelua. Sisällön ja monimediakoulutuksen ja -osaamisen suunnittelusta on vastannut lehden toimittaja Jari Suni. Mitä tämä Mopai oikein on?

– Kyseessä on paikallislehden lukijoille kehitetty aivan uudenlainen uutispalvelu, jota voi lukea kännykän nettiselaimella. Lukijamme voivat saada kännykkäänsä jatkossa videoita penkkareista, kunnanjohtajan videohaastattelun, sähkeitä, karttoja ja grafiikkaa. Mahdollisuudet ovat lähes rajattomat, listaa Suni. ■

Lukijamme voivat saada kännykkäänsä jatkossa videoita, sähkeitä, karttoja ja grafiikkaa.

Jari Suni, toimittaja
Laukaa-Konnevesi

KUVA: MARKO HAPPO

Uudet tuotteet otettiin hienosti vastaan

Warkauden Lehti ja naapurissa ilmestyvä Pieksämäen Lehti ovat tehneet pari vuotta yhteistyötä. Vuosikertomusvuonna yhteistoiminnassa mentiin taas monta askelta eteenpäin.

– Yhdessä suunniteltu ja kehitetty Keskisavolainen ilmestyi jo neljästi molempien lehtien liitteenä. Lisäksi teimme yhdessä Teknologiateollisuus-liitteen. Myynnissä lehdillä on yhteinen myyntipäällikkö ja palkkasimme myös yhden kesätoimittajan yhdessä, listaa Warkauden Lehden päätoimittaja Sari Ristamäki.

Yhteinen erikoislehti Keskisavolainen on osoittautunut erinomaiseksi tuotekehittelyksi ja julkaisuksi.

– Teimme myös yhteisen kesälehden ja se onnistui hienosti. Esimerkiksi Pieksämäen Lehden kesälehti oli jo vähän väsähtänyt, mutta tällä uudella oli hyvä vastaanotto, sanoo myyntipäällikkö Tiina Manninen.

– Keskisavolaisesta on tullut hyvää palautetta erityisesti ilmoittaja-asiakkailta. He saavat yhdellä laskulla ja kilpailukyiseen hintaan kahden lehden levikkialueen, noin 70 000 lukijaa, hän sanoo.

Uuden tuotteen tarkoituksena oli kehittää lehtien toimintaa ja parantaa tulosta.

– Kehitimme tuotteen, jollaista kummallakaan lehdellä ei olisi yksin ollut mahdollisuus tehdä. Pyrimme löytämään yhteisesti kiinnostavia juttuaiheita ja näkökulmia sekä nostamaan esiin molempien lehtien levikkialueen asioita. Tokihan tässä lisätään myös naapurikaupunkien keskinäistä yhteisymmärrystä, sanoo Warkauden Lehden päätoimittaja Sari Ristamäki.

Pieksämäen Lehden päätoimittaja Sinikka Hakkarainen nimeää onnistuneen yhteistyön avaimen:

– Siitä hyötyvät molemmat lehdet ja niiden asiakkaat, hän sanoo.

Tiina Manninen aloitti molempien lehtien yhteisenä myyntipäällikkönä syyskuussa 2011. Mannisen tärkeimpänä tehtävänä on johtaa lehtien myyntityötä. Alaisia hänellä on yhteensä seitsemän.

– Teen päivittäin molempien lehtien töitä, nykytekniikka mahdollistaa sujuvan etätyön. Eikä välimatkaakaan ole kuin reilu puoli tuntia, sanoo myyntipäällikkö Manninen.

Yhteistoiminnan hyötyjä ilmaantuu jatkuvasti lisää. Sijaistarpeeseen järjestyy tekijöitä lehtien omista verkostoista. Lehdillä on myös sujuvaa juttu- ja kuvavaihtoa. Kuluvana vuonna molemmissa lehdissä käynnistyy myynnin kehittämisohjelma. Vaikka kyse on kuusipäiväisestä aluelehdestä ja kolmipäiväisestä paikallislehdestä, ovat lehtien haasteet Ristamäen ja Hakkaraisen mukaan pitkälti samoja.

Väestö vanhenee ja vähenee, liike-elämässä tapahtuu rakennemuutoksia. Samanlainen kehittämistyö on edessä kummassakin lehdessä, sanovat päätoimittajat.

Uutta yhteistyötä on sekin, että Pieksämäen Lehden asiakasneuvoja Taina Asikainen osallistuu jatkossa erilaisiin myynnin projekteihin myös Warkauden Lehdessä. ■

Hyvää palautetta on tullut erityisesti ilmoittaja-asiakkailta.

Tiina Manninen, myyntipäällikkö
Warkauden Lehti, Pieksämäen Lehti

Vihaisista linnuista pitää ottaa opiksi

Iisalmessa Olvin tehtaalla tölkitetään Angry Birds -limppareita aamusta iltaan. Supersuosittua brändilimpparia ei ehditä tekemään yhtä paljon kuin menekkiä olisi. Vihaisten lintujen limun myötä perinteikäs panimo on avannut kauppasuhteita entisten Valko-Venäjän ja Baltian maiden lisäksi aina Australiaa myöten.

– Olvi on hakenut voimakkaalla tuotekehityksellä koko ajan uusia kasvun suuntia, siellä ei ole enää aikoihin pidättäydytty kaljan rahtaamisessa. Olvilla oli rohkeutta lähteä mukaan myös näihin vihaisiin lintuihin. Ja se kannatti. Iisalmen Sanomien haastattelussa markkinointijohtaja Olli Heikkilä totesi, että virvoitusjuomien kohdalla Angry Birds -limpparit voivat nousta globaaliksi ihmeeksi, sanoo Iisalmen Sanomien päätoimittaja Jarkko Ambrusin.

Samanlaista rohkeutta ja uutta ajattelua pitää löytyä myös perinteisestä kustannustoiminnasta.

– Emme me voi jäädä surkuttelemaan ilmoitusmyyntitulojen tippumista, voivottelulla ei pääse eteenpäin, hän sanoo.

Ambrusin painottaa, että juuri murrosajoissa piilee mahdollisuus kokeilla ja hakea uusia väyliä.

– Vaikka perinteinen sanomalehti onkin vielä hyvää ja kannattavaa bisnestä, olisi rohkeasti mietittävä, missä ja miten tulevaisuudessa voisimme palvella asiakkaitamme entistä paremmin. Ei pidä sitoutua liikaa välineeseen. On väistämättä mietittävä myös sähköisen viestinnän näkökulmia.

– Printtiä ei pidä kuitenkaan unohtaa. On sanomattakin selvää, että isot uutiset julkaistaan heti, mutta painetulle sanomalehdelle jää myös paljon tehtävää.

Sähköisen viestinnän kehittäminen tapahtuu eurot edellä. Ylä-Savossa on luettu hyvillä mielin uutisia amerikkalaisesta kehityksestä, jossa mediatalot ovat onnistuneesti rakentaneet maksumuureja.

– Miksi ihmeessä ammatti-ihmisten tekemät hyvät jutut pitäisi antaa ilmaiseksi? Eihän Olvikaan kehitä Angry Birds –limppareita jakaakseen niitä ilmaiseksi torilla, sanoo Ambrusin.

Sähköisen viestinnän rinnalla lehtitaloja puhututtavat kokokysymykset: Miten paljon tabloidiin siirtyminen leikkaa ilmoitustuloja? Iisalmen Sanomat siirtyi tabloidiin vuonna 2006.

– Puolen vuoden jälkeen kukaan ei haikaillut broadsheetin perään. Kompakti koko on antanut meille mahdollisuuden kehittää tuotetta, hyvänä esimerkkinä voidaan pitää lehden teematuotantoa.

Jarkko Ambrusin (31) on Suomen nuorin seitsemänpäiväisen sanomalehden päätoimittaja. Hänet valittiin lehden johtoon toimituskertomusvuoden lopulla. Ennen päätoimittajuutta hän työskenteli Iisalmen Sanomissa esimiestehtävissä kolmisen vuotta. Lehden paikallisjohtaja on Mika Väisänen. Hänet valittiin tehtäväänsä myös vuoden lopulla. Henkilöjärjestelyt liittyivät päätoimittaja-toimitusjohtaja Mai Koivulan eläköitymiseen. ■

Miksi ihmeessä ammatti-ihmisten tekemät hyvät jutut pitäisi antaa ilmaiseksi?

Jarkko Ambrusin, päätoimittaja
Iisalmen Sanomat

KUVA: MARKO HAPPO

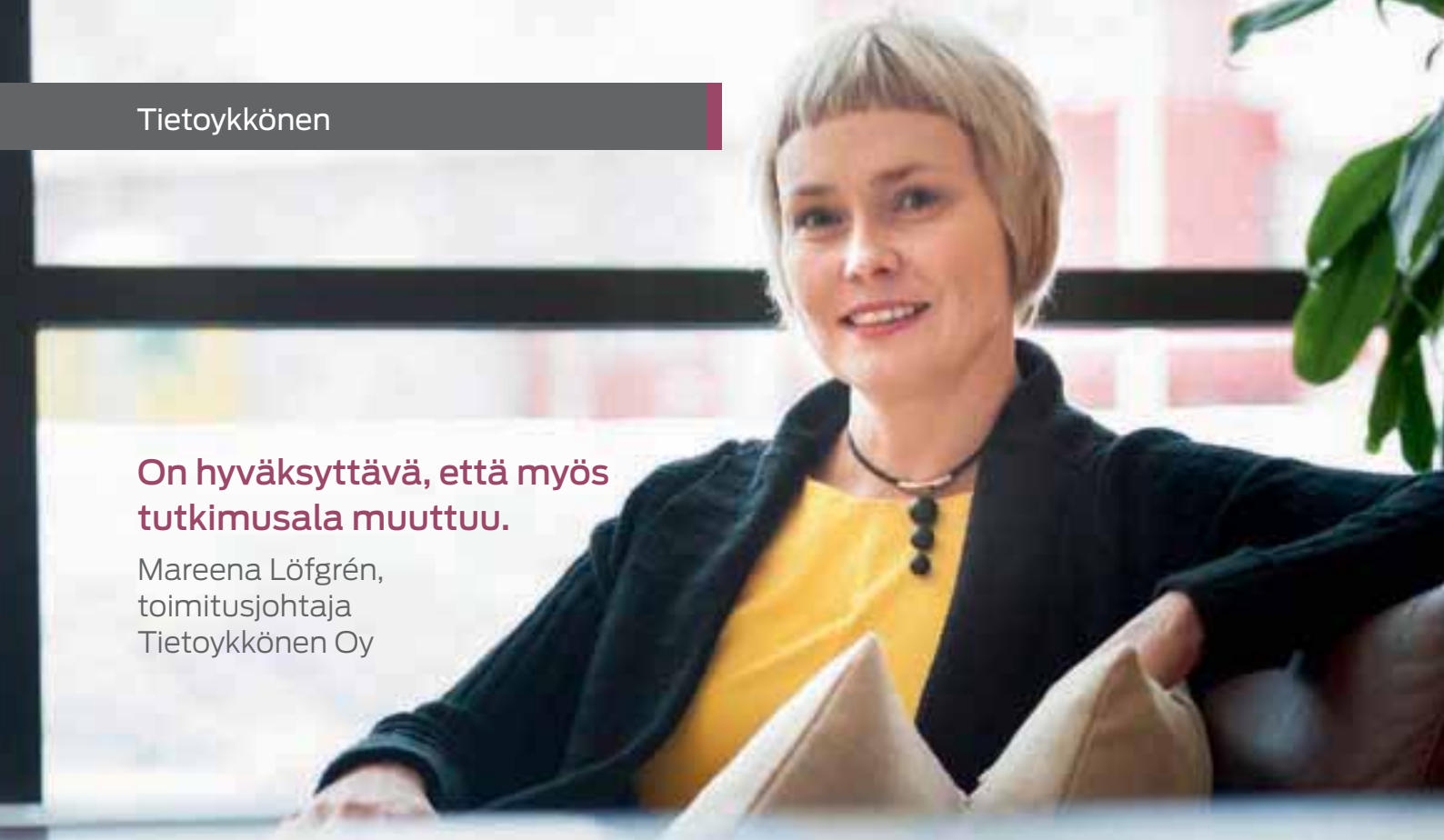

On hyväksyttävä, että myös tutkimusala muuttuu.

Mareena Löfgrén,
toimitusjohtaja
Tietoykkönen Oy

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Analysoitu tieto paljastaa hiljaiset signaalit

Tutkimusyhtiö Tietoykkösen toimitusjohtaja Mareena Löfgrén muistuttaa, että on hyväksyttävä myös tutkimusalan muuttuminen. Pärjäämisen elinehto on kulkea muutoksen kärjessä, jottei jää jalkoihin.

– Tietoykkösen osaamista on laadukkaan tutkimuksen tekeminen, mutta myös tuloksekkaan tutkimuksen suunnittelu ja tutkimuksesta saatavan tiedon analysointi. Analysoidulla tiedolla ylläpidetään yritysten kilpailukykyä.

Asiaan vihkiytynyt tutkimuslaitos tietää, miten esimerkiksi vaalihuumassa tehdään sinnikästä tutkimustyötä ja pysytään tiukasti valitussa tutkimuslinjassa. Sinnikkyyden ja tiukan linjavalinnan vuoksi Tietoykkösen tekemän kunnallisvaalien kannatuskyselyn osumatarkkuus oli viime syksynä Suomessa tutkimusyhtiöiden paras.

Kannatuskyselyissä Tietoykkösen Ilta-Sanomille tekemät kyselyt ilmensivät parhaiten toteutunutta vaalitulosta. Myös vuoden 2011 eduskuntavaalien kannatuskyselyiden tuloksissa Tietoykkösen tulokset pitivät erinomaisesti paikkaansa.

Kuntavaaleissa neljän suurimman puolueen kohdalla Tietoykkösen tulosten heitot olivat vain yhden prosentin luokkaa. Kannatuskyselyt paljastivat etukäteen muun muassa vaalien suurimmat yllätykset: Keskustapuolue piti paikkansa kolmen kärjessä ja Perussuomalaisten kannatuslukema jäi odotettua alhaisemmaksi.

Tutkimusmalliin sitouduttiin – muiden tutkimusyhtiöiden poikkeavista signaaleista huolimatta.

– Tutkimusyhtiöllä pitää olla rohkeutta uskoa omiin menetelmiinsä, kun muitten tahojen tekemät tutkimustulokset näyttävät erilaisilta. Mielestäni kunnallisvaalit kertovat, että meillä on taidokas tapa kerätä tietoa ja analysoida sitä. Vaalien kyselyyn vastaajista ilmaisi puoluekantansa jopa 75 prosenttia, mikä on poikkeuksellisen korkea luku.

Löfgrén linjaakin, että tulevana vuonna Tietoykkösen palvelumalli on entistä enemmän analysoinnin puolella. Tämä merkitsee sitä, että Tietoykkönen on mukana jo siinä vaiheessa yrityksen tutkimusprosessia, kun määritellään, miksi asiakkaan pitää tehdä tutkimuksia ja mikä on asiakkaan ydintarve.

– Meidän tehtävämme on keskittyä hankkimaan lisää ymmärrystä ydinasiasta. Asiakas saa analysoitua tietoa, joka valaisee paitsi tätä aikaa, myös muuttuvaa maailmaa. Etsimme kerätystä tiedosta signaaleja tulevasta, Löfgrén sanoo.

Jotta signaaleja osataan tulkita, pitää Tietoykkösen olla kiinni viimeisen tiedon lähteillä, hakea tutkimuksella ajankohtainen tieto ihmisten käyttäytymismalleista ja yhteiskunnallisesta kehityksestä.

Tietoykkönen käynnistää kevään kuluessa yhteiskunnallisesti ajankohtaisten asioiden paneelin. Verkkofoorumissa tavoitellaan mahdollisimman nopeaa ja ajantasaista tiedonkeruuta. Ensi vaiheessa tietoa kerätään pääasiassa Keskisuomalainen-konsernin lehtien julkaisualueelta.

– Pystymme keräämään paitsi tutkimustarpeeseen, myös journalistiseen käyttöön kansalaismielipiteitä lukijoita kiinnostavista asioista ja lisäämään ymmärrystä maailmasta. Täydennämme kansallisia paneeleita vahvasti paikallisella tiedolla myös pienemmillä paikkakunnilla. Tätä tietoa ei löydy muualta, Löfgrén lupaa.

Kerättyä tietoa voi käyttää myös kohdennetumpaan viestintään ja markkinointiin.

– Uskon tällaisen tiedon kaupallistamiseen. Bisneksen uutta suuntaa edistää myös yhteistyö Euroopan suurimman asiakaskokemusten mittaamiseen erikoistuneen QuestBack Oy:n kanssa.

Kun yhä useammalla yrityksellä on käytössään oma tiedonkeruujärjestelmä, itse tiedon keruu ei enää tuota lisäarvoa. Osaamista tarvitaan kasvavassa määrin kekseliäässä tutkimussuunnittelussa, analysoinnissa ja tulosten tulkinnassa. ■

Kiinnostus kohdistuu mitattavaan markkinointiin

Keskisuomalainen-konsernin markkinointiviestintäyhtiö Mediasepät Oy:n uusi palvelutuote auttaa keräämään asiakastietoa, jolla voidaan rakentaa parempia mainoskampanjoita. Markkinointitoimenpiteitä voi myös mitata.

Crossmedia-palveluilla rakennetaan yksilölliset viestit eri viestintävälineisiin, saadaan korkeammat vastausmäärät kyselyihin, kerätään tietoa asiakkaan toiminnasta ja rakennetaan kohderyhmille asiakaskohtaisia viestejä ja muistutuksia sekä saadaan asiakas päivittämään itse omat tietonsa asiakasrekisteriin.

– Mediaseppien kohdistetun markkinoinnin palvelut täydentävät konsernin muuta tarjontaa. Asiakas saa samasta konsernista massamedian ja kohdistetun markkinoinnin osaamista ja palveluita, Mediaseppien toimitusjohtaja Erkki Summanen sanoo.

Jatkossa bisnestä rakennetaan myös asiakastietokannoista ja tietokantojen rikastamisesta. Tämä on Summasen mukaan kohdistetun ja massaviestinnän rinnalla globaali trendi markkinointiviestinnässä. Tätä kehitystyötä tehdään yhdessä tutkimusyhtiö Tietoykkösen kanssa.

– Haluamme kehittää Mediasepistä palveluntarjoajaa, jonka palvelut poikkeavat muista markkinoilla olevista toimijoista, Summanen lisää.

Palveluiden laajentumisen mahdollistavat yli 70 graafisen osaamisen, markkinoinnin ja viestinnän ammattilaista sekä oma digipaino.

Mediasepillä on vuosikertomusvuotena 2012 rakennettu omaa myyntiorganisaatiota. Vuoden 2012 kesällä Mediasepille palkattiin myyntipäällikkö ja helmikuussa 2013 kaksi uutta myyjää.

Mediasepillä Keskisuomalainen-konsernin vuoden 2012 myynnin teemavuotta jatketaan vielä vuonna 2013, sillä konsernin ulkopuolisten asiakkuuksien määrää halutaan kasvattaa.

– Oman myyntiorganisaation kautta haemme kasvua konsernin ulkopuolelta. Meidät tunnistetaan perinteisesti Keskisuomalainen-konsernin ilmoitusvalmistuksesta, mutta nykyisin tarjoamme lisäksi viestinnän ja markkinoinnin palveluita myös konsernin ulkopuolisille asiakkaille, sanoo Summanen. ■

Asiakas saa samasta konsernista massamedian ja kohdistetun markkinoinnin osaamista ja palveluita.

Erkki Summanen, toimitusjohtaja Mediasepät Oy

KUVA: JUSSI MIETTINEN

Painetun sanan tekijät vaikuttavat itse alan tulevaisuuteen

Painetulla printtimedialla on tulevaisuus. Lehdet ja niiden kustantajat itse vaikuttavat tähän tulevaisuuteen kehittämällä innovatiivisia tuotteita ja palveluita, joita yleisö haluaa, sanoo Lehtisepät Oy:n toimitusjohtaja Erkki Summanen.

Lehtisepät sai vuosikertomusvuonna 2012 viidettä vuotta peräkkäin ykkössijan Kauppalehden listauksessa, jossa arvioitiin parhaiten menestynyttä sanomalehtipainoa Suomessa. Summanen sanoo, että listaus on vain yksi mittari menestyksestä. Hänen mukaansa parempana mittarina voisi pitää Lehtiseppien tuotannon ja myynnin hyvää yhteispeliä.

– Lehtiseppien tuotekehitys syntyy yhteisissä työryhmissä, joissa on mukana henkilöstöä ja myyntiä. Lisäksi olemme tehneet painokohtaista tuotekehitystä, ja uusia tuotteita on pystytty myös kaupallistamaan. Osaavan henkilöstön oikea asenne on vienyt meitä todella pitkälle.

Sanomalehtipainamisen markkinat ovat muuttuneet merkittävästi. Sanomalehtipainamisen kapasiteetti valtakunnallisesti on kasvussa, kun taas painamisen kokonaismarkkina supistuu. Kehitys on näkynyt Lehtisepilläkin: Sanomalehtipainoissa painetaan aikaisempaa enemmän mainospainotuotteita.

Kokonaismarkkinoiden supistuminen ja korvausinvestointitarpeet ovat Lehtisepillä johtaneet toiminnan uudelleenjärjestämisen harkintaan. Vuoden 2013 helmikuussa aloitettiin YT-neuvottelut painotoiminnan järjestämisen eri vaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista.

– Lehtisepillä on korvausinvestointitarpeita, muun muassa joidenkin nykyisten koneiden varaosien valmistus loppuu ja osa on sen ikäisiä, että niiden käyttö on tiensä päässä. Neuvotteluissa käsitellään useita eri vaihtoehtoja siitä, kuinka järjestää Lehtiseppien painotoiminta tulevaisuudessa, Summanen sanoo. ■

Osaavan henkilöstön oikea asenne on vienyt meitä todella pitkälle.

Erkki Summanen, toimitusjohtaja
Lehtisepät Oy

KUVA: JUSSI MIETTINEN

2012

Konsernin vuosi lukuina

Hallituksen toimintakertomus 36
Konsernitilinpäätös, IFRS
Konsernin tuloslaskelma 40
Konsernin tase 41
Konsernin rahavirtalaskelma 42
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista 43
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet 44
2. Segmentti-informaatio 48
3. Hankitut liiketoiminnot 50
4. Liiketoiminnan muut tuotot 52
5. Liiketoiminnan muut kulut 52
6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut 52
7. Tutkimus- ja kehitysmenot 52
8. Rahoitustuotot 52
9. Rahoituskulut 53
10. Tuloverot 53
11. Osakekohtainen tulos 54
12. Aineettomat hyödykkeet 54
13. Arvonalentumiset 55
14. Sijoituskiinteistöt 56
15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet 57
16. Osuudet osakkuusyrityksissä 58
17. Myytävissä olevat sijoitukset 59
18. Pitkäaikaiset saamiset 59
19. Laskennalliset verosaamiset ja -velat 60
20. Vaihto-omaisuus 61
21. Myyntisaamiset ja muut saamiset 61
22. Rahavarat 61
23. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot 62
24. Eläkevelvoitteet 63
25. Varaukset 64
26. Korolliset velat 64
27. Ostovelat ja muut velat 65
28. Rahoitusriskien hallinta 65
29. Muut vuokrasopimukset 67
30. Vakuudet ja vastuusitoumukset 67
31. Lähipiiritapahtumat 68
32. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat 69
Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista 70
Tunnusluvut 72
Tunnuslukujen laskentakaavat 73
Emoyhtiön tilinpäätös, FAS
Emoyhtiön tuloslaskelma 74
Emoyhtiön tase 75
Emoyhtiön rahoituslaskelma 76
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot 77
Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä 85
Tilintarkastuskertomus 85

Hallituksen toimintakertomus

Konsernin taloudellinen kehitys

Konsernin liikevaihto oli 106,2 Me (108,7 Me). Liikevaihto laski 2,2 %. Lasku johtui pääosin yleisen taantuman vaikutuksista ilmoitusmyyntiimme, joka laski 4,4 % edellisestä vuodesta. Sen sijaan ulkoinen painonmyynti kasvoi samaan aikaan 3,8 %. Konsernin tilattavien lehtien tilaustuotot laskivat tilikaudella 1,9 %. Tilaustuottojen laskuun vaikutti vuoden 2012 alusta tullut arvonlisäverokannan nousu nollasta yhdeksään prosenttiin, jolla oli selkeän negatiivinen vaikutus lehtien tilausmääriin.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,9 Me (0,6 Me), jotka koostuvat pääosin vuokratuotoista.

Vuonna 2012 liikevoittoa kertyi 17,1 Me eli 16,1 % liikevaihdosta. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 20,4 Me ja liikevoittoprosentti oli 18,8 %. Suhteellista kannattavuutta painoivat liikevaihdon lasku ja yleisen kustannustason nousu.

Nettorahoituskulut olivat 6,1 Me. Edellisenä vuonna nettorahoituskulua kertyi 1,6 Me. Tilikauden rahoituskuluihin sisältyy pörssiosakkeiden arvonalentumistappiota 5,7 Me.

Konsernin tilikauden voitoksi muodostui 9,4 Me (14,1 Me).

Emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2012 luvut sisältävät pääosan konsernin holding-toiminnoista sekä konsernin keskitetyt hallintopalvelut. Yhtiön liikevaihto oli 4,1 Me (3,9 Me).

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni julkaisi vuoden 2012 lopussa kahta maakuntalehteä Keskisuomalaista ja Savon Sanomia sekä kahta aluelehteä Iisalmen Sanomia ja Warkauden Lehteä. Lisäksi konserni julkaisi 16 paikallislehteä ja seitsemää kaupunkilehteä. Tilattavien sanomalehtien ilmoitustuotot laskivat heikon taloussuhdanteen myötä 45,5 Me:oon edellisen vuoden 47,8 Me:sta. Laskua kertyi 4,7 %. Ilmoitusmyyntimme lasku oli kuitenkin selvästi pienempi kuin toimialalla keskimäärin (-8,6 %). Tilattavien lehtien levikkikehitystä painoi vuoden 2012 alusta toteutettu arvonlisäverokannan nosto. Tilaustuottomme laskivat vuoden aikana kuitenkin vain 1,9 % 39,5 Me:oon (40,2 Me).

Maakuntalehdet

Sanomalehti Keskisuomalaisen ilmoitusmyyntituotot laskivat 8,1 % 18,6 Me:oon (20,2 Me). Myös tilaustuotot laskivat 3,3 % ja olivat 15,2 Me (15,8 Me).

Savon Sanomat -lehden ilmoitusmyyntituotot laskivat 4,3 % ja olivat 14,4 Me (15,1 Me). Lehden tilaustuotot olivat 14,0 Me (14,3 Me).

Aluelehdet

Iisalmen Sanomat -lehden tuotot pysyivät vakaalla tasolla. Ilmoitusmyyntituotot olivat 2,6 Me (2,7 Me) ja tilaustuotot olivat 2,4 Me (2,4 Me).

Warkauden Lehden ilmoitusmyyntituotot olivat 1,8 Me (1,9 Me) ja lehden tilaustuotot olivat 1,6 Me (1,7 Me).

Paikallislehdet

Konserni kustansi tilikauden aikana 16 paikallislehteä. Keski-Suomessa yhtiön paikallislehtiä ovat kerran viikossa ilmestyvät Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viispiikkinen ja Sampo-lehti sekä kolme kertaa viikossa ilmestyvä Sisä-Suomen Lehti.

Savossa ilmestyy paikallislehdistä kerran viikossa Pielavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Miilu sekä Heinäveden Lehti. Kaksipäiväisiä lehtiä ovat Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Paikallislehti Sisä-Savo ja Soisalon Seutu. Pieksämäen Lehti ilmestyy kolme kertaa viikossa.

Paikallislehtien yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 2,7 % ja oli 14,7 Me (14,3 Me).

Kaupunkilehdet

Konserni kustantaa seitsemää kaupunkilehteä, Jyväskylässä Suur-Jyväskylän Lehteä, Kuopiossa ilmestyviä Viikkosavoa ja Kuopion Kaupunkilehteä, Iisalmessa ilmestyviä Töllötintä ja Iisalmen Kaupunkilehteä, Saarijärvellä ilmestyvää Saarijärveläistä sekä Äänekoskella ilmestyvää Pikkukaupunkilaista.

Kaupunkilehtien yhteenlaskettu liikevaihto oli 6,9 Me (7,0 Me).

Painotoiminta

Keskisuomalainen Oyj:n konsernin painopalveluista vastaa Lehtisepät Oy. Yhtiöllä on kolme painoyksikköä, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä. Painojen yhteenlaskettu liikevaihto oli 28,2 Me (28,5 Me). Ulkoisten painotöiden liikevaihto kasvoi 3,8 % ja oli 11,0 Me (10,6 Me).

Jakelu

Konserniin kuuluva Savon Jakelu Oy hoitaa Kuopion, Varkauden, Pieksämäen, Iisalmen ja Kiuruveden kaupungeissa, sekä Siilinjärven, Maaningan, Joroisten, Leppävirran, Lapinlahden ja Säyneisen taajamissa jaettavien sanomalehtien yhteisjakelun. Jakelutoiminnan liikevaihto oli 6,3 Me (6,4 Me), josta lähes 80 % tulee konsernin omien lehtien jakamisesta.

Tutkimuspalvelut

Konserniin kuuluu tutkimuspalveluita tarjoava Tietoykkönen Oy. Tietoykkösen liikevaihto oli 0,7 Me (0,6 Me).

Viestintäpalvelut

Konserniin kuuluu sekä sivun- ja ilmoitusvalmistusta että viestintäpalveluja tarjoava Mediasepät Oy. Yhtiön ulkoinen liikevaihto oli 0,3 Me (0,1 Me).

Konsernirakenne

Keskisuomalainen Oyj osti 19,2 % Esan Kirjapaino Oy:n

osakekannasta 5.9.2012. Ostetut osakkeet oikeuttavat 14,7 % Esan Kirjapaino Oy:n äänivallasta. Esan Kirjapaino Oy on Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiö. Osakkuusyhtiöasema perustuu omistusosuuden lisäksi hallitusjäsenyyden tuomaan vaikutusvaltaan Esan Kirjapaino Oy:ssä sekä tiiviiseen päivittäiseen lehtiyhteistyöhön Keskisuomalaisen ja Savon Sanomien sekä Esan Kirjapaino Oy:n kustantaman Etelä-Suomen Sanomien kesken.

Vuoden vaihteessa 2013 fuusioitiin Viikkosavo Oy Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy:öön sekä Iisalmen Sanomat Oy Warkauden Lehti Oy:öön. Warkauden Lehti Oy vaihtoi järjestelyn yhteydessä nimensä Savon Aluemedia Oy:ksi.

Tiedot konserniyhtiöistä ja osakkuusyhtiöistä sekä niiden omistusosuuksista löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Osakkuusyhtiöt

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (37,9 %), Väli-Suomen Media Oy (40,0 %), Jyväskylän Messut Oy (23,9 %), Jyväskylän Jakelut Oy (50,0 %) sekä Esan Kirjapaino Oy (19,2 %).

Arena Partners Oy on viiden maakuntalehden yhteinen sähköisen liiketoiminnan kehitysyhtiö. Arena Partners-konsernin liikevaihto oli 2,9 Me (2,2 Me). Arena Partnersilla on mobiiliratkaisujen kehittämiseen erikoistunut tytäryhtiö Arena Interactive Oy, josta Alma Media Oyj omistaa 35 %:n osuuden. Arena Partners omistaa 35 %:n osuuden Alma Media Oyj:n tytäryhtiöstä Alma Mediapartners Oy:stä, joka harjoittaa asunto-, auto- ja kuluttajailmoittelun markkinapaikkaliiketoimintaa.

Väli-Suomen Media Oy tuottaa Väli-Suomen sanomalehdille yhteistä sunnuntaisivustoa, Sunnuntaisuomalaista. Vuonna 2012 yhtiön liikevaihto oli 0,9 Me (0,9 Me).

Jyväskylän Messut Oy:n liikevaihto oli tilikaudella 7,5 Me (5,6 Me). Yhtiö järjestää messuja ja tapahtumia Jyväskylässä.

Jyväskylän Jakelut Oy on vuonna 2008 perustettu alueelliseen osoitteettomaan erillisjakeluun erikoistunut yritys. Jyväskylän Jakelut Oy:n liikevaihto oli 1,2 Me (1,4 Me).

Esan Kirjapaino Oy on lahtelainen mediayhtiö, joka kustantaa mm. 7-päiväistä sanomalehteä Etelä-Suomen Sanomia. Esan Kirjapaino Oy:n liikevaihto oli 40,6 Me.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Sähköiset mediat ovat merkittävä osa konsernin tuotekehitystoimintaa. Arena Partners Oy on viiden lehtikustantajan yhteinen sähköisen liiketoiminnan kehitysyhtiö. Merkittävä osa Arena Partners Oy:n toiminnasta on uusien palvelujen kehittämistä osakkailleen. Lisäksi konsernilla on omaa pääosin sähköisiin palveluihin liittyvää kehitystoimintaa. Menoja ei ole aktivoitu, koska niistä tulevat tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Emoyhtiön hallitus ja tilintarkastus

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

- maanviljelijä Antero Vesterinen, puheenjohtaja
- johtaja Mikko Paananen, varapuheenjohtaja 27.4.2012 asti
- toimitusjohtaja Leena Hautsalo, varapuheenjohtaja 27.4.2012 lähtien
- maanviljelijä Simo Kutinlahti
- toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi
- toimitusjohtaja Kalle Kautto
- toimitusjohtaja Jaakko Kurikka
- avainasiakaspäällikkö Pekka Haltia

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jarmo Lohi.

Yhtiössä noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen suosituksen (Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi) mukaista hallinnointijärjestelmää. Yhtiö on antanut suosituksessa 54 tarkoitetun erillisen selvityksen hallinto ja ohjausjärjestelmästään. Selvitys on nähtävissä yhtiön nettisivuilla www.keskisuomalainen.com.

Yhtiön osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä. 31.12.2012 K-osakkeita oli yhteensä 5.250.536 kpl ja A-osakkeita 5.486.424 kpl, yhteensä osakkeita on 10.736.960 kappaletta.

Yhtiöllä on omistuksessaan 21.500 kpl omia A-osakkeitaan.

Yhtiökokous päätti 27.4.2012 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Enimmäismäärä vastaa 9,3 % yhtiön osakkeista ja enintään 18,0 % äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana. Osakkeista maksettavan vastikkeen on oltava vähintään 11,00 euroa ja enintään 21,00 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintä-

oikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 27.4.2013 saakka.

Muut tiedot osakkeista ja osakkeiden omistuksesta löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Rahoitus

Konsernin maksuvalmius on pysynyt vakaana. Konsernin omavaraisuusaste on vuoden 2012 lopussa 53,7 % (54,5 %). Tilikauden rahavarojen lisäys oli 0,7 Me (-0,9 Me).

Keskisuomalainen Oyj:n on laskenut 3.6.2011 liikkeelle pääosin omistajille ja henkilökuntaan kuuluville suunnatun 16,8 Me pääomalainan. Pääomalainalle maksetaan kiinteää 6,7 % korkoa. Laina on ehtojen mukaan maksettava takaisin viimeistään 3.6.2016. Edellä sanotusta poiketen yhtiöllä on kuitenkin oikeus maksaa laina takaisin yhtenä eränä 3.6.2014 tai 3.6.2015. Lainaehtojen mukaan pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön purkautuessa ja yhtiön konkurssissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Muuten lainan pääoma voidaan maksaa takaisin vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän. Pääomalainalle voidaan maksaa korkoa vain siltä osin kuin yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomalainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudempaan tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Yhtiö voi maksaa pääomalainan takaisin joko likvideistä varoistaan ja myytävissä olevista sijoituksistaan tai ottamalla rahalaitoslainaa tai laskemalla liikkeelle vastaavanlaisen yrityslainan. Hallitus päättää rahoitustavasta ennen lainanmaksua.

Konsernin muu pitkäaikainen vieras pääoma on pääosin rahalaitoslainaa. Yritys on suojautunut korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 11,6 Me ja 10,9 % liikevaihdosta (4,4 Me ja 4,3 %). Investointeja kasvatti Esan Kirjapaino Oy:n osakkeiden osto. Muutoin investoinnit olivat pääsääntöisesti korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Merkittävimmät konsernin investoinnit ovat suunnitelmien mukaan vuonna 2013 tilattavien sanomalehtien tilausjärjestelmän uusinta sekä painojen ylläpitoinvestoinnit. Muilta osin investoinnit ovat pääosin korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Arvio yhtiön taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä toiminnan kehittymistä koskevat tärkeät seikat

Konsernin liikevaihto vuonna 2012 laski 2,2 % vuoteen 2011 verrattuna ja oli 106,2 Me. Kustannustoiminnan liikevaihto oli 93,0 Me (96,0 Me), tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevaihto oli 38,2 Me (38,5 Me).

Kustannustoiminnan liikevaihto laski 3,1 %. Liikevaihdon laskuun vaikutti yleisen taloussuhdanteen heikko tila sekä tilattavien lehtien arvonlisäverokantojen nousu vuoden 2012 alussa. Kustannustoiminnan kannattavuus heikkeni edellisestä vuodesta ja liikevoitto oli 16,9 Me (19,2 Me).

Koko tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevaihto pysyi vuoden 2011 tasolla ja oli 38,2 Me (38,5 Me). Yleisen kustannustason nousun myötä tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevoitto laski kuitenkin hieman edellisestä vuodesta ja oli 2,8 Me (3,6 Me).

Konsernin tulos oli 9,4 Me (14,1 Me). Operatiivisen kehityksen lisäksi tilikauden tulokseen vaikutti rahoituskuluihin kirjattu, ei kassavirtavaikutteinen pörssiosakkeiden arvonalentumistappio 5,7 Me.

	2012	2011	2010
Liikevaihto	106,2 Me	108,7 Me	101,9 Me
Liikevoitto	17,1 Me	20,4 Me	20,3 Me
Liikevoitto %	16,1 %	18,8 %	20,0 %
Tilikauden tulos	9,4 Me	14,1 Me	15,5 Me
Tulos/osake, Eur	0,88	1,32	1,45
Oman pääoman tuotto %	16,4 %	24,9 %	29,0 %
Omavaraisuusaste %	53,7 %	54,4 %	54,0 %

Lisää tunnuslukuja ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Konsernin tytäryhtiö Lehtisepät Oy antoi 18.2.2013 YT-neuvotteluesityksen koskien painoliiketoiminnan toiminnallista uudelleenjärjestelyä. Neuvotteluissa käsitellään useita eri vaihtoehtoja järjestää Lehtiseppien painotoiminta tulevaisuudessa. Neuvottelut alkoivat 25.2.2013.

Rahoitusvälineiden käypään arvoon arvostamista koskevat tiedot

Likvidien varojen sijoittamisessa pitäydytään maltillisen riskitason instrumenteissa kuten korkorahastoissa ja pitkäaikaistalletuksissa. Pörssiosakkeisiin sijoittamisesta hallitus on hyväksynyt erillisen periaatteen, jonka mukaan konserni tekee suoria sijoituksia pääsääntöisesti vain oman toimialan yhtiöihin. Konsernilla on pankkilainoihin liittyen tehty koronvaihtosopimus rahalaitoksen kanssa.

Kaikki noteeratut sijoitukset sekä koronvaihtosopimus arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon. Myös noteeraamattomat sijoitukset arvostetaan pääsääntöisesti käypään arvoon. Mikäli noteeraamattoman sijoituksen käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, se on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla

Henkilöstöä koskevat tiedot

Konsernin keskimääräinen henkilömäärä kasvoi hieman vuoden 2012 aikana. Työsuhteita oli vuoden lopussa 1045 (1060). Toimittajia oli konsernin lehdissä yhteensä 242 (257). Tuotannollista henkilöstöä oli 206 (212). Pääosin

osa-aikaisia lehdenjakajia oli 251 (281). Graafisten toimihenkilöiden ja teknisten toimihenkilöiden yhteinen määrä oli 256 (217), johtoa ja ylempiä toimihenkilöitä oli 90 (93). Kokopäiväiseksi muutettuna konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 829 henkilöä (817).

	2012	2011	2010
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	829,0	817,1	780,4
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella	35,3 Me	34,5 Me	32,3 Me
Työsuhteita vuoden lopussa	1045	1060	1008

Ympäristöasiat

Keskisuomalainen-konserni toimii vastuullisesti ja ympäristötietoisesti. Ympäristöasiat ovat selkeä kehityksen painopistealue konsernissa. Konsernilla on ISO 14001 ympäristösertifikaatti.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Merkittävimmät pitkän aikavälin riskit liittyvät asiakkaiden mediakulutustottumusten muutoksiin. Näillä muutoksilla voi olla negatiivisia vaikutuksia lehtien tilausmääriin ja tilaustuottoihin. Samanaikaisesti myös ilmoittaja-asiakkaille on tarjolla aiempaa enemmän ilmoituskanavavaihtoehtoja. Mahdollinen negatiivinen tilaajamäärien muutos voi myös osaltaan vaikuttaa ilmoittajien tuotevalintaan. Näihin riskeihin varaudutaan kehittämällä konsernin tuotevalikoimaa vastaamaan mahdollisiin kulutus- ja ilmoitustottumusten muutoksiin. Nykyisten tuotteiden rinnalle kehitetään laajempaa kohderyhmää tavoittavia digitaalisia tuotteita ja paperisen ja digitaalisen tuotteen yhdistelmiä.

Lyhyellä aikavälillä merkittävin riski liittyy heikon taloussuhdanteen pitkittymiseen ja syvenemiseen. Heikko taloustilanne voi vähentää ilmoitusmyyntiä ja voimistaa sanomalehtien tilausmäärien laskua.

Heikko taloudellinen suhdanne ja asiakkaiden kulutustottumusten muutokset luovat haasteita liikevaihdon kasvulle. Tämän takia mahdollinen inflaation kiihtyminen ja yleisen kustannustason nousu muodostaa selkeän riskin yrityksen kannattavuudelle.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietotekniikkaan ja painoliiketoimintojen keskeytymiseen.

Yleisestä talouden ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuuden jatkumisesta huolimatta konsernin näköpiirissä ei ole rahoitusasemaan liittyviä merkittäviä riskejä.

Näkymät vuodelle 2013

Vuonna 2013 taloudellinen suhdanne pysyy vaikeana ja mahdollinen käänne parempaan on odotettavissa aikaisintaan loppuvuodesta. Keskisuomalainen-konsernin liikevaihdon uskotaan pysyvän edellisen vuoden tasolla tai hieman heikkenevän. Tuloksen uskotaan yleisen kustannustason myötä heikkenevän edellisestä vuodesta.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle osingonjaoksi vuodelta 2012

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 37.092.407,02 euroa.

A- ja K -osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on 5.250.536 kpl ja A-sarjan osakkeita 5.486.424 kpl eli yhteensä 10.736.960 kpl. Emoyhtiön hallussa on omia osakkeita 21.500 kpl, niille ei makseta osinkoa.

Yhtiö pyrkii jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden tuloksesta. Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomioinut osinkoesitystä tehdessään, ettei esitetty osingonjako vaaranna konsernin maksukykyä.

Hallitus esittää, että osinkoa maksetaan 0,40 euroa osakkeelle. Esityksen mukainen osinkojen määrä on yhteensä 4.294.784,00 euroa. Hallitus ehdottaa myös, että yhtiökokous valtuuttaa hallituksen osakeyhtiölain 13 luvun 6 pykälän 2 momentin mukaisesti päättämään yhtiön maksuvalmiuden ja tuloksen sallimissa rajoissa enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 20.000,00 euroa.

Konsernin tuloslaskelma, IFRS (1000 eur)

	liitetieto	2012 1.1.-31.12.2012	2011 1.1.-31.12.2011
LIIKEVAIHTO		**106 247**	**108 670**
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastonmuutos			-1
Liiketoiminnan muut tuotot	4	950	570
Materiaalit ja palvelut		-28 284	-28 635
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	6	-43 056	-41 683
Poistot ja arvonalentumiset		-4 396	-3 968
Liiketoiminnan muut kulut	5	-14 404	-14 554
LIIKEVOITTO		**17 056**	**20 399**
Rahoitustuotot	8	1 246	2 405
Rahoituskulut	9	-7 327	-4 029
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		720	42
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		11 695	18 817
Tuloverot	10	-2 267	-4 695
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		**9 428**	**14 121**
TILIKAUDEN VOITON/TAPPION JAKAUTUMINEN:			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		9 428	14 121
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos	11		
Tulos/osake, laimentamaton		0,88	1,32
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu		0,88	1,32
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä:			
-laimentamaton		10 715 460	10 715 460
-laimennettu		10 715 460	10 715 460
KONSERNIN LAAJAN TULOSLASKELMAN ERÄT			
Tilikauden voitto		9 428	14 121
Muut laajan tuloksen erät:			
Myytävissä olevat rahoitusvarat		2 084	-4 004
Rahavirran suojaukset		86	86
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot		-532	981
Tilikauden muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		1 638	-2 937
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		**11 066**	**11 184**
TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKO			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		11 066	11 184
Vähemmistöosakkaille		0	0

Konsernin tase, IFRS (1000 eur)

	liitetieto	2012 31.12.2012	2011 31.12.2011
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	12	3 119	3 252
Liikearvo	12	38 110	38 110
Sijoituskiinteistöt	14	661	
Aineelliset hyödykkeet	15	27 862	29 977
Osuudet osakkuusyhtiöissä	16	10 667	1 443
Myytävissä olevat sijoitukset	17	15 098	18 767
Muut pitkäaikaiset saamiset	18	97	110
Laskennalliset verosaamiset	19	2 473	1 633
PITKÄAIKAISET VARAT		**98 087**	**93 292**
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	20	938	860
Myyntisaamiset ja muut saamiset	21	7 883	8 020
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		215	157
Rahavarat	22	7 999	7 308
LYHYTAIKAISET VARAT		**17 035**	**16 344**
VARAT		**115 121**	**109 636**
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
OMA PÄÄOMA			
Osakepääoma	23	2 257	2 257
Omat osakkeet	23	-323	-323
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot	23	21	-1 617
Kertyneet voittovarat		56 912	55 945
Emoyhtiön osakkeenomistajien oma pääoma		**58 868**	**56 263**
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	19	1 231	1 523
Pitkäaikaiset korolliset velat	26	31 340	25 840
Eläkevelvoitteet	24	558	571
Pitkäaikaiset varaukset	25		4
PITKÄAIKAISET VELAT		**33 129**	**27 938**
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	26	2 546	3 108
Ostovelat ja muut velat	27	20 398	21 905
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		43	196
Lyhytaikaiset varaukset	25	137	227
LYHYTAIKAISET VELAT		**23 124**	**25 435**
OMA PÄÄOMA JA VELAT		**115 121**	**109 636**

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS (1000 eur)

	liitetieto	2012 31.12.2012	2011 31.12.2011
Liiketoiminnan rahavirrat			
Asiakkailta saadut maksut		107 002	109 556
Tavaroiden ja palvelujen toimittajille ja henkilöstölle suoritetut maksut		-86 932	-83 308
Maksetut korot		-1 538	-1 619
Saadut korot		39	239
Maksetut verot		-4 151	-6 365
Liiketoiminnan rahavirta		**14 420**	**18 503**
Investointien rahavirrat			
Tytäryrityksen hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	3	-125	-443
Osakkuusyritysten hankinta		-8 300	
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-2 559	-5 712
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-599	-976
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynti		78	69
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin			-430
Luovutustulot myytävissä olevista sijoituksista		3	384
Saadut osingot		1 379	1 802
Investointien rahavirrat		**-10 124**	**-5 306**
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		7 500	16 840
Lainojen takaisinmaksut		-2 532	-18 106
Maksetut osingot		-8 572	-12 858
Rahoituksen rahavirta		**-3 605**	**-14 124**
Rahavarojen muutos		**691**	**-927**
Rahavarat tilikauden alussa		7 307	8 235
Rahavarat tilikauden lopussa		7 998	7 307
Rahavarat taseessa sisältyvät seuraaviin eriin:			
Rahavarat		7 998	7 307
Rahavarat tilikauden lopussa		7 998	7 307

Konsernin laskelma oman pääoman muutoksista, IFRS (1000 eur)

	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma						
Oman pääoman muutos 2011	**Osake-pääoma**	**Muut sidotut rahastot**	**Käyvän arvon rahastot**	**Suojausinstrumenttien rahasto**	**Omat osakkeet**	**Kertyneet voitto-varat**	**Yhteensä**
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	270	1 446	-396	-323	53 891	57 146
Osakkeiden ja osinkojen palautuminen konsernille						791	791
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						14 121	
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaukset				57			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			-2 994				
Tilikauden laaja tulos yhteensä			-2 994	57		14 121	11 184
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako						-12 859	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-12 859	-12 859
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	**2 257**	**270**	**-1 547**	**-339**	**-323**	**55 945**	**56 263**

	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma						
Oman pääoman muutos 2012	**Osake-pääoma**	**Muut sidotut rahastot**	**Käyvän arvon rahastot**	**Suojausinstrumenttien rahasto**	**Omat osakkeet**	**Kertyneet voitto-varat**	**Yhteensä**
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	270	-1 547	-339	-323	55 945	56 263
Osinkojen palautuminen konsernille						53	53
Myytävissä olevien sijoitusten hankintamenon oikaisu						-315	-315
Osuudet osakkuusyhtiöiden suorista oman pääoman kirjauksista						374	374
Laaja tulos							
Tilikauden tulos						9 428	
Muut laajan tuloksen erät							
Rahavirran suojaukset				65			
Myytävissä olevat rahoitusvarat			1 573				
Tilikauden laaja tulos yhteensä			1 573	65		9 428	11 066
Liiketoimet omistajien kanssa							
Osingonjako						-8 572	
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä						-8 572	-8 572
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	**2 257**	**270**	**26**	**-275**	**-323**	**56 912**	**58 868**

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Keskisuomalainen-konserni kustantaa ja julkaisee sanomalehtiä sekä harjoittaa paino- ja jakelutoimintaa sekä sähköistä viestintää usealla paikkakunnalla Keski-Suomessa ja Savossa.

Konsernin emoyritys on Keskisuomalainen Oyj, joka on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla vuodesta 1999 alkaen. Emoyrityksen kotipaikka on Jyväskylä ja sen rekisteröity osoite on PL 159, 40101 Jyväskylä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.keskisuomalainen.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 20.2.2013 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2012 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksyttyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

Tilinpäätöksen tiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottu.

Konserni on soveltanut 1.1.2012 alkaen seuraavia IASB:n julkistamia standardimuutoksia:

- Muutos: IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto — Varojen ja velkojen oletushankintameno voimakkaassa hyperinflaatiossa ja kiinteän soveltamispäivän kumoaminen
- Muutos: IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot — rahoitusvarojen siirrot (Transfers of Financial Assets)
- Muutos: IAS 12 Tuloverot: Ansaintamenetelmän vaikutus laskennallisen veron kirjaamiseen sijoituskiinteistöjen ja uudelleenarvostettavan käyttöomaisuuden osalta (Recovery of Underlying Assets)

Voimaan tulleilla muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernin laadintaperiaatteisiin.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä ja jäljelle jäänyt osuus hankintahinnan ja hankitun nettovarallisuuden erotuksesta on liikearvoa. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja kirjattu velaksi. Lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syystä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusyritykset

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Esan Kirjapaino Oy on tämän periaatteen mukaisesti yhdistelty tilinpäätöksessä osakkuusyhtiönä. Konsernin omistusosuus yhtiössä on 19,2 %. Ostetut osakkeet oikeuttavat 14,7 % Esan Kirjapaino Oy:n äänivallasta. Omistusosuuden lisäksi osakkuusyhtiöarviointiin on vaikuttanut erittäin tiivis päivittäinen operatiivinen ja rakenteellinen yhteistyö molempien yhtiöiden pääsanomalehtien välillä. Tämä yhteistyö sekä jäsenyys Esan Kirjapaino Oy:n hallituksessa tuovat omistusosuuden lisäksi osakkuusyhtiömääritelmässä tarkoitetun huomattavan vaikutusvallan.

Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusyritysten velvoitteiden täyttämiseen.

Yhteisyritykset

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa konserni käyttää toisten osapuolten kanssa yhteistä määräysvaltaa. Keskisuomalainen-konsernissa keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt ovat tällaisia yhteisyrityksiä. Osuudet keskinäisissä kiinteistöosakeyhtiöissä on käsitelty IAS 31 Osuudet yhteisyrityksissä –standardin mukaisesti yhteisessä määräysvallassa olevina omaisuuseränä suhteellista menetelmää käyttäen.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Konsernin kaikissa yksiköissä toimintavaluutta on euro. Myös konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Konsernin lähes kaikki liiketapahtumat ovat euroissa ja konserni toimii vain Suomessa. Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kir-

jataan maksupäivän kurssiin, joka vastaa tapahtumapäivän kurssia, koska valuuttatapahtumien määrä on konsernissa vähäinen.

Tuloutusperiaate ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät edut ja riskit ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelu on suoritettu. Liikevaihtoon kirjataan myyntituotot vähennettyinä välillisillä veroilla ja alennuksilla. Myyntituotot muodostuvat enimmäkseen ilmoitusmyynnistä, lehtimyynnistä, painotoiminnan myynnistä sekä jakelu- ja kuljetustuotoista.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Tuotteiden kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten vuokratuotot.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät kaikki muut liiketoiminnan kulut kuin materiaalista, alihankinnoista, poistoista ja työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut. Merkittävimmät kuluerät muodostuvat mainonnan ja markkinoinnin sekä toimitilojen kuluista.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen – standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut vaihto-omaisuuden varaston muutoksella, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tuloverot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan.

Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivään mennessä säädetyllä verokannalla kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoeroista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, myytävissä olevien sijoitusten arvostamisesta käypään arvoon ja johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista. Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Taseessa laskennalliset verosaamiset ja –velat vähennetään toisistaan silloin, kun ne voidaan kuitata toisiaan vastaan.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa.

Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden muodostamalle ryhmälle. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomia hyödykkeitä ovat atk-ohjelmat, tuotemerkit ja asiakkuuksiin liittyvät aineettomat hyödykkeet. Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan. Hankittujen liiketoimintojen yhteydessä syntyneet aineettomat hyödykkeet merkitään käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan alkuperäiseen käypään arvoon vähennettynä kertyneillä poistoilla.

Poistoajat ovat seuraavat:

- Atk-ohjelmat 5 vuotta
- Tuotemerkit 15 vuotta
- Asiakkuudet 10 vuotta

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat osakehuoneistoja, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja. Sijoituskiinteistöt arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoin 20 vuoden aikana.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Rakennukset 30 - 40 vuotta
- Rakennusten koneet ja laitteet 10 vuotta
- Rakennusten perusparannukset 10 – 20 vuotta
- Rakennelmat ja muut rakennukset 10 – 20 vuotta
- Painon ja postituksen koneet 10 – 15 vuotta
- Muut tuotantokoneet 5 – 8 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 3 – 5 vuotta

Hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Käyttöomaisuushyödykkeen myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Vieraan pääoman menot
Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella kun ne ovat syntyneet.

Arvonalentumiset
Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä.

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla tai niiden muodostaman ryhmän tasolla. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä omaisuuserien ryhmää, jonka jatkuvasta käytöstä kertyy rahavirtaa ja joka on pitkälti riippumaton muiden omaisuuserien tuottamasta rahavirrasta. Konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä ovat jokainen sanomalehti ja kaupunkilehti sekä paikallislehtien ryhmä ja painon yksiköt yhteensä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Rahavirtaennusteissa otetaan huomioon kaikki korvausinvestoinnit ja uusinvestoinnit silloin, kun niihin on sitouduttu. Kustannustoiminnan osalta on oletettu, että liiketoiminta jatkuu myös ennustettujen rahavirtojen jälkeen, jolloin kustannustoiminnalle on laskettu jäännösarvo.

Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei ole tai se on pienentynyt ja olosuhteissa on tapahtunut muutos sekä hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo. Myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tuloksen kautta. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun arvonalentuminen on kestänyt vuoden tai on vähintään 30 %. Jaksotettuun hankintahintaan IAS 39:n mukaisesti käsiteltävistä saamisista kerrytetään arvonalennuskirjauksen jälkeen korkotuottoa sillä korolla, jota on käytetty diskonttokorkona arvonalennuskirjausta laskettaessa.

Vaihto-omaisuus
Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO -menetelmää käyttäen.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat
Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä yhtiö pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Tähän ryhmään sisältyvät konsernin rahoitusvarat, jotka on aikaansaatu luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja velalliselle. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon ja ne sisältyvät lyhyt- ja pitkäaikaisiin rahoitusvaroihin; viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua.

Myyntisaamiset arvostetaan niiden odotettuun realisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä näiden saatavien arvioidulla arvonalennuksella. Myyntisaamisista tehdään arvonalennus, kun on olemassa perusteltu näyttö, että konserni ei tule saamaan kaikkia saamisiaan alkuperäisin ehdoin. Arvonalentumiset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan.

Kaupankäyntitarkoituksessa olevat johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon ja arvostusvoitot ja –tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti määrätty tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Myytävissä olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Mikäli noteeraamattoman osakkeen käypää arvoa ei voida luotettavasti määrittää, se on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien.

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta
Yhtiöllä on koronvaihtosopimus, joka on solmittu suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimus arvostetaan käypään arvoon.

IAS 39:n mukaista rahavirran suojausta sovelletaan vaihtuvakorkoisen velan muuttamisessa kiinteäkorkoiseksi suojattavan määrän osalta.

Konserni on dokumentoinut suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen. Konserni myös dokumentoi ja arvioi, suojausta aloittaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojaussuhteen tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän rahavirtojen muutokset.

Johdannaisinstrumentin tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan omaan pääomaan arvonmuutosrahastoon sisältyvään suojausrahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Arvonmuutosrahaston muutokset on esitetty laskelmassa konsernin oman pääoman muutoksista.

Kun suojauslaskenta lopetetaan, kirjataan rahastoon kertynyt johdannaisen käyvän arvon muutos kuluksi tuloslaskelmaan suojattavan velan juoksuajalle. Tämän jälkeen syntyvä käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan. Suojauslaskenta on lopetettu 2009, koska suojaussuhde muuttui tehottomaksi.

Johdannaissopimusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 26.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja velvoitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on maksu- ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuusoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona valtion velkasitoumusten korkoa, joka vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkevelvoitteen maturiteettia.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu avaavaan omaan pääomaan IFRS 1 – standardin salliman helpotuksen mukaisesti. Tämän jälkeen syntyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät suuremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteesta tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osinko kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingonmäärän.

Vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Aineellisia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi. Rahoitusleasingsopimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Vuokravelvoitteet sisältyvät korollisiin velkoihin.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, käsitellään muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella suoritettavat vuokrat kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Konserni vuokralle antajana

Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasingsopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasingsopimuksen rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuottoprosentin vuokra-ajan kuluessa. Muilla kuin rahoitusleasingsopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin taseessa.

Konsernilla ei ole vuokrasopimuksia, jotka luokitellaan rahoitusleasingsopimuksiksi.

Segmenttiraportoinnin perusteet

Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, joiden tuotteisiin tai palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset kuin muissa liiketoiminnoissa. Keskisuomalaisen raportoitavat segmentit ovat kustannustoiminta sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut.

Keskisuomalainen-konsernilla on toimintaa vain Suomessa. Tämän vuoksi ei esitetä maantieteellisiä alueita koskevia konsernitason tietoja.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai olettamusta korjataan, ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Työsuhde-etuudet

Konsernilla on erilaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Työsuhde-etuuksiin kuuluvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, eläkejärjestelyjen varojen odotettu tuotto, arvioidut tulevat palkkatason muutokset ja lähtövaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta. Vakuutusmatemaattisten muutosten vaikutusta ei kirjata suoraan konsernin tulokseen, millä voisi olla merkittävä vaikutus konsernin tilikauden tulokseen. Muutoksen vaikutus jaksotetaan jäljellä olevalle arvioidulle palvelusajalle vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella.

Arvonalentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain liikearvot mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä. Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa käytetään arvioita EBITDA:sta, tulevien vuosien korvausinvestoinneista, pitkän ajan kasvukertoimesta ja diskonttokorosta. Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat diskonttokorko sekä rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA. Näiden tekijöiden olennainen muutos voi aiheuttaa liikearvojen alaskirjausta. Herkkyysanalyysia on kuvattu tarkemmin liitetietojen kohdassa 13.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

Johto joutuu käyttämään harkintaa arvioidessaan myytävissä olevien oman pääomanehtoisten instrumenttien arvostustappion merkittävyyttä ja pitkäaikaisuutta. Arvonalentumistappio kirjataan, kun arvonalentuminen on kestänyt vuoden tai on vähintään 30 %. Arvio tehdään tapauskohtaisesti ottamalla osakekurssikehitys huomioon.

Uuden ja uudistetun IFRS-normiston soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2013 seuraavat IFRS-muutokset, jotka on hyväksytty EU:ssa ja jotka saattavat vaikuttaa tulevina tilikausina konsernin tilinpäätöksiin:

- Muutos: IFRS 1 Julkisen vallan myöntämä laina
- Muutos: IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot
- IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen
- Muutos: IAS 1 Muiden laajan tuloksen erien esittäminen
- Uudistettu: IAS 19 Työsuhde-etuudet
- IFRIC 20 Stripping Costs in the Production Phase of a Surface Mine

Konsernin alustavan arvion mukaan IAS 19 vaikuttaa tuloslaskelmaan ja taseeseen ja IAS 1 tuloksen esittämiseen. Muilla voimaan tulevilla muutoksilla ei alustavien arvioiden mukaan ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

2. Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatiorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Keskisuomalainen-konserni toimii vain Suomessa.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Varoja ja velkoja ei kohdisteta segmenteille, koska konsernin johto ei seuraa tasetta tällä tasolla. Segmenttien voiton tai tappion määrittämisperusteissa ei ole tehty muutoksia. Yhdenkään ulkoisen asiakkaan tuotot eivät ole yli 10 % konsernin kokonaistuotoista.

Konsernin Toimintasegmentit ovat:

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustantaa kolmea seitsenpäivästä lehteä, yhtä kuusipäivästä lehteä, 16 paikallislehteä sekä seitsemää kaupunkilehteä. Seitsenpäiväiset lehdet ovat Keskisuomalainen, Savon Sanomat sekä Iisalmen Sanomat. Warkauden Lehti ilmestyy kuutena päivänä viikossa. Paikallislehtiä ovat Keski-Suomen alueella kerran viikossa ilmestyvät Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viispiikkinen ja Sampo sekä kolme kertaa viikossa ilmestyvä Sisä-Suomen Lehti. Savon paikallislehdistä kerran viikossa ilmestyviä ovat Ylä-Savoon sijoittuvat Pielavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Miilu sekä Itä-Savossa ilmestyvä Heinäveden Lehti. Kaksipäiväisiä ovat Kuopion lähistöllä ilmestyvät Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Paikallislehti Sisä-Savo sekä Soisalon Seutu. Pieksämäen Lehti ilmestyy kolmena päivänä viikossa. Konsernin kustantamat kaupunkilehdet ovat Jyväskylässä ilmestyvä Suur-Jyväskylän Lehti ja Kuopiossa ilmestyvät Viikkosavo ja Kuopion Kaupunkilehti. Iisalmen seudulla ilmestyvät Töllötin ja Iisalmen kaupunkilehti. Lisäksi kaupunkilehdistä Saarijärven alueella ilmestyvät Saarijärveläinen ja Äänekosken seudulla Pikkukaupunkilainen. Kaikki kaupunkilehdet ilmestyvät pääsääntöisesti kerran viikossa.

Tuotanto- ja logistiikkapalvelut

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva painotoiminta käsittää kolme lehtipainoa, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Kuopiossa ja Pieksämäellä. Jyväskylässä toimivan painon merkittävimmät painotuotteet ovat konsernin oma kustanne sanomalehti Keskisuomalainen sekä asiakaslehti Maaseudun Tulevaisuus. Kuopion paino painaa pääasiassa konsernin omia kustanteita: Savon Sanomia, Iisalmen Sanomia sekä Viikkosavoa. Pieksämäen paino on keskittynyt pienipainoksisiin sanomalehtiin, joita ovat paikallislehdet, erilaiset kaupunkilehdet, henkilöstö-, järjestö- sekä mainoslehdet.

Savon Jakelu Oy hoitaa sanomalehtien yhteisjakelun Kuopiossa, Varkaudessa, Pieksämäellä, Siilinjärvellä, Maaningalla, Joroisissa, Leppävirralla, Iisalmessa, Kiuruvedellä, Lapinlahdella ja Säyneisissä.

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva Mediasepät Oy tuottaa konsernin lehdille sivun- ja ilmoitusvalmistuksen.

Toimintasegmentti

2011 (1000 eur)	Kustannus-toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdista-mattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	95 729	12 355		586	108 670
Sisäinen liikevaihto	255	26 158	-30 335	3 922	0
Liikevaihto	**95 984**	**38 513**	**-30 335**	**4 509**	**108 670**
Segmentin liikevoitto	19 246	3 602		-2 448	20 399
Liikevoitto	**19 246**	**3 602**	**0**	**-2 448**	**20 399**
Rahoitustuotot ja -kulut				-1 624	-1 624
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				42	42
Tuloverot				-4 695	-4 695
Tilikauden tulos	**19 246**	**3 602**	**0**	**-8 726**	**14 121**
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	40 451	10 794		12	51 257
Liikevaihto, palvelut	55 278	1 561		575	57 414
Investoinnit	1 234	1 799		4 511	7 544
Poistot	-1 002	-1 699		-1 267	-3 968
Arvonalentuminen					0

Toimintasegmentti

2012 (1000 eur)	Kustannus-toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdista-mattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	92 829	12 825		592	106 247
Sisäinen liikevaihto	184	25 409	-29 735	4 142	0
Liikevaihto	**93 013**	**38 234**	**-29 735**	**4 734**	**106 247**
Segmentin liikevoitto	16 901	2 830		-2 675	17 056
Liikevoitto	**16 901**	**2 830**	**0**	**-2 675**	**17 056**
Rahoitustuotot ja -kulut				-6 081	-6 081
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				720	720
Tuloverot				-2 267	-2 267
Tilikauden tulos	**16 901**	**2 830**	**0**	**-10 303**	**9 428**
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	39 789	11 202		5	50 997
Liikevaihto, palvelut	53 040	1 623		587	55 250
Investoinnit	983	684		9 859	11 526
Poistot	-1 063	-1 803		-1 531	-4 396
Arvonalentuminen					0

Liikevaihdon jakautuminen tuotteisiin ja palveluihin

(1000 eur)	2012 **1.1.-31.12.2012**	2011 **1.1.-31.12.2011**
Ilmoitustuotot	52 160	54 539
Tilaustuotot	39 469	40 212
Paino- ja jakelutuotot	12 719	12 316
Muut tuotot	1 899	1 603
Liikevaihto yhteensä	106 247	108 670

3. Hankitut liiketoiminnot

Konserni hankki 1.5.2011 Tavukatti Oy:n koko osakekannan. Tavukatti on viestintä- ja mainostoimisto, jolla on toimintaa Jyväskylässä ja Kuopiossa. Konserni on tehnyt pitkään yhteistyötä Tavukatin kanssa. Tavukatin liiketoimintaa kehitetään yhdessä konsernin tytäryhtiö Mediasepät Oy:n kanssa.

Konserni hankki 18.11.2011 tutkimustoimintaa harjoittavan FM Quality Oy:n koko osakekannan. Konsernin tutkimustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Tietoykkönen Oy ottaa käyttöönsä ostetun tutkimustoiminnan.

Konserni osti 16.12.2011 Iisalmen kaupunkilehden ja Savon Silmukan liiketoiminnan. Iisalmen Kaupunkilehti on Ylä-Savossa ja Savon Silmukka Pohjois-Savossa ilmestyvä ilmaisjakelulehti. Hankinnoilla konserni monipuolistaa lehtivalikoimaansa.

Vuonna 2012 ei ole hankittu vastaavia liiketoimintoja.

Vuoden 2011 hankintahinnat olivat yhteensä 630 tuhatta euroa, josta rahana on maksettu 447 tuhatta euroa. Viimeinen erä kauppasummasta maksetaan vuonna 2013. Konsernin vuoden 2011 tulokseen sisältyy 134 tuhatta euroa tulosta hankituista liiketoiminnoista. Hankituista liiketoimista on arvostettu asiakkuuksiin liittyviä aineettomia hyödykkeitä, jotka poistetaan 10 vuodessa. Liikearvoa syntyi yhteensä 250 tuhatta euroa. Negatiivinen liikearvo 23 tuhatta euroa tuloutettiin muissa liiketoiminnan tuotoissa. Liikearvon syntymiseen vaikuttivat hankinnoista odotettavissa olevat synergiaedut sekä markkinaosuuden kasvattaminen kyseisillä alueilla.

Hankinnoista kirjattiin vuonna 2011 siirtovelkoihin 270 tuhatta euroa, mistä 145 tuhatta euroa erääntyi tammikuussa 2012 ja 125 tuhatta euroa tammikuussa 2013.

Hankitun nettovarallisuuden erittely 2011

(1000 eur)	Yhdistämisessä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
Aineettomat hyödykkeet	388	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	10	4
Sijoitukset	200	91
Myyntisaamiset	28	28
Muut saamiset	8	8
Rahavarat	4	4
Varat yhteensä	638	136
Muut velat	113	113
Laskennallinen verovelka	122	
Velat yhteensä	235	113
Nettovarat	403	22
Hankintameno	630	630
Liikearvo	250	608
Negatiivinen liikearvo	-23	
Rahana maksettu kauppahinta	447	360
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	-4	-4
Rahavirtavaikutus	443	356

4. Liiketoiminnan muut tuotot

(1000 eur)	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Vuokratuotot	700	476
Vuokratuotot sijoituskiinteistöistä	83	
Muut tuotot	114	30
Negatiivisen liikearvon tuloutus		23
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta	52	40
Liiketoiminnan muut tuotot	950	570

5. Liiketoiminnan muut kulut

(1000 eur)	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Tilakulut	-3 052	-3 040
Tietoliikenne-, konttori- ja atk-kulut	-2 886	-2 886
Luovutustappiot käyttöomaisuudesta	-38	-25
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	-50	
Muut kulut	-8 378	-8 603
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-14 404	-14 554

Ernst & Young Oy:lle maksettiin vuonna 2012 tilintarkastuksesta 61 tuhatta euroa ja muista palveluista 11 tuhatta euroa (vuonna 2011 tilintarkastuksesta 59 tuhatta euroa ja muista palveluista 19 tuhatta euroa).

6. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

(1000 eur)	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Palkat ja palkkiot	-35 265	-34 473
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-6 030	-5 540
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	-267	-254
Muut henkilösivukulut	-1 495	-1 416
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä	-43 056	-41 683

Henkilöstö keskimäärin	2012	2011
Kustannustoiminta	431	424
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	318	317
Muut	81	76
Yhteensä	829	817

7. Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehitysmenoja 503 tuhatta euroa vuonna 2012 (570 tuhatta euroa vuonna 2011).

8. Rahoitustuotot

(1000 eur)	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Osinkotuotot, myytävissä olevista sijoituksista	1 208	1 708
Luovutusvoitot, myytävissä olevat		468
Muut korkotuotot, lainat ja muut saamiset	39	229
Rahoitustuotot yhteensä	1 246	2 405

9. Rahoituskulut

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät (1000 eur)	2012 1.1.-31.12.2012	2011 1.1.-31.12.2011
Arvonalentumiset myytävissä olevista sijoituksista	-5 718	-2 284
Korkokulut, jaksotettuun hankintamenoon arvostetuista rahoitusveloista	-1 518	-1 491
Luovutustappiot, myytävissä olevat	-5	-5
Realisoitumattomat tappiot johdannaisista	-56	-93
Muut rahoituskulut	-30	-154
Rahoituskulut yhteensä	-7 327	-4 029

Muut laajan tuloksen erät

Rahoitusinstrumentteihin liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät sekä niihin liittyvät luokittelun muutoksesta johtuvat oikaisut ovat seuraavat:

2012 (1000 eur)	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos	Yhteensä
Rahavirran suojaukset		65	65
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-2 744	4 317	1 573
Yhteensä	-2 744	4 382	1 638

2011 (1000 eur)	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos	Yhteensä
Rahavirran suojaukset		57	57
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-1 198	-1 795	-2 994
Yhteensä	-1 198	-1 739	-2 937

10. Tuloverot

(1000 eur)	2012	2011
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	3 927	5 433
Edellisten tilikausien verot	4	-14
Laskennalliset verot	-1 664	-723
Yhteensä	2 267	4 695
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla		
laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	11 695	18 817
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	2 865	4 892
Verovapaat tulot	-333	-464
Vähennyskelvottomat kulut	40	295
Aikaisempien tilikausien verot	4	-14
Tappioista kirjaamaton vero	0	32
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-104	-4
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-177	-11
Muut erät	-30	-31
Verot tuloslaskelmassa	2 267	4 695

11. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2012	2011
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (1000 eur)	9 428	14 121
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	10 715 460	10 715 460
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	0,88	1,32

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole laimentavia instrumentteja, jolloin laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake on sama kuin laimentamaton tulos.

12. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Aineettomat hyödykkeet 2012 (1000 eur)	**Aineettomat oikeudet**	**Muut aineettomat hyödykkeet**	**Ennakko-maksut**	**Yhteensä**
Hankintameno 1.1.	4 387	1 726	369	6 481
Lisäykset	544		83	627
Vähennykset	-49			-49
Siirrot erien välillä	362		-363	-1
Hankintameno 31.12	5 244	1 726	88	7 058
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 887	-342	0	-3 229
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	22			22
Tilikauden poisto	-561	-172		-732
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12	-3 425	-513	0	-3 939
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	**1 819**	**1 212**	**88**	**3 119**

Aineettomat hyödykkeet 2011 (1000 eur)	**Aineettomat oikeudet**	**Muut aineettomat hyödykkeet**	**Ennakko-maksut**	**Yhteensä**
Hankintameno 1.1.	3 824	1 338	195	5 357
Lisäykset	730	388	246	1 363
Vähennykset	-239			-239
Siirrot erien välillä	72		-72	0
Hankintameno 31.12	4 387	1 726	369	6 481
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-2 713	-204	0	-2 918
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	236			236
Tilikauden poisto	-410	-137		-547
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12	-2 887	-342	0	-3 229
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	**1 499**	**1 384**	**369**	**3 252**

Liikearvot (1000 eur)	2012	2011
Hankintameno 1.1.	42 874	42 624
Liiketoimintojen hankinta		250
Hankintameno 31.12	42 874	42 874
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	-4 764	-4 764
Arvonalennukset		
Kertyneet arvonalennukset 31.12	-4 764	-4 764
Kirjanpitoarvo 31.12.	**38 110**	**38 110**

13. Arvonalentumiset

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu pääosin rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvoa on kohdistettu, ovat Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat, Warkauden Lehti, Sampo, YS-Painos, Sisä-Suomen Kaupunkilehdet, Saarijärveläinen ja Mediasepät.
Vuoden 2011 loppuun asti Pieksämäen ja Kuopion painoihin kohdistuvaa liikarvon arvonalentumista arvioitiin painokohtaisesti. Vuodesta 2012 alkaen painohin kohdistuvan liikearvon arvonalentumista arvioidaan Lehtisepät Oy tasolla, koska painojen yhteistoiminta on muuttunut niin tiiviiksi, että tulevaisuuden rahavirtoja arvioidaan vain Lehtisepät Oy tasolla.
Lisäksi arvonalentumista arvioidaan Maakunnan Sanomat Oy:n rahavirtaa tuottavan paikallislehtiryhmän tasolla, johon kuuluvat yhtiön lehdistä Koillis-Savo, Heinäveden Lehti, Matti ja Liisa, Pieksämäen Lehti, Pielavesi-Keitele, Pitäjäläinen, Paikallislehti Sisä-Savo, Soisalon Seutu ja Uutis-Jousi. Osa tähän ryhmään kohdistuvasta liikearvosta arvioitiin aikaisemmin lehtitasolla, mutta yhteistyön tiivistyttyä, arviointi tehdään kokonaisuudessaan ryhmätasolla.

Merkittävin osuus liikearvosta on kohdistettu seuraaville yksiköille:	2012	2011
(1000 eur)		
Savon Sanomat Oy	21 746	21 746
Maakunnan Sanomat Oy paikallislehti ryhmä	4 795	
Lehtisepät Oy Pieksämäen paino		3 745
Lehtisepät Oy	4 303	
Yhteensä	30 845	25 491
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt ja niiden ryhmä	7 265	12 619
Liikearvot yhteensä	38 110	38 110

Savon Sanomat kuuluu kustannustoiminnan toimintasegmenttiin. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat toteutuneisiin liikevoittoihin ja seuraavien viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto on hyväksynyt. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kustannustoiminnan diskonttokorkona on käytetty 7,94 %:a (8,66 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 2,5 (2,5). Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on laskettu jäännösarvomenetelmällä. Jäännösarvoa määritettäessä on kasvuprosenttina käytetty 2 %:a (2 %).

Lehtisepät Oy kuuluu tuotanto- ja logistiikkapalvelut -segmenttiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on laskettu käyttöarvoon perustuen. Perusteena ovat toteutuneet liikevoitot ja johdon viiden vuoden ennusteet, jonka jälkeen rahavirrat on arvioitu 0 %:n (0 %) kasvulla niin pitkälle kuin nykyisen konekannan arvioidaan toimivan. Tämän ajanjakson jälkeen painotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella. Tuotanto- ja logistiikkapalveluissa diskonttokorkona on käytetty 7,94 %:a (8,66 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 2,5 (2,5). Rahavirtaennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit. Uusinvestoinnit otetaan mukaan laskelmiin vasta kun niihin on sitouduttu.

Vuosina 2012 ja 2011 ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa on oletuksena käytetty seuraavia tekijöitä:

EBITDA
EBITDA (liikevoitto ennen poistoja) ennusteet perustuvat historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto ja hallitus on hyväksynyt. Tuleva 5 vuoden ennuste perustuu maltilliseen kasvuun.

Investoinnit
Investointien kassavirta perustuu historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennustettuihin investointeihin. Ennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit ja painojen on oletettu toimivan nykyisellä konekannalla.

Pitkän ajan kasvukerroin
Pitkän ajan kasvukertoimena ennustejakson jälkeisiä jäännösarvoja määritettäessä on kasvukertoimena käytetty 2 %:a (2011 2 %:a).

Diskonttauskorko
Kustannustoiminnassa diskonttauskorkona (korkokanta ennen veroja) käytetään 7,94 % (8,66 %) ja tuotanto- ja logistiikkapalveluissa 7,94 % (8,66 %). Diskonttokorko määritettiin perustuen keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimusta määritettäessä riskittömänä korkona on käytetty Suomen valtion 10 vuoden obligaatiolainan korkoa. Toimialaverrokkeihin perustuva omavaraisuusaste on noin 80 % ja yhtiökohtainen riskilisä on 2,5 %. Muita laskentakomponetteja ovat markkinariskipreemio, toimialaverrokkeihin perustuva oman pääoman betakerroin sekä vieraan pääoman kustannus. Diskonttokorkoa määritettäessä ei ole havaittu merkittäviä eroja eri liiketoimien riskikertoimissa, jolloin on päädytty käyttämään samaa korkoa kaikissa liiketoimissa.

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat pitkän tähtäimen kasvukerroin (2 %), rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA sekä diskonttauskorko. Kustannustoiminnan EBITDA -tason pitäisi laskea vähintään 2 % ennenkuin tulee alaskirjauksia. Tällöin Iisalmen Sanomista tulisi alaskirjausta 76 tuhatta euroa. Mikäli lasku olisi 3 %, alaskirjausta tulisi 1663 tuhatta euroa Iisalmen Sanomista.

Lisäksi analysoitiin, että ainoastaan Lehtisepät Oy:stä tulisi alaskirjausta vaikka kasvuolettamana käytettäisiin 0 % ja samalla korko nousisi 4,2 % -yksikköä käytetystä diskonttokorosta.

14. Sijoituskiinteistöt

(1000 eur)	2012
Hankintameno 1.1.	
Siirrot erien välillä	697
Hankintameno 31.12.	697
Kertyneet poistot 1.1.	
Tilikauden poisto	-36
Kertyneet poistot 31.12.	-36
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	661

Sijoituskiinteistöt ovat liikehuoneistoja tai asuntoja, jotka on vuokrattu konsernin ulkopuolelle.
Käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

15. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2012 (1000 eur)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 823	33 610	26 280	454	49	62 216
Lisäykset		903	1 539	2	141	2 586
Vähennykset			-1 361			-1 361
Siirrot erien välillä	408	-1 370	29		-49	-983
Hankintameno 31.12.	2 231	33 143	26 486	457	141	62 458
Kertyneet poistot 1.1.	0	-16 520	-15 719	0	0	-32 239
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			1 271			1 271
Tilikauden poisto		-1 329	-2 299			-3 628
Kertyneet poistot 31.12.	0	-17 849	-16 747	0	0	-34 596
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	**2 231**	**15 294**	**9 739**	**457**	**141**	**27 862**

Aineelliset hyödykkeet 2011 (1000 eur)	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk.eräis hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 823	30 204	28 009	452	480	60 967
Lisäykset		3 656	2 227	3	45	5 931
Vähennykset		-260	-4 422			-4 682
Siirrot erien välillä		10	466		-475	0
Hankintameno 31.12.	1 823	33 610	26 280	454	49	62 216
Kertyneet poistot 1.1.	0	-15 725	-17 716	0	0	-33 441
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		260	4 363			4 623
Tilikauden poisto		-1 055	-2 366			-3 421
Kertyneet poistot 31.12.	0	-16 520	-15 719	0	0	-32 239
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	**1 823**	**17 090**	**10 561**	**454**	**49**	**29 977**

16. Osuudet osakkuusyrityksissä

	2012	2011
Tilikauden alussa	1 443	1 495
Lisäykset ja osuus osakkuusyhtiön suorista oman pääoman kirjauksista	8 674	0
Osuus kauden tuloksesta	720	42
Tilikauden aikana saadut osingot	-171	-95
Tilikauden lopussa	10 667	1 443

Konsernin osakkuusyhtiöistä Väli-Suomen Media tuottaa Väli-Suomen sanomalehdille sunnuntaisivustoa sekä politiikan ja talouden uutisia. Arena Partners tuottaa mobiilipalveluja ja omistajayhtiöille sähköistä kauppapaikkaa internetissä. 1.9.2010 alkaen Arena Partners Oy aloitti yhteistyön Alma Media Oyj:n kanssa sähköisessä valtakunnallisessa markkinapaikkaliiketoiminnassa. Yhteistyö toteutettiin siten, että Arena Partners osti 35 % osuuden Alma Median yhtiöitetystä asunto-, auto- ja kuluttajailmoittelun markkinapaikkaliiketoiminnasta Alma Mediapartners Oy:stä. Samassa yhteydessä Alma Media osti Arena Partnersin mobiilipalveluihin keskittyneestä tytäryhtiöstä Arena Interactivesta 35 % osuuden.
Jyväskylän Messut järjestää messuja Jyväskylässä.
Konserni hankki 50 % Jyväskylän Jakelut Oy:n osakkeista 31.5.2010. Jyväskylän Jakelut Oy on vuonna 2008 perustettu alueelliseen osoitteettomaan erillisjakeluun erikoistunut yritys. Samaan aikaan myytiin Jakeluporras Oy:n koko liiketoiminta Jyväskylän Jakelut Oy:lle. Myös Jakeluporras harjoitti osoitteettomien suoramainostuotteiden ja lehtien jakelua.
Keskisuomalainen hankki 5.9.2012 osuuden Esan Kirjapaino Oy:sta, joka on Päijät-Hämeen johtava viestintäkonserni. Esan Kirjapainossa on kustannus-, jakelu- ja painotoimintaa.

Tiedot konsernin osakkuusyrityksistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio

2012

(1000 eur)	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus-osuus %
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	282	177	869	1	40,00
Arena Partners Oy	Kuopio	18 192	14 661	2 948	1 208	37,86
Jyväskylän Messut Oy	Jyväskylä	5 920	1 204	7 482	1 104	23,89
Jyväskylän Jakelut Oy	Jyväskylä	316	175	1 241	123	50,00
Esan Kirjapaino Oy	Lahti	31 641	10 877	40 614	1 622	19,20

2011

(1000 eur)	Kotipaikka	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/ tappio	Omistus-osuus %
Väli-Suomen Media Oy	Jyväskylä	257	153	870	-1	40,00
Arena Partners Oy	Kuopio	19 762	17 239	2 176	-425	37,86
Jyväskylän Messut Oy	Jyväskylä	6 073	2 071	5 628	406	23,89
Jyväskylän Jakelut Oy	Jyväskylä	356	185	1 376	153	50,00

17. Myytävissä olevat sijoitukset

(1000 eur)	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet, noteeratut	noteeraamatt.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2012	17 487	1 280	18 767
Lisäykset		0	0
Vähennykset	-315	-8	-323
Käypään arvoon arvostaminen	-3 862	228	-3 634
Siirrot erien välillä		287	287
Hankintameno 31.12	13 311	1 787	15 098
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	**13 311**	**1 787**	**15 098**

(1000 eur)	Myytävissä olevat osakkeet ja osuudet, noteeratut	noteeraamatt.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	23 180	1 353	24 533
Lisäykset	798	1	798
Vähennykset	-385	-12	-398
Käypään arvoon arvostaminen	-6 166		-6 166
Siirrot erien välillä	61	-61	0
Hankintameno 31.12	17 487	1 280	18 767
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	**17 487**	**1 280**	**18 767**

Myytävissä olevista sijoituksista noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon. Noteeraamattomista osakkeista ne, joiden käypä arvo on luotettavasti määritettävissä on arvostettu käypään arvoon ja muut on kirjattu hankintamenoon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

18. Pitkäaikaiset saamiset

Konsernin pitkäaikaiset saamiset 97 tuhatta euroa on pitkäaikainen myyntisaaminen (vuonna 2011 pitkäaikaiset saamiset 110 tuhatta euroa on pitkäaikainen myyntisaaminen).

19. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2012 aikana:

(1000 eur)	1.1.2012	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin	31.12.2012
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	56	-23			34
Työsuhde-etuudet	140	-3			137
Aineelliset hyödykkeet	275	-6			268
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	1 140	1 401	-413		2 128
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	101	-30	-21		49
Muut erät	0				0
Laskennallisten verojen netotus yhtiöittäin	-79				-143
Yhteensä	1 633	1 338	-434	0	2 473
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	866	-201			665
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	68		97		166
Aineelliset hyödykkeet	232	-15			217
Muut erät	435	-109			326
Laskennallisten verojen netotus yhtiöittäin	-79				-143
Yhteensä	1 523	-325	97	0	1 231

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2011 aikana:

(1000 eur)	1.1.2011	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kirjattu aineettomiin hyödykkeisiin	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	72	-16			56
Työsuhde-etuudet	151	-11			140
Aineelliset hyödykkeet	183	92			275
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	15	555	570		1 140
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	148	-18	-29		101
Muut erät	0				0
Laskennallisten verojen netotus yhtiöittäin	-389				-79
Yhteensä	179	603	541	0	1 633
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	930	-64			866
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	508		-440		68
Aineelliset hyödykkeet	268	-35			232
Muut erät	335	-22		122	435
Laskennallisten verojen netotus yhtiöittäin	-389				-79
Yhteensä	1 652	-121	-440	122	1 523

Hyllypoistot ja tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista ovat 234 tuhatta euroa (vuonna 2011 560 tuhatta euroa). Verosaamisia ei ole kirjattu, koska todennäköisesti kaikkia hyllypoistoja ja tappioita ei pystytä hyödyntämään.

20. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista.

21. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lainat ja muut saamiset)

(1000 eur)	2012	2011
Myyntisaamiset	6 714	6 934
Saamiset osakkuusyrityksiltä	4	7
Muut saamiset	109	127
Siirtosaamiset	1 055	952
Yhteensä	7 883	8 020

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät henkilöstökuluihin ja myynnin jaksotukseen. Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 138 tuhatta euroa (180 tuhatta euroa vuonna 2011).

Myyntisaamisten ikäjakautuma

(1000 eur)	2012	2011
Tasearvo	6 718	6 941
Erääntyneet 31 - 60 päivää	155	89
Erääntyneet 61 - 90 päivää	59	41
Erääntyneet yli 90 päivää	55	52

22. Rahavarat

Konsernin rahavaroihin sisältyy 900 tuhatta euroa (894 tuhatta euroa vuonna 2011) sulkutilillä olevia rahavaroja.

23. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden enimmäismäärä on 21.493.760 kappaletta (21.493.760 kappaletta vuonna 2011). Osakkeiden nimellisarvo on 0,21 euroa per osake ja konsernin enimmäisosakepääoma on 4.519 tuhatta euroa (4.519 tuhatta euroa vuonna 2011). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeiden kokonaismäärä on ollut molempina tilikausina 10.736.960 kappaletta, josta ulkona olevien osakkeiden määrä on 10.715.460 kappaletta. Tilinpäätöksessä 31.12.2012 K-osakkeita oli 5.250.536 kpl ja A-osakkeita 5.486.424 kpl.

Omat osakkeet
Omat osakkeet sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernin emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj osti yhtiökokouksen 29.4.2009 antaman valtuutuksen nojalla 21.500 omaa osaketta 18.3.2010. Osakkeiden hankintameno oli 323 tuhatta euroa. Omat osakkeet ovat 0,2 % yhtiön koko osakemäärästä ja edustavat 0,02 % äänimäärästä. Omat osakkeet esitetään oman pääoman vähennyksenä.

Vararahasto
Vararahasto on voittovarojen luonteinen rahasto, jota on käytetty 1950 - 1970 -luvuilla. Sen jälkeen rahaston suuruus on pysynyt ennallaan. Vararahasto ei ole jakokelpoisia varoja.

Käyvän arvon rahasto
Käyvän arvon rahasto sisältää myytävissä olevien sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden käypien arvojen muutokset vähennettynä laskennallisilla veroilla.

Osingot
Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,40 euroa/osake. Hallitus on myös ehdottanut yhtiökokousta valtuuttamaan hallituksen päättämään enintään 0,30 euron lisäosingosta osaketta kohden. Vuodelta 2011 jaettiin osinkoa 0,80 euroa/osake.

Oma pääoma	**2012**	**2011**
Osakepääoma	2 257	2 257
Omat osakkeet	-323	-323
Rahastot	21	-1 617
Sidottu oma pääoma	1 956	318
Edellisten tilikausien voitto	45 019	39 176
Tilikauden voitto/tappio	9 428	14 121
Poistoerosta omaan pääomaan kirjattu osuus	2 466	2 647
Vapaa oma pääoma	56 912	55 945
Oma pääoma	58 868	56 263

24. Eläkevelvoitteet

Konsernin merkittävimmät etuuspohjaiset eläkkeet ovat vapaaehtoisia ryhmäeläkejärjestelyjä, jotka oikeuttavat alennettuun vanhuuseläkkeeseen. Etuuspohjaiset eläkkeet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta.

Taseeseen merkityt erät	**Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt**	
	2012	**2011**
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	3 471	2 341
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-2 137	-1 487
Alikate (+) / ylikate (-)	1 334	854
Velvoitteen täyttäminen		
Kirjaamaton vakuutusmatemaattinen voitto/tappio	-776	-283
Eläkevelka taseessa	558	571
Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekulu		
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	211	199
Korkomenot	121	104
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-76	-57
Vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	12	8
Velvoitteen täyttäminen	-1	0
Eläkekulu(+)/-tuotto(-) yhteensä	267	254
Varojen toteutunut tuotto	377	24
Velvoitteen nykyarvon muutokset		
Velvoite tilikauden alussa	2 341	2 001
Työsuorituksesta johtuvat menot	211	199
Korkomenot	121	104
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot(+)	806	43
Velvoitteen täyttäminen	-1	0
Maksetut etuudet	-7	-6
Velvoite tilikauden lopussa	3 471	2 341
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset		
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	1 487	1 204
Varojen odotettu tuotto	76	57
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	301	-33
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	280	265
Maksetut etuudet	-7	-6
Velvoitteen täyttäminen		0
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	2 137	1 487

Järjestelyn varoihin sisältyy tilinpäätöspäivään mennessä vakuutusyhtiölle suoritetut maksut. Varat ovat vakuutusyhtiön vastuulla ja ne ovat osa vakuutusyhtiön omaisuutta. Täten varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää.

Taseen täsmäytys		
Nettomääräinen velka 1.1.	571	582
Tuloslaskelmaan merkityt eläkekulut	267	254
Maksusuoritukset järjestelyyn	-280	-265
Nettomääräinen velka 31.12.	558	571
Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko	3,00%	4,75%
Varojen tuotto-odotus	3,00%	4,75%
Palkankorotusoletus	3,00%	3,00%
Määrät tilikaudelta ja edelliseltä tilikaudelta ovat seuraavat:		
Velvoitteen nykyarvo	-3471	-2341
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	2137	1487
Ylikate (+) / Alikate (-)	-1334	-854
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin		
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyjen velkoihin	-806	-43

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 290 tuhatta euroa vuonna 2013.

25. Varaukset

Pitkäaikaiset varaukset

(1000 eur)	Työttömyys-eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2012	4	0	4
Varausten lisäykset			0
Siirto lyhytaikaisiin varauksiin	-4		-4
Käytetyt varaukset			0
Varaukset 31.12.2012	**0**	**0**	**0**

(1000 eur)	Työttömyys-eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2011	0	0	0
Varausten lisäykset	4		4
Siirto lyhytaikaisiin varauksiin			0
Käytetyt varaukset			0
Varaukset 31.12.2011	**4**	**0**	**4**

Lyhytaikaiset varaukset

(1000 eur)	Työttömyys-eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2012	227	0	227
Varausten lisäykset			0
Siirto pitkäaikaisista varauksista			0
Käytetyt varaukset	-90		-90
Varaukset 31.12.2012	**137**	**0**	**137**

(1000 eur)	Työttömyys-eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2011	277	0	277
Varausten lisäykset			0
Siirto pitkäaikaisista varauksista			0
Käytetyt varaukset	-51		-51
Varaukset 31.12.2011	**227**	**0**	**227**

26. Korolliset velat

	31.12.2012		31.12.2011	
(1000 eur)	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	14 500	14 578	9 000	8 955
Pääomalainat	16 840	19 709	16 840	17 312
Pitkäaikaiset korolliset velat	31 340	34 287	25 840	26 266
Lyhytaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	2 000	2 366	2 532	2 843
Pääomalainat				
Johdannaiset	546	546	575	575
Lyhytaikaiset korolliset velat	2 546	2 912	3 108	3 419

Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla. Kaikki korolliset velat kuuluvat jaksotettuun hankintamenoon arvostettuihin rahoitusvelkoihin ja valuutta on euro.

Pääomalaina
10.5.2004 liikkeeseen laskettu pääomalaina on maksettu takaisin 10.5.2011.

Uusi pääomalaina on laskettu liikkeeseen 3.6.2011. Lainaehtojen mukaan pääoma ja korko saadaan maksaa yhtiön purkautuessa ja yhtiön konkursissa vain kaikkia muita velkoja huonommalla etuoikeudella. Muuten pääoma saadaan palauttaa vain, jos emoyhtiön tai konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaiselle sidotulle omalle pääomalle ja muille jakokelvottomille erille jää täysi kate. Pääomalainalle voidaan maksaa korkoa vain, jos maksettava määrä voidaan käyttää voitonjakoon emoyhtiön ja konsernin viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan taseen mukaan.
Pääomalainalle maksetaan 6,7 % kiinteää vuotuista korkoa.
Lainaehtojen mukaisesti laina maksetaan takaisin viimeistään 3.6.2016 edellyttäen, että osakeyhtiölain 5 luvun ja lainaehtojen mukaiset takaisinmaksuedellytykset täyttyvät.

27. Ostovelat ja muut velat

(1000 eur)	2012	2011
Ostovelat	2 844	3 180
Saadut ennakot	5 537	6 309
Velat osakkuusyrityksille		1
Siirtovelat	8 958	9 121
Muut velat	3 060	3 294
Yhteensä	20 398	21 905

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät ovat koroista ja työsuhde-etuuksista johtuvia jaksotuksia.
Ostovelat kuuluvat jaksotettuun hankintamenoon arvostettuihin rahoitusvelkoihin.

28. Rahoitusriskien hallinta

Keskisuomalainen-konserni toimii pääasiassa kotimaisilla markkinoilla, joten sen pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, luottoriski sekä likviditeettiriski. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen sekä turvata konsernin likviditeetti.

Riskienhallinta- sekä rahoitusperiaatteet hyväksyy ja niistä vastaa konsernin hallitus ja periaatteiden käytännön toteutuksesta vastaavat konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä konsernin keskitetty talousosasto.

Korkoriski
Konsernin korkoriskin katsotaan liittyvän lähinnä konsernin lainasalkkuun sekä varainhankintaan. Hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai vastaavia järjestelyjä päästäkseen rahoitusperiaatteiden mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna 6,8 milj. euron koronvaihtosopimus, jonka perusteella konserni vaihtaa vaihtuvan koron kiinteään korkoon. Pääomarakenteen hallinnassa käytetään rahalaitosluottojen lisäksi myös pääomalainoitusta.
Konserni analysoi korkopositionsa laatimalla säännöllisesti herkkyysanalyysin pohjalta arvion mahdollisten ympäristömuutosten sekä vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen aiheuttamien korkomuutosten vaikutuksesta konsernin tulokseen. Simulointien perusteella 1 korkoprosentin nousu vaihtuvissa koroissa vaikuttaisi konsernin tulokseen vuositasolla –0,1 milj. euroa (-0,2 milj. euroa vuonna 2011) tai vastaavasti laskun vaikutus olisi 0,1 milj. euroa (0,2 milj. euroa vuonna 2011). Simulaatio tehdään neljännesvuosittain.
Konsernin lainoihin liittyvät kovenantit perustuvat riittävän omavaraisuustason säilyttämiseen. Näköpiirissä ei ole tilannetta, joissa konsernin korkotaso nousisi kovenanttien perusteella.

Markkinariski – hintariski
Konserni altistuu toiminnassaan noteerattujen osakkeiden markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille. Konsernin hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti osa varoista saa olla sijoitettuna noteerattuihin osakkeisiin. Pääsääntöisesti konserni sijoittaa vain oman toimialansa yritysten osakkeisiin. Tilinpäätöksessä 31.12.2012 konsernin merkittävimmät sijoitukset ovat Alma Media Oyj:n, Ilkka-yhtymä Oyj:n ja Sanoma Oyj:n osakkeissa.

Sijoitusten hintariskiä arvioidaan säännöllisesti. Vuoden 2012 aikana sijoitusten arvo on epävakaan rahoitusmarkkinatilanteen ja kotimaisten mediaosakkeiden yleisen arvostuksen laskun myötä laskenut ja Keskisuomalainen Oyj teki sijoituksistaan tilikauden 2012 aikana 5,7 milj. euron arvonalennuksen (2,3 milj.euroa vuonna 2011). Tilinpäätöksessä on käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan kirjattu 2,2 milj. euroa käyvän arvon kasvua vähennettynä siihen liittyvällä verovaikutuksella 0,5 milj. euroa. Osakeindekseissä tapahtuva 15 %:n vahvistuminen tai heikkeneminen kaikkien muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina aiheuttaisi konsernissa 1,5 milj. euron (v. 2011 2,0 milj. euron) vaikutuksen omaan pääomaan, koska sijoitukset ovat myytävänä olevia. Myytävänä olevien sijoitusten arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelma on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisten indeksien mukaisesti.

Rahavirran ja käyvän arvon luottoriski
Konsernin periaatteet määrittelevät asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikan. Tuotteita myydään velaksi vain sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkintöjä luottotiedoissa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä asiakassaamisissa ja sillä on laaja asiakaskunta. Tilikausien aikana kirjattujen luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty kohdassa 21.

Maksuvalmiusriski
Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liiketoiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Ylimääräiset likvidit varat sijoitetaan rahoitusperiaatteiden mukaisesti. Rahoituksen saatavuutta ja joustavuutta pyritään takaamaan nostamattomilla luottolimiiteillä sekä likvideillä sijoituksilla. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2012 oli kaksi miljoonaa euroa.
Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

2012 (1000 eur)	**tase-arvo**	**raha-virta**	**alle 1 vuosi**	**1-2 vuotta**	**2-5 vuotta**	**yli 5 vuotta**
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	9 750	10 094	628	622	8 844	
Pankkilainat, kiinteäkorkoiset	6 750	7 515	1 775	1 714	4 025	
Pääomalaina, kiinteäkorkoinen	16 840	20 695	1 128	1 128	18 438	
Ostovelat ja muut velat	20 398	20 398	20 398			
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimus	546	-6	-2	-2	-2	0

2011 (1000 eur)	**tase-arvo**	**raha-virta**	**alle 1 vuosi**	**1-2 vuotta**	**2-5 vuotta**	**yli 5 vuotta**
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	3 282	3 389	1 071	524	1 541	253
Pankkilainat, kiinteäkorkoiset	8 250	9 352	1 837	1 775	4 959	781
Pääomalaina, kiinteäkorkoinen	16 840	19 191	470	470	18 250	
Ostovelat ja muut velat	21 905	21 905	21 905			
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimus	575	62	1	21	33	7

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on ylläpitää pitkällä aikavälillä riittävää n. 50 % omavaraisuutta ja likvidiä vakautta ja täten luoda pohja liiketoiminnan kehittymiselle. Konsernilla tulee olla myös riittävää liikkumavaraa investointien ja yritysostojen rahoittamiseksi. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset ja siten paremman tuoton sijoitetulle pääomalle.

Haluttuun pääomarakenteeseen päästään kestävällä osinkopolitiikalla sekä tehokkaalla taseen hallinnalla. Konserni pyrkii jakamaan vähintään 50 % tilikauden tuloksesta osinkona.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti mm. omavaraisuusasteen perusteella. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2012 lopussa 25,3 milj. euroa (31.12.2011 21,1 milj. euroa) ja omavaraisuusaste 53,7 % (31.12.2011 54,5 %).

Omavaraisuusaste on kehittynyt konsernissa seuraavasti:	**2012**	**2011**
(1000 eur)		
Korolliset velat	33 340	28 372
Korolliset saamiset		
Rahavarat	7 999	7 308
Nettovelat	25 341	21 064
Oma pääoma yhteensä	58 868	56 263
Omavaraisuusaste	54 %	55 %

29. Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

(1000 euroa)	2012	2011
Yhden vuoden kuluessa	54	54
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	217	217
Yli viiden vuoden kuluttua	27	81
Yhteensä	299	353

Vähimmäisvuokrat pitävät sisällään maksuja myös muista järjestelyn osatekijöistä, koska niitä ei ole voitu erottaa toisistaan. Lisäksi konsernilla on muita vuokrasopimuksia, jotka ovat purettavissa irtisanomisajan puitteissa.

Konserni vuokralle antajana

Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vuokratuotot:

(1000 euroa)	2012	2011
Yhden vuoden kuluessa	524	510
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	2 097	2 040
Yli viiden vuoden kuluttua	1 927	2 380
Yhteensä	4 548	4 930

Konserni on vuokrannut toimisto- ja hallitilat sekä asuinhuoneistot, jotka eivät ole omassa käytössä. Konsernilla on myös vuokrasopimuksia, jotka ovat purettavissa irtisanomisajan puitteissa.

30. Vakuudet ja vastuusitoumukset

(1000 euroa)	2012	2011
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yrityskiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	16 500	11 532
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	16 468	16 468
Yrityskiinnitykset	30 068	30 068
Takaukset osakkuusyhtiön puolesta	4 099	2 769

31. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat konsernin johtoryhmä, Keskisuomalainen Oyj:n hallitus, osakkuusyritykset ja yhteisyritykset.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

	Kotimaa	Omistus-osuus	Osuus äänivallasta
Emoyritys:			
Keskisuomalainen Oyj	Suomi		
Tytäryritykset:			
Sanomalehti Keskisuomalainen Oy	Suomi	100 %	100 %
Savon Sanomat Oy	Suomi	100 %	100 %
Iisalmen Sanomat Oy	Suomi	100 %	100 %
Warkauden Lehti Oy	Suomi	100 %	100 %
Maakunnan Sanomat Oy	Suomi	100 %	100 %
Suur-Jyväskylän Lehti Oy	Suomi	100 %	100 %
Viikkosavo Oy	Suomi	100 %	100 %
YS-Painos Oy	Suomi	100 %	100 %
Lehtisepät Oy	Suomi	100 %	100 %
Sisä-Suomen Viestintä Oy	Suomi	100 %	100 %
Savon Jakelu Oy	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21	Suomi	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213	Suomi	100 %	100 %
Mediasepät Oy	Suomi	100 %	100 %
Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy	Suomi	100 %	100 %
Tietoykkönen Oy	Suomi	100 %	100 %

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

(1000 eur)	2012	2011
Tavaroiden myynti		
Osakkuusyritykset	2	2
Palveluiden myynti		
Osakkuusyritykset	149	126
Palveluiden ostot		
Osakkuusyritykset	948	1 111

Osakkuusyrityksistä Arena Partners Oy ja Väli-Suomen Media Oy ovat vuokranneet tilat emoyhtiöltä Jyväskylässä.

Lähipiiri on merkinnyt vuonna 2012 liikkeellelaskettua pääomalainaa 2.460 tuhatta euroa. Pääomalainalle maksetaan 6,7 % kiinteää vuotuista korkoa.

Johdon työsuhde-etuudet	2012	2011
(1000 eur)		
Maksetut palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 158	2 091
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet		
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä	109	37
Johdon kompensaatiot yhteensä	2 267	2 128

Palkat ja palkkiot luontoisetuineen (ei sisällä henkilösivukuluja)		
(1000 eur)		
Toimitusjohtaja	332	307
Keskisuomalainen Oyj:n hallitus:		
Vesa-Pekka Kangaskorpi	23	21
Antero Vesterinen	44	44
Simo Kutinlahti	19	20
Pekka Haltia	19	20
Leena Hautsalo	23	21
Kalle Kautto	19	20
Jaakko Kurikka	19	19
Mikko Paananen	21	25
Yhteensä	188	189

Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajan irtisanomismisaika yhtiön puolelta on 6 kk ja irtisanoutumisaika samoin 6 kk. Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä eikä irtisanomiskorvauksista. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

32. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Konsernin tytäryhtiö Lehtisepät Oy antoi 18.2.2013 YT-neuvotteluesityksen koskien painoliiketoiminnan toiminnallista uudelleenjärjestelyä. Neuvotteluissa käsitellään useita eri vaihtoehtoja järjestää Lehtiseppien painotoiminta tulevaisuudessa. Neuvottelut alkoivat 25.2.2013.

Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista

Osakkeet
Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakevaihdot
Vuonna 2012 muunnettiin K-osakkeita pörssissä noteeratuiksi A-osakkeiksi 13.313 kpl. Kumulatiivisesti muuntojen määrä on 88.820 kpl. 31.12.2012 K-osakkeita oli yhteensä 5.250.536 kpl ja A-osakkeita 5.486.424 kpl.

Hallituksen osakepääoman korottamiseen sekä omien osakkeiden hankintaan liittyvät valtuudet ja päätökset
Yhtiökokous päätti 27.4.2012 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Enimmäismäärä vastaa 9,3 % yhtiön osakkeista ja enintään 18,0 % äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana ja vastikkeen on oltava vähintään 11 euroa ja enintään 21 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.

Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 27.4.2013 saakka.

Edellisenä vuonna on ollut vastaava yhtiökokouksen myöntämä valtuutus. Silloin vastikkeen määrä oli oltava vähintään 14 euroa ja enintään 21 euroa osakkeelta. Muutoin valtuutus oli sama.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistuksen jakauma
Osakkeenomistuksen jakauma sektoreittain 31.12.2012

	% osakkeista
Yksityiset yritykset	2,88
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	0,43
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,80
Kotitaloudet	95,38
Ulkomaat	0,50
Yhteensä	99,99
Odotusluettelolla	0,00
Hallintarekisteröity	0,01
Kaikki yhteensä	100,00

Hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen osakkeenomistus 31.12.2012

	Kpl	Osuus-% osakkeista	Osuus-% äänistä
K-osakkeet	251 228	4,78	4,78
A-osakkeet	187 002	3,41	3,41
Yhteensä	438 230	4,08	4,72

Osakkeenomistuksen jakauma suuruusluokittain 31.12.2012

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä kpl	Osuus osakkaista %	Osakkeita yhteensä kpl	Osuus osakkeista %	Äänimäärä kpl	Osuus äänimäärästä %
1 - 100	521	25,88	26 543	0,25	45 163	0,04
101 - 1 000	785	39,00	311 080	2,90	1 535 649	1,39
1 001 - 10 000	504	25,04	1 751 992	16,32	17 373 298	15,72
10 001 - 100 000	186	9,24	5 434 371	50,61	59 288 047	53,66
100 001 - 999 999	17	0,85	3 196 682	29,77	31 929 147	28,90
Yhteensä	2013	100,00	10 720 668	99,85	110 171 304	99,71
Odotusluettelolla yhteensä	2		16 292	0,15	325 840	0,30
Liikkeeseen laskettu määrä			10 736 960	100,00	110 497 144	100,00

Tiedot osakkeenomistajista

Suurimmat osakkeenomistajat osakkeiden lukumäärän mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista osakkeista	% kaikista äänistä
Kalevi Takalan kuolinpesä	223 328	311 064	4,98	4,32
Kangaskorpi Pekka	216 481	184 608	3,74	4,09
Kangaskorpi Vesa-Pekka	109 938	110 276	2,05	2,09
Kangaskorpi Inkeri	91 560	90 560	1,70	1,74
Jalkanen Matti	98 510	80 204	1,66	1,86
Moisio Lauri	90 424	86 847	1,65	1,72
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj		160 800	1,50	0,15
Pekkala Tuula	84 958	74 288	1,48	1,60
Pekkala Tiina	84 078	73 408	1,47	1,59
Kurikka Maija-Leena	77 400	75 200	1,42	1,47
Yhteensä	1 076 677	1 247 255	21,64	20,62

K-osakkeita yhteensä	5 250 536
A-osakkeita yhteensä	5 486 424
Osakkeet yhteensä	10 736 960

Suurimmat osakkeenomistajat ääniosuuden mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista äänistä	% kaikista osakkeista
Kalevi Takalan kuolinpesä	223 328	311 064	4,32	4,98
Kangaskorpi Pekka	216 481	184 608	4,09	3,74
Kangaskorpi Vesa-Pekka	109 938	110 276	2,09	2,05
Kautto Anna-Liisa	107 076	21 472	1,96	1,20
Jalkanen Matti	98 510	80 204	1,86	1,66
Kangaskorpi Inkeri	91 560	90 560	1,74	1,70
Moisio Lauri	90 424	86 847	1,72	1,65
Pekkala Tuula	84 958	74 288	1,60	1,48
Pekkala Tiina	84 078	73 408	1,59	1,47
Kurikka Maija-Leena	77 400	75 200	1,47	1,42
Yhteensä	1 183 753	1 107 927	22,43	21,34

K-osakkeita yhteensä	5 250 536
A-osakkeita yhteensä	5 486 424
Osakkeet yhteensä	10 736 960

Konsernin tunnusluvut

	IFRS 2012	IFRS 2011	IFRS 2010	IFRS 2009	IFRS 2008
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	106,2	108,7	101,9	97,6	105,3
Liikevoitto, Me	17,1	20,4	20,3	15,5	21,6
- % liikevaihdosta	16,1	18,8	20,0	15,9	20,6
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	11,7	18,8	20,7	14,7	21,2
- % liikevaihdosta	11,0	17,3	20,3	15,0	20,1
Tilikauden voitto	9,4	14,1	15,5	11,0	17,2
- % liikevaihdosta	8,9	13,0	15,2	11,3	16,3
Oman pääoman tuotto (ROE), %	16,4	24,9	29,0	23,5	38,7
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	21,4	26,5	25,9	19,9	28,4
Omavaraisuusaste, %	53,7	54,5	54,0	49,2	45,1
Bruttoinvestoinnit, Me	11,6	7,6	4,4	5,4	13,0
- % liikevaihdosta	10,9	7,0	4,3	5,6	12,3
Taseen loppusumma, Me	115,1	109,6	111,4	106,4	102,3
Henkilöstö keskimäärin	829	817	780	825	856
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	0,88	1,32	1,45	1,02	1,60
Oma pääoma/osake, eur	5,50	5,25	5,33	4,63	4,09
Osakekohtainen osinko, eur *)	0,40	0,80	1,20	1,00	0,80
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	45,5	60,7	83,0	97,6	50,1
Efektiivinen osinkotuotto, %	2,9	5,1	6,2	6,5	6,0
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	15,7	12,0	13,3	15,0	8,3
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
- alin, eur	13,80	15,45	15,20	11,05	13,25
- ylin, eur	17,90	20,65	21,33	17,89	19,90
- keskikurssi, eur	15,26	18,10	16,57	14,57	17,42
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	75,7	86,3	105,3	84,1	72,3
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	147,9	169,0	206,3	165,3	142,3
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
osakkeiden lukumäärä	120 307	131 052	135 678	213 716	109 845
% A-sarjan osakkeista	2,2	2,4	2,5	3,9	2,0
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä					
1000 kpl	10.715	10.715	10.720	10.737	10.737

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	(Tilikauden tulos) x 100 / Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	(Voitto ennen veroja + rahoituskulut) x 100 / Oma pääoma + korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana)
Omavaraisuusaste-%	Oma pääoma x 100 / Taseen loppusumma – saadut ennakot (=tilausvastuu)
Tulos/osake	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos / Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Oma pääoma/osake	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma / Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.
Osinko/tulos, %	(Osakeantioikaistu osinko/osake) x 100 / Tulos/osake
Efektiivinen osinkotuotto-%	(Osakeantioikaistu osinko/osake) x 100 / Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12. / Tulos/osake
Osakekannan markkina-arvo	Osakkeiden lukumäärä x tilikauden päätöskurssi

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS (1000 eur)

	2012	2011
	1.1. -31.12.2012	1.1. -31.12.2011
LIIKEVAIHTO	**4 124**	**3 944**
Liiketoiminnan muut tuotot	1 881	1 472
Henkilöstökulut	3 818	3 740
Poistot ja arvonalentumiset	1 273	1 115
Liiketoiminnan muut kulut	2 907	3 000
LIIKEVOITTO / TAPPIO	**-1 992**	**-2 439**
Rahoitustuotot	11 947	10 285
Rahoituskulut	-1 662	-1 801
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ JA VEROJA	**8 294**	**6 046**
Satunnaiset tuotot	3 000	2 850
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	**11 294**	**8 896**
Tilinpäätössiirrot	399	291
Tuloverot	-14	-26
TILIKAUDEN VOITTO	**11 679**	**9 160**

Emoyhtiön tase, FAS (1000 eur)

	2012	2011
Vastaavaa	**31.12.2012**	**31.12.2011**
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	791	911
Aineelliset hyödykkeet	10 671	10 492
Osuudet saman konsenin yrityksissä	51 267	57 445
Osuudet omistusyhteysyrityksissä	8 945	512
Muut sijoitukset	15 701	20 005
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**87 376**	**89 364**
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	3 809	3 881
Lyhytaikaiset saamiset	3 397	3 345
Rahat ja pankkisaamiset	1 018	1 234
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	**8 223**	**8 459**
Vastaavaa yhteensä	**95 599**	**97 823**
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	269	269
Edellisten tilikausien voitto	25 414	25 140
Tilikauden voitto	11 679	9 160
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	**39 619**	**36 826**
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	**440**	**839**
PAKOLLISET VARAUKSET	**2**	**15**
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	14 500	9 000
Pääomalainat	16 840	16 840
Lyhytaikainen vieras pääoma	24 199	34 302
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	**55 539**	**60 142**
Vastattavaa yhteensä	**95 599**	**97 823**

Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS (1000 eur)

	2012	2011
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	4 136	4 000
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	1 878	1 466
Maksut liiketoiminnan kuluista	-7 215	-6 741
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	**-1 201**	**-1 275**
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-1 530	-1 811
Saadut korot liiketoiminnasta	110	243
Saadut osingot liiketoiminnasta	14 943	12 447
Maksetut välittömät verot	-22	-161
Rahavirta ennen satunnaisia eriä	**12 300**	**9 443**
Liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto)	3 000	2 850
Liiketoiminnan rahavirta (A)	**15 300**	**12 293**
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-1 365	-3 848
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	4	24
Investoinnit muihin sijoituksiin	-8 732	-570
Luovutustulot muista sijoituksista	6 135	384
Ostetutut tytäryhtiöosakkeet	0	-399
Saadut osingot investoinneista	1 161	1 648
Investointien rahavirta (B)	**-2 797**	**-2 761**
Rahoituksen rahavirta		
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	73	-1 906
Lyhytaikaisten lainojen nostot		10 066
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-9 719	-22 533
Pitkäaikaisten lainojen nostot	7 500	16 840
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-2 000	
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-8 573	-12 859
Rahoituksen rahavirta (C)	**-12 719**	**-10 392**
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys+/vähennys -	**-216**	**-860**
Rahavarat tilikauden alussa	1 234	2 094
Rahavarat tilikauden lopussa	1 018	1 234

1. Arvostusperiaatteet

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Konsernissa osassa käyttöomaisuudesta hankintamenoon ja kertyneisiin poistoihin sisältyvät vain ne hankintamenot, joita ei ole vielä poistettu kokonaan.

Suunnitelman mukaiset pitoajat ovat:	
ATK-ohjelmat	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	10 vuotta
Rakennukset	30 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet	10 vuotta
Rakennusten perusparannukset	10 vuotta
Rakennelmat ja muut rakennukset	10 vuotta
Muut koneet ja kalusto	4 - 5 vuotta

Vaihto-omaisuus ja sijoitukset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus tilinpäätöksessä esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä.
Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero jaetaan omaan pääomaan ja verovelkaan.

2. Liikevaihto toimialoittain

(1000 eur)	2012 **1.1.-31.12.2012**	2011 **1.1.-31.12.2011**
Hallintopalvelut	3 876	3 674
Muu myynti	249	270
Yhteensä	4 124	3 944

3. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä

(1000 eur)	**1.1.-31.12.2012**	**1.1.-31.12.2011**
Vuokratuotot	1 806	1 459
Liiketoiminnan muut tuotot	72	6
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	4	6
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1 881	1 472

4. Henkilöstö keskimäärin tilikaudella

Toimihenkilöitä	57	55
Työntekijöitä	6	6
Yhteensä	63	61

5. Henkilöstökulut

(1000 eur)	**1.1.-31.12.2012**	**1.1.-31.12.2011**
Palkat ja palkkiot	3 204	3 206
Eläkekulut	502	409
Muut henkilösivukulut	112	125
Henkilöstökulut yhteensä	3 818	3 740

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 63 vuotta ja eräiden muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 60 - 65 vuotta.

6. Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut

(1000 eur)	1.1.-31.12.2012	1.1.-31.12.2011
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	332	307
Hallituksen jäsenet	188	189
Yhteensä	520	495

7. Rahoitustuotot ja -kulut

(1000 eur)		
Rahoitustuotot	**1.1.-31.12.2012**	**1.1.-31.12.2011**
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	14 772	12 353
Tuotot osuuksista omistusyhteysyrityksissä	171	95
Tuotot osuuksista yhteensä	14 943	12 447
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	1 161	1 648
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	1 161	1 648
Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	108	98
Muut korko-ja rahoitustuotot omistusyhteysyrityksiltä		50
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	15	200
Muut rahoitustuotot yhteensä	123	348
Rahoitustuotot yhteensä	16 227	14 444
Rahoituskulut		
Muut korko- ja rahoituskulut konserniyrityksille	-14	-180
Muut korko- ja rahoituskulut muille	-1 647	-1 620
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-1 662	-1 801
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon arvostuksesta	-4 280	-4 158
Rahoituskulut yhteensä	-5 941	-5 959
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	10 286	8 485

8. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2012 (1000 eur)	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 205	477	1 682
Lisäykset	46		46
Vähennykset	-3		-3
Hankintameno 31.12.	1 248	477	1 725
Kertyneet poistot 1.1.	-674	-97	-771
Tilikauden poisto	-120	-46	-166
Vähennysten kertyneet poistot	3		3
Kertyneet poistot 31.12.	-791	-143	-934
Kirjanpitoarvo 31.12.	**457**	**334**	**791**

Aineettomat hyödykkeet 2011 (1000 eur)	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 088	348	1 435
Lisäykset	273	212	484
Vähennykset	-156	-82	-238
Hankintameno 31.12.	1 205	477	1 682
Kertyneet poistot 1.1.	-735	-140	-875
Tilikauden poisto	-92	-39	-130
Vähennysten kertyneet poistot	153	82	235
Kertyneet poistot 31.12.	-674	-97	-771
Kirjanpitoarvo 31.12.	**531**	**380**	**911**

9. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2012 (1000 eur)	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 451	21 370	2 236	388		25 445
Lisäykset		720	524	2	71	1 318
Vähennykset			-615			-615
Hankintameno 31.12.	1 451	22 090	2 146	390	71	26 148
Kertyneet poistot 1.1.		-13 472	-1 482			-14 954
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			583			583
Tilikauden poisto		-790	-317			-1 107
Kertyneet poistot 31.12.		-14 262	-1 215			-15 477
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1 451**	**7 829**	**930**	**390**	**71**	**10 671**

Aineelliset hyödykkeet 2011 (1000 eur)	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 451	18 598	4 694	385		25 128
Lisäykset		2 950	411	3		3 363
Siirrot erien välillä			-2			-2
Vähennykset		-178	-2 866			-3 045
Hankintameno 31.12.	1 451	21 370	2 236	388		25 445
Kertyneet poistot 1.1.		-12 975	-4 015			-16 990
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		178	2 844			3 022
Tilikauden poisto		-675	-310			-985
Kertyneet poistot 31.12.		-13 472	-1 482			-14 954
Kirjanpitoarvo 31.12.	**1 451**	**7 898**	**755**	**388**		**10 492**

10. Sijoitukset

Sijoitukset 2012 (1000 eur)	Saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	57 445	512	20 005	77 962
Lisäykset	1	8 433	298	8 732
Vähennykset	-6 178		-322	-6 501
Arvonalentumiset			-4 280	-4 280
Hankintameno 31.12.	51 267	8 945	15 701	75 913
Kirjanpitoarvo 31.12.	51 267	8 945	15 701	75 913

Sijoitukset 2011 (1000 eur)	Saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	57 031	512	23 511	81 054
Lisäykset	415	0	938	1 353
Vähennykset			-288	-288
Arvonalentumiset			-4 157	-4 157
Hankintameno 31.12.	57 445	512	20 005	77 962
Kirjanpitoarvo 31.12.	**57 445**	**512**	**20 005**	**77 962**

11. Konserniosakkeet

	2012	2011
Iisalmen Sanomat Oy, Iisalmi	100,0	100,0
Sisä-Suomen Viestintä Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21, Kuopio	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213, Nilsiä	100,0	100,0
Pikkukaupunkilainen Oy, Äänekoski		100,0
Lehtisepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Maakunnan Sanomat Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Savon Jakelu Oy, Kuopio	100,0	100,0
Mediasepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Savon Sanomat Oy, Kuopio	100,0	100,0
Suur-Jyväskylän Lehti Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Warkauden Lehti Oy, Varkaus	100,0	100,0
Viikkosavo Oy, Kuopio	100,0	100,0
YS-Painos Oy, Iisalmi	100,0	100,0
Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Tietoykkönen Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Luoteisen Keski-Suomen Viestintä Oy, Saarijärvi		100,0
Tavukatti Oy, Jyväskylä		100,0
FM Quality Oy, Lahti		100,0

12. Osakkuusyritykset

Väli-Suomen Media Oy, Jyväskylä	40,00	40,00
Arena Partners Oy, Kuopio	37,86	37,86
Jyväskylän Messut Oy, Jyväskylä	23,89	23,89
Jyväskylän Jakelut Oy, Jyväskylä	50,00	50,00
Esan Kirjapaino Oy, Lahti	19,20	

13. Pörssiosakkeet

(1000 eur)		
Kirjanpitoarvo	12 338	16 932
Markkina-arvo	12 857	17 122

14. Pitkäaikaiset saamiset

(1000 eur)		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	3 800	3 870
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	3 800	3 870
Muut saamiset	9	11
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	3 809	3 881

15. Lyhytaikaiset saamiset

(1000 eur)		
Myyntisaamiset	12	17
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	60	68
Lainasaamiset	3 045	3 118
Siirtosaamiset	33	20
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	3 138	3 206
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä		
Myyntisaamiset	4	1
Saamiset omistusyhteysyrityksiltä yhteensä	4	1
Muut saamiset	84	65
Siirtosaamiset	159	55
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	3 397	3 345

16. Siirtosaamisten olennaiset erät

(1000 eur)	2012	2011
Verot	12	0
Työterveysmenojen korvausjaksotus	13	12
Muut	134	43
Yhteensä	159	55

17. Rahavarat

Rahavaroihin sisältyy 900 tuhatta euroa (894 tuhatta euroa vuonna 2011) sulkutilillä olevia varoja.

18. Oman pääoman muutos

Oman pääoman muutos 2012 (1000 eur)	**Osake-pääoma**	**Muut rahastot**	**Voittovarat**	**Omat osakkeet**	**Yhteensä**
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	34 623	-323	36 826
Osingonjako			-8 572		-8 572
Osakkeiden ja osinkojen palautuminen yhtiölle			53		53
Oikaisu aikaisemmalta tilikaudelta			-367		-367
Tilikauden voitto			11 679		11 679
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2012	**2 257**	**269**	**37 415**	**-323**	**39 619**

Oman pääoman muutos 2011 (1000 eur)	**Osake-pääoma**	**Muut rahastot**	**Voittovarat**	**Omat osakkeet**	**Yhteensä**
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	37 276	-323	39 479
Osingonjako			-12 859		-12 859
Osakkeiden ja osinkojen palautuminen yhtiölle			791		791
Oikaisu aikaisemmalta tilikaudelta			254		254
Tilikauden voitto			9 160		9 160
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2011	**2 257**	**269**	**34 623**	**-323**	**36 826**

19. Voitonjakokelpoiset varat

(1000 eur)	2012	2011
Edellisten tilikausien voitto	25 414	25 140
Tilikauden voitto/tappio	11 679	9 160
Voitonjakokelpoiset varat	37 092	34 300

20. Pääomalainat

(1000 eur)		
Pääomalainat, korollinen	16 840	16 840
Pääomavelat	**16 840**	**16 840**

Pääomalainan korkojen ja lainapääoman takaisinmaksuun sovelletaan OYL:n 5 luvun säännöksiä.
Lainalle maksetaan vuosittain jälkikäteen 3.6. (koronmaksupäivä) 6,7 % kiinteää vuotuista korkoa.
Mahdollisesti maksamatta jäänyt korko jää yhtiön velaksi ja sille maksetaan vuotuista korkoa määrä, joka on 2 prosenttiyksikköä yli lainalle maksettavan normaalin koron. Pääomalainan korko on kirjattu tuloslaskelmaan korkokuluihin.
Lainan pääoma maksetaan takaisin kokonaisuudessaan laina-ajan päätyttyä 3.6.2016, jos OYL:n säännökset sen sallii.
Yhtiöllä on oikeus maksaa laina takaisin yhtenä eränä 3.6.2014 tai 3.6.2015, jos OYL:n säännökset sen sallii.

21. Pakolliset varaukset

(1000 eur)	2012	2011
Eläkevaraukset	2	15
Pakolliset varaukset	**2**	**15**

22. Poistot ja arvonalentumiset

(1000 eur)		
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	120	92
Muut pitkävaikutteiset menot	46	39
Rakennukset ja rakennelmat	790	674
Koneet ja kalusto	317	311
Yhteensä	**1 273**	**1 115**
Poistoeron muutos:		
Muut pitkävaikutteiset menot	14	7
Rakennukset ja rakennelmat	385	284
Yhteensä	**399**	**291**

23. Tilinpäätössiirtojen kertymä

(1000 eur)		
Poistoero	440	839
Tilinpäätössiirrot yhteensä	**440**	**839**

24. Pitkäaikainen vieras pääoma

(1000 eur)		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	14 500	9 000
Pääomalaina	16 840	16 840
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**31 340**	**25 840**
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
Lainat rahoituslaitoksilta		1 000
Yhteensä	**0**	**1 000**

25. Laskennalliset verovelat ja -saamiset

(1000 eur)		
Poistoeroa vastaavat verovelat	108	218

26. Lyhytaikainen vieras pääoma

(1000 eur)	2012	2011
Lainat rahoituslaitoksilta	2 000	2 532
Ostovelat	474	386
Siirtovelat	2 440	2 342
Muut velat	771	1 277
Yhteensä	5 685	6 537
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:		
Ostovelat	45	112
Siirtovelat	6	3
Muut velat	18 463	27 650
Yhteensä	18 514	27 765
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**24 199**	**34 302**

27. Siirtovelkojen olennaiset erät

(1000 eur)		
Jaksotetut henkilöstökulut	671	737
Jaksotetut korkokulut	728	720
Osakehuutokauppavelka	857	857
Muut siirtovelat	183	28
Yhteensä	**2 440**	**2 342**

28. Pantit, vastuut, takaukset

(1000 eur)		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yrityskiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	16 500	11 532
Takaukset osakkuusyhtiön puolesta	4 099	2 769
Kiinteistökiinnitykset	14 627	14 627
Yrityskiinnitykset	30 068	30 068
Konsernitilin luottolimiitin takausvastuu	2 000	2 000

29. Leasingvastuut

(1000 eur)		
Seuraavan vuoden maksut	36	47
Sitä seuraavien vuosien maksut	6	48

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Kuopiossa 20. päivänä helmikuuta 2013

Hallitus
Antero Vesterinen, puheenjohtaja
Leena Hautsalo, varapuheenjohtaja
Simo Kutinlahti
Kalle Kautto
Pekka Haltia
Mikko Paananen
Jaakko Kurikka
Vesa-Pekka Kangaskorpi

Toimitusjohtaja
Vesa-Pekka Kangaskorpi

Tilinpäätösmerkintä
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Kuopiossa 20. päivänä helmikuuta 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Jarmo Lohi
KHT

Tilintarkastuskertomus Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Keskisuomalainen Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. – 31.12.2012. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet, mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Kuopiossa, 20. helmikuuta 2013

Ernst & Young Oy
KHT-yhteisö

Jarmo Lohi
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tämä on Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 6 §:n tarkoittama erillinen selvitys Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, johon on viitattu hallituksen toimintakertomuksessa vuodelta 2012 ja joka on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 20.2.2013.

Konsernirakenne

Keskisuomalainen Oyj on Helsingin pörssissä noteerattu viestintäyhtymä, joka harjoittaa viestintää Keski-Suomessa ja Itä-Suomessa. Yhtiön kotipaikka on Jyväskylä.

Yhtiön päätoimialana on sanomalehtien kustantaminen, sanomalehtien ja muiden painotuotteiden painaminen, jakelu sekä sähköinen liiketoiminta.

Keskisuomalainen Oyj:hin kuuluvat tytäryhtiöt Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, Savon Sanomat Oy, Savon Aluemedia Oy, Lehtisepät Oy, Maakunnan Sanomat Oy, Suur-Jyväskylän Lehti Oy, YS-Painos Oy, Savon Jakelu Oy, Mediasepät Oy, Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy, Tietoykkönen Oy, sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21 ja Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluvat lisäksi myös seuraavat osakkuusyhtiöt:
Jyväskylän Jakelut Oy (50 %) Väli-Suomen Media Oy (40 %), Arena Partners Oy (37,86 %), Jyväskylän Messut Oy (23,89 %) ja Esan Kirjapaino Oy (19,2 %).

Hallinnointikoodi

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen 15.6.2010 antamaa ja 1.10.2010 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (www.cgfinland.fi) jäljellä esitetyin poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Yhtiön hallinnointikoodi on nähtävillä yhtiön kotisivuilla www.keskisuomalainen.com kohdassa Sijoittajatieto. Hallinnointikoodin tavoitteena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja ammatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on käsitellyt selvityksen.

Hyvän hallinnointikoodin keskeisiä ominaisuuksia ovat:
- omistajien oikeuksien sekä heidän tasapuolisen kohtelunsa turvaaminen.
- hallintoelinten vastuu yhtiön johtamisesta ammattitaitoisesti sekä vastuullisesti.
- yhtiön taloudellisesta ja muusta toiminnasta annettavan tiedon asianmukaisuus ja läpinäkyvyys.
- eri sidosryhmien etujen huomioon ottaminen.

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi edellyttää, että yrityksen strategiset tavoitteet ovat selkeät ja ne on viestitetty henkilöstölle, joka sitoutuu niihin.
- päätäntävalta ja vastuut on selkeästi määritelty koko konsernissa.
- hallitus on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton.
- hallitus ja toimiva johto tietävät valvontavastuunsa.
- yrityksessä ymmärretään sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkitys ja rooli.
- palkitsemisjärjestelmät tukevat yhtiön strategisia tavoitteita ja ovat osa johtamisjärjestelmää.
- yhtiön hallintokulttuuri on avoin ja läpinäkyvä.
- konsernilla on vahvistetut missio, visio ja arvot.

Hallitus

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään yhdeksän (9) yhtiökokouksen osakkeenomistajien keskuudesta valitsemaa jäsentä. Yhtiön hallitukseen valitaan henkilöitä, joilla on tehtävän edellyttämä pätevyys. Hallituksen jäsenet valitaan siten, että he edustavat monipuolista asiantuntemusta ja omistajien näkökulmaa ja hallitukseen kuuluu molempia sukupuolia.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määräyksiä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja arvopaperilakia. Samoin noudatetaan arvopaperipörssin antamia ohjeita.

Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen.

Hallituksen tehtäviin kuuluvat mm:
- vahvistaa yhtiön strategian ja seuraa jatkuvasti sen ajankohtaisuutta
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
- hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
- hyväksyy vuosittaiset investointiperiaatteet sekä päättää suurista ja merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja omaisuuden myynnistä
- vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä konsernin organisaatiorakenteen
- nimittää ja erottaa tehtävistään toimitusjohtajan, päätoimittajat ja määrää heidän tehtävänsä sekä päättää heidän työehdoistaan ja palkitsemisjärjestelmistään sekä vahvistaa yhtiön julkaisujen toimituksellisen linjan
- asettaa vuosittain toimitusjohtajalle henkilökohtaiset tavoitteet ja arvioi niiden toteutumista
- päättää yhtiössä käytössä olevista palkitsemisperiaatteista
- käsittelee ja hyväksyy osavuosikatsaukset, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettaviksi kokousten esityslistalle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle.

Emoyhtiön hallitus nimeää tytäryhtiöiden hallitukset.

Hallitus vahvistaa vuosittain itselleen kokousaikataulunsa. Vuoden 2012 aikana hallitus kokoontui 14 kertaa. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 95,5 %.

Hallitus on suorittanut toiminnastaan itsearvioinnin.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan.

Poikkeaminen suosituksesta 10

Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan. Selitys: Yhtiön liiketoiminnan luonne edellyttää hallituksen jäseniltä yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista toimintaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenistä on kunakin vuonna erovuorossa kaksi - kolme jäsentä.
Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 65 vuotta.

Poikkeaminen suosituksesta 11

Hallituksen jäsenehdokkaita ei ilmoiteta yhtiökokouskutsussa, koska hallitus valmistellessaan yhtiökokousta käy keskustelua mahdollisista uusista jäsenistä, mutta jättää esityksen teon yhtiökokoukselle.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin kerran vuodessa. Tämän hetkisen arvioinnin perusteella ovat kaikki muut hallituksen jäsenet paitsi toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi yhtiöstä ja listayhtiöiden hallinnointikoodisuosituksessa tarkoitetusta merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia. Vesa-Pekka Kangaskorpi toimii Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana.

Nykyisessä 27.4.2012 yhtiökokouksen valitsemassa hallituksessa on kahdeksan jäsentä.
(Hallituksen jäsenet esitellään vuosikertomuksessa ja yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www. keskisuomalainen.com.)

Hallituksen valiokunnat

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle. Yhtiöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa, vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn. Yhtiöllä ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa.

Palkitsemisvaliokunta

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle. Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella johdon ja henkilöstön palkkaus- ja palkitsemisperiaatteet. Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat puheenjohtajana hallituksen puheenjohtaja Antero Vesterinen sekä hallituksen varapuheenjohtaja Mikko Paananen 27.4.2012 saakka ja 27.4.2012 alkaen hallituksen jäsen Leena Hautsalo, joka on myös hallituksen varapuheenjohtaja. Toimitusjohtaja toimii esittelijänä.
Valiokunta kokoontui vuonna 2012 kaksi kertaa.

Toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muu konsernin johto

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa koko konsernin toiminnasta konsernin hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antaminen ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan konsernin johtoryhmä, jonka hallitus nimeää.

Toimitusjohtaja toimii hallituksen kokouksissa esittelijänä. Hän voi halutessaan kutsua myös muita yhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä hallituksen kokouksiin esittelemään omaan asiantuntijatehtäväänsä kuuluvia asioita.

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajana on KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi (syntynyt 1963). Toimitusjohtajan sijaisena toimii Keskisuomalainen Oyj:n talousjohtaja, KTM, Heikki Linnavirta (syntynyt 1965).

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän keskeiset tehtävät ovat:

- konsernin strategiatyön valmistelu ja jalkauttaminen
- liiketoiminnan kilpailukyvyn kehittäminen
- jatkuva liiketoiminnan seuranta ja toiminnan ohjaus
- asiakaslähtöisen tuotekehityksen edistäminen sekä asiakastyytyväisyyden ja tuloksien seuranta
- liiketoimintasuunnitelmat, budjetoinnit, investoinnit, koulutussuunnitelmat konsernin vuosikellon mukaan.
- konsernin henkilöstön osaamisen ja työtyytyväisyyden kehittäminen
- sisäinen viestintä
- johtaminen omalla esimerkillä
- konsernihallituksen asioiden valmistelu

Jäsenet

Liiketoiminta-alueista ja merkittävimmistä tulosyksiköistä vastaavat johtajat.

- Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi
- Talousjohtaja Heikki Linnavirta
- Päätoimittaja-toimitusjohtaja Pekka Mervola, Sanomalehti Keskisuomalainen Oy
- Päätoimittaja-toimitusjohtaja Jari Tourunen, Savon Sanomat Oy
- Toimitusjohtaja Erkki Summanen, Lehtisepät Oy, Mediasepät Oy
- Toimitusjohtaja Osmo Kurki, Maakunnan Sanomat Oy ja Savon Aluemedia Oy
- Toimitusjohtaja Tapani Markkanen, kaupunkilehdet

Konsernin johtoryhmän assistenttina toimii Anneli Siimes.

Konsernin johtoryhmä kokoontuu kerran kuukaudessa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot esitellään yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www. keskisuomalainen.com, kohdassa Sijoittatieto.

Tytäryhtiöiden ja tulosyksiköiden johto ja hallinnointi

Emoyhtiön yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmistä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja tulosyksiköissä.

Palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkiot
Yhtiökokous päätti kokouksessaan 27.4.2012 Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkkioiksi vuodelle 2012:

Puheenjohtajan palkkio on 3000 € kuukaudessa ja kokouspalkkio 500 € kokoukselta. Varapuheenjohtajan palkkio on 1600 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 350 € kokoukselta. Jäsenen palkkio on 1200 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 350 € kokoukselta.

Hallitukselle maksetut palkkiot vuonna 2012

(1000 eur)	2012	2011
Vesa-Pekka Kangaskorpi	23	21
Antero Vesterinen	44	44
Simo Kutinlahti	19	20
Pekka Haltia	19	20
Leena Hautsalo	23	21
Kalle Kautto	19	20
Jaakko Kurikka	19	19
Mikko Paananen	21	25

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2012 kuukausi- ja kokouspalkkioita yhteensä 188 tuhatta euroa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten palkitseminen

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajalle on maksettu vuonna 2012 palkkaa ja luontoisetuja 332 te. Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajalla on oikeus maksimissaan 6 kuukauden tulospalkkioon.

Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kuukautta ja irtisanoutumisaika samoin 6 kuukautta. Toimitusjohtajasopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä eikä irtisanomiskorvauksia. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

Muille johtoryhmän jäsenille maksettujen palkkojen, palkkioiden ja luontoisetujen yhteismäärä oli 1.047 te. Toimitusjohtajan ja hänen suorien alaistensa palkoista ja palkitsemisjärjestelmästä päättää Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta.

Konsernin tulospalkkiojärjestelmä

Konsernissa on tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet hallitus määrittelee vuosittain. Yhtiössä ei ole käytössä kannustejärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle omia osakkeita.

Sisäpiirihallinto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Helsingin pörssin sisäpiiriohjetta. Keskisuomalainen Oyj:n julkiseen sisäpiirirekisteriin luetaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä johtoryhmän jäsenet, tilintarkastaja ja varatilintarkastaja sekä sellainen toimihenkilö, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta. Lisäksi yrityksellä on käytössä yrityskohtainen sisäpiirirekisteri. Tilapäisesti tai hankekohtaisesti sisäpiiriin kuuluvien henkilöiden sisäpiirirekistereiden tarve arvioidaan tapauskohtaisesti.

Sisäpiirirekisteriin kuuluvat eivät saa käydä kauppaa Keskisuomalainen Oyj:n osakkeilla 14 vuorokautta ennen tilinpäätöstiedotteen ja osavuosikatsauksen julkistamista.

Sisäpiiriläiset ovat velvollisia ilmoittamaan sisäpiirirekisteriin merkittyihin tietoihin tulevista muutoksista viipymättä Keskisuomalainen Oyj:n sisäpiirirekisteristä vastaavalle. Keskisuomalainen Oyj:n internet – sivuilla on luettelo sisäpiiriläisistä ja heidän omistustiedoistaan.

Riskien hallinta

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Sisäisen valvonnan yleiskuvaus

Keskisuomalainen Oyj:n sisäisen valvonnan tavoitteena on varmentaa, että konsernin toiminta on tuloksellista, tehokasta ja sääntöjenmukaista sekä se, että liiketoimintojen riskienhallinta on asianmukaista ja taloudellinen raportointi luotettavaa. Keskeisiä sisäisen valvonnan periaatteita ovat valvontaympäristön määrittely (mm. toimintaohjeet ja -valtuudet), riskienhallinta, esimiesten suorittamat käytännön valvontatoimenpiteet, tiedottaminen ja koulutus sekä sisäisen valvonnan toimivuuden jatkuva seuranta.

Keskisuomalainen Oyj:ssä ei liiketoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi järjestää erityistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota, vaan sen tehtävät sisältyvät Keskisuomalainen Oyj:n liiketoimintaorganisaation tehtäviin. Havaintoihin ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

Sisäisen valvonnan viitekehys

Sisäistä valvontaa suoritetaan kautta koko konsernin organisaation. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat osaltaan oman liiketoimintayksikkönsä sisäisen valvonnan toimeenpanosta.

Sisäinen valvonta perustuu hallituksen vahvistamien konsernin ja tytäryhtiöiden toiminta- ja hankinta- yms. ohjeiden noudattamisen seurantaan. Riittävän tarkoilla toimintaohjeilla pyritään jo ennakoiden tunnistamaan riskit ja estämään mahdolliset väärinkäytökset. Olennainen huomio kiinnitetään myös konsernin voimavarojen tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Konsernin hallitus seuraa talousraportointia säännöllisesti kuukausittain kokouksissaan. Lisäksi kaikki ulkoiset julkistettavat talousraportit käsitellään hallituksessa ennen julkaisua. Taloudelliseen valvontaympäristöön liittyen toimitusjohtaja ja talousjohtaja raportoivat hallitukselle ja hallitus keskustelee asiaan liittyen tarvittaessa myös tilintarkastajien kanssa.

Riskienhallinnan yleiskuvaus

Riskienhallinta on olennainen osa konsernin sisäistä valvontaa. Keskisuomalainen Oyj:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan avulla johdetaan ja kehitetään liiketoimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagointia ja raportointia osana tuloksellista liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii toiminnassaan hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet sekä karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa.

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakointi on Keskisuomalainen-konsernin johdon jokapäiväistä työtä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja vahvistaa konsernin strategian, jonka yhteydessä kartoitetaan vuosittain myös liiketoiminta- ja muuhun toimintaympäristöön liittyvät riskit. Hallitus on vahvistanut konsernin ja tytäryhtiöiden toiminta- ja hankintaohjeet, jotka ovat myös liiketoiminnan riskien hallinnan välineitä.

Konsernin suunnittelu- ja ohjausjärjestelmä sisältää mm. vuosittaisen strategiaprosessin, toimintasuunnitelmat ja seurannan sekä riskikartoitukset.

Riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet

Emoyhtiön hallitus vastaa viimekädessä konsernin riskienhallinnasta ja liiketoimintojen sisäisestä valvonnasta. Operatiivisella tasolla toimiva johto emo- ja tytäryhtiöissä huolehtii riittävän kattavan ja ajantasaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernin riskienhallinta tukee pyrkimyksiä saavuttaa päätetyt tavoitteet välttäen ei-toivottuja operatiivisia ja taloudellisia yllätyksiä. Tämän ohella riskienhallinnassa pyritään myös tunnistamaan ja käyttämään hyväksi liiketoiminnassa esiin tulevat mahdollisuudet. Riskienhallinnassa pyritään ennakoivaan toimintatapaan, kokonaisvaltaisuuteen sekä liiketoimintastrategialähtöisyyteen. Tässä toimintamallissa konsernin hallituksella ja liiketoimintojen johdolla on keskeinen rooli.

Riskienhallintaprosessin pääpiirteet ja yhteys sisäiseen valvontaan

Strategisten sekä rahoitukseen ja raportointiin liittyvien riskien hallinta on keskitetty konsernitasolle. Konsernijohto seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia sekä arvioi, suunnittelee ja koordinoi konsernin rahoitukseen ja pääomanhuoltoon liittyviä asioita. Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallinta sisältää mm. toteutuneet tulosraportit ja muut tunnusluvut. Talousennusteprosessi perustuu koko vuoden näkymien ja tuloksen arviointiin kautta koko konsernin toiminta-alueen sekä markkinatoimijoilta saatavan numeerisen tiedon ja historiallisen tiedon analysointiin. Näiden pohjalta eri yksiköiden vetäjät ja konsernin johto muodostavat näkemyksen yleisen taloudellisen tilanteen, alueellisten tekijöiden ja markkinoiden kehityksestä sekä niiden vaikutuksesta eri yksiköihin ja sitä kautta koko konserniin. Taloudellinen ennuste päivitetään jokaiseen hallituksen kokoukseen, jossa käsitellään tilinpäätöstä tai osavuosikatsausta.

Konsernitason controller-toiminto tekee säännöllistä laadunvarmistustyötä analysoimalla talousraportit ja -ennusteet ennen jakelua. Konsernin taloudellista kehitystä ja riskejä seurataan kuukausittain hallituksessa ja johtoryhmissä. Lisäksi konsernin hallitus käsittelee riskit säännöllisesti vuosi- ja osavuosikatsausten käsittelyn yhteydessä.

Konsernin operatiivisia riskejä ovat mm. tuotantolaitoksiin ja tuotantoon liittyvät riskit, henkilöstöriskit ja tietoturvariskit. Tuotannolliset riskit konserni pyrkii minimoimaan selkeällä prosessien dokumentoinnilla, niiden automatisoinnilla, laatujärjestelmillä sekä selkeillä päätöksenteon ja valvonnan menettelytavoilla. Konsernilla tehdään säännöllistä toimintaprosessien kehittämistä. Siinä tunnistetaan yksiköittäin tärkeimmät kehityskohteet sekä yhtenäistetään ja selkeytetään koko konsernin toimintaa. Omaisuusvahinkoihin ja liiketoiminnan keskeytymiseen on varauduttu vakuutuksin. Vakuutusturvan kattavuus tarkistetaan säännöllisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Henkilöriskien toteutumista Keskisuomalainen konsernissa ehkäistään varahenkilöjärjestelmällä ja tehtävien kierrättämisellä sekä huolehtimalla hyvästä työilmapiiristä. Tietoturvariskien hallinta ja valvonta on keskitetty konsernin tietohallinnolle ja sitä kehitetään tietoturva-asiantuntijoiden antamien suositusten perusteella.
Merkittävimmät tunnistetut riskialueet huomioidaan myös sisäisen valvonnan suunnitelmissa. Tällä varmistetaan niiden systemaattinen seuranta ja riittävä ennakointi mahdollisiin ongelmiin.

Tilintarkastus

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keskisuomalainen Oyj:ssä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Myös konsernin tilintarkastus seuraa konsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa osana tarkastustyötään. Lisäksi erityistoimeksiannoilla voidaan tarvittavassa laajuudessa kiinnittää tiettyihin havaintoihin tarkempaa huomiota.

Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2012 varsinainen yhtiökokous valitsi varsinaiseksi tilintarkastajaksi Ernst & Young Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jarmo Lohi.

Ernst & Young Oy:lle maksettiin vuonna 2012 tilintarkastuksesta 60.850 euroa ja muista palveluista 11.463 euroa.

Tiedottaminen

Keskisuomalainen-konsernin ulkoisesta tiedottamisesta vastaa Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja. Talousosasto vastaa sijoittajainformaatiosta verkossa.

Yhtiö antaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästään erillisenä kertomuksena.

Selvitys yhtiön hallinnointi- ja ohjauskoodista löytyy yhtiön internetsivuilta osoitteessa www.keskisuomalainen.com kohdasta Sijoittajatieto.

Hallitus

KUVA: MARKO KAUKO

Antero Vesterinen, **s. 1949, ylioppilas, maanviljelijä**

- Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 1991–
  varapuheenjohtaja 2006–2010, puheenjohtaja 2010–
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2006–2010,
  puheenjohtaja 2010–
- Savon Sanomat Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2006 –2010,
  puheenjohtaja 2010–
- Savon Mediat Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2006–2007
- Keskinäinen vakuutusyhtiö Tapiola, hallintoneuvoston jäsen 2011–
- Iisalmen Sanomat Oy, hallituksen jäsen 2004 –2007
- Hevosurheilu-lehti, hallituksen varapuheenjohtaja 1991–2011,
  puheenjohtaja 2011–
- Keski-Suomen Ravirata Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 1996–2007,
  jäsen 2007–2008
- Suomen Hevosenomistajien Keskusliitto, puheenjohtaja 1993–1999
- Suomen Hippoksen hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja 1994–1999
- Suomen Hippoksen valtuuskunnan jäsen 1985–2002, puheenjohtaja 1988–1989
- Keski-Suomen hevosjalostusliiton puheenjohtaja 1984–1997

Työtehtävät
- Maanviljelijä

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012: A-osake 15 468 kpl
K-osake 19 752 kpl

Pääomalainaa 50 000 €

Pekka Haltia, **s. 1959, insinööri, avainasiakaspäällikkö**

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 2009–
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, hallituksen jäsen 2009–
- Savon Sanomat Oy, hallituksen jäsen 2009–
- Mainostoimisto Mediataivas Oy, hallituksen jäsen 2000–
- Ala- ja Keski-Keiteleen kalastusalue, hallituksen jäsen 2011–

Työtehtävät
- Staples Finland Oy, avainasiakaspäällikkö 1986–
- Suomen Puhallintehdas, suunnittelija 1982–1986

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012: A-osake 18 094 kpl
K-osake 56 244 kpl

Pääomalainaa 500 000 €

Leena Hautsalo, **s. 1969, FM, toimitusjohtaja**

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 2000–2012, varapuheenjohtaja 2012–
Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, hallituksen jäsen 2006–2012,
varapuheenjohtaja 2012–
- Savon Sanomat Oy, hallituksen jäsen 2006–2012, varapuheenjohtaja 2012–
- Jyväskylän Kesä –festivaalin hallituksen jäsen 2007–
- Viitasaaren Seudun lukijatoimikunnan jäsen 2000–2006, puheenjohtaja 2007–
- Wiisuri Oy, hallituksen jäsen, 2012–

Työtehtävät
- Toimitusjohtaja, Wiisuri Oy, 2007–
- Toiminnanjohtaja, Musiikin aika -kansainvälinen nykymusiikkifestivaali 2001–2007
- Opettaja, 1988–2001

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012; A-osake 400 kpl
K-osake 560 kpl

Kalle Kautto, **s. 1971, DI, MMM**

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 2006–
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, hallituksen jäsen 2006–
- Savon Sanomat Oy, hallituksen jäsen 2006–
- Viitasaaren Lämpö Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2009–
- Viitasaaren kaupunki, kaupunginvaltuutettu 2009–2011
- Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2009–2011
- Viitasaaren Reserviupseerien hallituksen jäsen 2006–

Työtehtävät
- Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, toimitusjohtaja 2011–
- Maatalousyrittäjä
- Tuotantoteknologian tuntiopettaja, Jyväskylän ammattikorkeakoulu 2009–2011

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012: A-osake 11 988 kpl
K-osake 21 326 kpl

Pääomalainaa 70 000 €

Jaakko Kurikka, **s. 1975, DI, toimitusjohtaja**

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 2005–
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, hallituksen jäsen 2006–
- Savon Sanomat Oy, hallituksen jäsen 2006
- North Star Timber Oy, hallituksen jäsen 2009–
- Suomen Yrittäjien kasvuyrittäjyyden valiokunta 2008–2011
- Kurikka Timber, hallituksen puheenjohtaja 2001–2012, hallituksen jäsen 2012–
- Alfa-Kodikas Talot Oy, hallituksen puheenjohtaja 2001–
- Kurikka Kiinteistöt Oy, hallituksen puheenjohtaja 2004–
- Caudex Oy, toimitusjohtaja, hallituksen jäsen 2010–
- Finnvera Oyj:n alueellisen neuvottelukunnan jäsen 2011–

Työtehtävät
- Kurikka Timber Oy, toimitusjohtaja

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012: A-osake 1 996 kpl, K-osake 8.060 kpl

Pääomalainaa 600 000 €

Simo Kutinlahti, **s. 1957, agrologi, MBA, maanviljelijä**

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 1996–
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, hallituksen jäsen 2006–
- Savon Sanomat Oy, hallituksen jäsen 2006–
- SOK hallintoneuvoston jäsen 1997–, varapuheenjohtaja 2007–2011
- Keskimaa osk hallintoneuvoston puheenjohtaja 1997–

Työtehtävät
- maanviljelijä

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012: A-osake 20 400 kpl, K-osake 23 068 kpl

Pääomalainaa 110 000 €

Mikko Paananen, **s.1963, varatuomari, johtaja**

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 2001–2010, varapuheenjohtaja 2010–2012, jäsen 2012–
- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy, hallituksen jäsen 2006–2010, varapuheenjohtaja 2010–2012, jäsen 2012–
- Savon Sanomat Oy, hallituksen jäsen 2006–2010, varapuheenjohtaja 2010–2012, jäsen 2012 –
- Kaisanet Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2011–
- Puhelinosuuskunta IPY, hallituksen jäsen 2009 –, hallituksen puheenjohtaja 2009–2011, jäsen 2011–
- Iisalmen Puhelin Oy, hallituksen puheenjohtaja 2009–2011
- IsCom Oy, hallituksen jäsen 2009–
- Finnet-liiton valtuuskunta, jäsen 2011–

Työtehtävät
- Olvi Oyj, johtaja (liiketoiminnan ohjaus ja lakiasiat) 2009–
- Ponsse Oyj, talousjohtaja 2002–2009, toimitusjohtajan sijainen 2004–2008
- Osuuspankkiryhmä, asiantuntija- ja johtotehtävät 1989–2002

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012: A-osake 8 280 kpl, K-osake 12 280 kpl

Pääomalainaa 50 000 €

Vesa-Pekka Kangaskorpi, **s. 1963, KTM, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän puheenjohtaja**

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 1996–, puheenjohtaja 2002–2010, Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja 2010–
- Arena Partners Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2010–
- Alma Mediapartners Oy, hallituksen jäsen 2010–
- ESA:n Kirjapaino Oy:n (Mediatalo ESA), hallituksen jäsen 2012–
- Tietoykkönen Oy, hallituksen puheenjohtaja 2010–
- Sanomalehtien Liiton hallituksen jäsen 2010–
- Sanomalehtien Liito strategiaryhmän puheenjohtaja 2011–
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010–
- Ilkka-Yhtymä Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000–
- UKK-Seura, hallituksen jäsen 2005–

Aiemmat työtehtävät
- Kansainvälisten asiain neuvos, Eduskunta, 1993–2010
- Myyntijohtaja, Enso-Gutzeit Oy (StoraEnso),1989–1993

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012 A-osake 110 276 kpl, K-osake 109 938 kpl

Pääomalainaa 700 000 €

JOHTO
Vesa-Pekka Kangaskorpi,

s. 1963, KTM, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmän puheenjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsen 1996–, puheenjohtaja 2002–2010,
Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja 2010–
- Arena Partners Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2010–
- Alma Mediapartners Oy, hallituksen jäsen 2010–
- ESA:n Kirjapaino Oy:n (Mediatalo ESA), hallituksen jäsen 2012–
- Tietoykkönen Oy, hallituksen puheenjohtaja 2010–
- Sanomalehtien Liiton hallituksen jäsen 2010–
- Sanomalehtien Liiton strategiaryhmän puheenjohtaja 2011–
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010–
- Ilkka-Yhtymä Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000–
- UKK-Seura, hallituksen jäsen 2005–

Aiemmat työtehtävät
- Kansainvälisten asian neuvos, Eduskunta, 1993–2010
- Myyntijohtaja, Enso-Gutzeit Oy (StoraEnso),1989–1993

Omistus Keskisuomalainen Oyj:ssä 31.12.2012 A-osake 110 276 kpl
K-osake 109 938 kpl

Pääomalainaa 700 000 €

TALOUSHALLINTO
Heikki Linnavirta

s.1965, KTM, talousjohtaja 2005–, toimitusjohtajan sijainen 2008–

Aiemmat työtehtävät
- Aluejohtaja, Elisa Oyj 2005
- Talous- ja hallintojohtaja, Yomi Oyj 2003–2004
- Johtaja, Flexlink Automation Oy 2001–2003
- Business Controller, Metso Paper Oy 2000–2001
- Projektipäällikkö, sisäinen tarkastaja, laskentapäällikkö, Valmet Oyj/Metso Oyj 1990–2000

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -
Pääomalainaa 80.000 €

MAAKUNTALEHDET

Sanomalehti Keskisuomalainen Oy
Pekka Mervola

s. 1965, fil.tohtori, päätoimittaja-toimitusjohtaja, 2008–

Keskeiset luottamustoimet
- Sanomalehtien Liitto, jakelutyöryhmän puheenjohtaja 2011–2012
- Suomen Tietotoimisto Oy (STT), hallituksen jäsen 2009–
- Viestinnän Keskusliiton työelämävaliokunta, jäsen 2008–
- Väli-Suomen Media Oy, hallituksen jäsen 2002–

Aiemmat työtehtävät
- Päätoimittaja ja toimitusjohtaja, Sanomalehti Karjalainen sekä Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj:n lehtitoimialan johtaja 2002–2008
- Toinen päätoimittaja, Sanomalehti Karjalainen 2001
- Tuottaja ja toimitusjohtaja, Väli-Suomen Media Oy, 1997–2000
- Toimittaja, Sanomalehti Keskisuomalainen, 1994–1997
- Tutkimusassistentti, Jyväskylän yliopisto, 1993–1994

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -
Pääomalainaa -

Savon Sanomat Oy

Jari Tourunen

s. 1963, FM, päätoimittaja-toimitusjohtaja, 2006–

Keskeiset luottamustoimet
- Kärkimedia Oy, hallituksen jäsen 2010–
- STT:n hallituksen varajäsen
- Väli-Suomen Media Oy, hallituksen jäsen 2007–

Aiemmat työtehtävät
- Uutispäällikkö sekä politiikan ja talouden toimituksen päällikkö, Iltalehti, 1995–2005
- Uutispäällikkö, Taloussanomat 1997
- Toimittaja, Iltalehti, 1990–1995

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -
Pääomalainaa 200.000 €

ALUELEHDET JA PAIKALLISLEHDET

Osmo Kurki

s. 1960, FM, MBA
Maakunnan Sanomat Oy:n toimitusjohtaja 2005–
Savon Aluemedia Oy, toimitusjohtaja 2013–

Keskeiset luottamustoimet
- Sanomalehtien Liitto, Uudet verkko- ja printtilukijasuhteet, strategiaryhmä 2013–
- Sanomalehtien Liitto, Paikallislehtijaoston jäsen 2005–
- Paikallislehtien Liitto ry, hallituksen jäsen 2005–

Aiemmat työtehtävät
- Toimitusjohtaja, Väli-Suomen Media Oy, 2001–2005
- Viestintäpäällikkö, Posiva Oy, 1996–2000
- Toimitusjohtaja, Suomen Paprico Oy, 1990–1995
- Toimittaja, Kainuun Sanomat, paikallislehti Kuhmoinen, Puolanka-Lehti ja Väylä-lehti 1980–1988

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: A-sarja 100 kpl
Pääomalainaa 100.000 €

KAUPUNKILEHDET

Tapani Markkanen

s. 1954
toimitusjohtaja-päätoimittaja, Suur-Jyväskylän Lehti Oy, 1989–, Viikkosavo Oy, päätoimittaja 2010–, toimitusjohtaja 2011–, Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy 2011–

Keskeiset luottamustoimet
- Kaupunkiplus Oy, hallituksen jäsen 2008–2010, hallituksen puheenjohtaja 2010–
- Sanomalehtien Liitto, kaupunkilehtijaoston jäsen 2010–

Aiemmat työtehtävät
- Keskisuomalainen-konsernin palveluksessa vuodesta 1977 lähtien. Keskisuomalaisen aluetoimittajana ja erikoistoimittajana sekä Muuramen-Säynätsalon Paikallisuutisten ja Jyväskylän Maalaiskuntauutisten tulosvastuullisena päätoimittajana.

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -
Pääomalainaa -

TEKNOLOGIA JA TUOTANTOPALVELUT

Erkki Summanen

s. 1961, DI, Lehtisepät Oy:n toimitusjohtaja 2006–,
Mediasepät Oy:n toimitusjohtaja 2009–

Toiminut Keskisuomalainen-konsernissa erilaisissa tehtävissä vuodesta 1983 (mm. Savon Mediat Oy:n toimitusjohtaja, Savon Sanomat Oy:n toimitusjohtaja, Savon Jakelu Oy:n toimitusjohtaja)

Keskeiset luottamustoimet
- Steam Communications Oy, hallituksen jäsen 2011–
- Suoralähetys Oy, hallituksen jäsen 2004–
- Jyväskylän Jakelut Oy, hallituksen puheenjohtaja 2010–
- Graafinen Pooli, poolitoimikunnan jäsen 2008–
- Graafinen Teollisuus ry, vaalivaliokunnan jäsen 2010–

Keskisuomalainen Oyj:n osakeomistus: -
Pääomalainaa -

Keskisuomalainen Oyj:n konsernin organisaatio 2013 liiketoiminta-alueittain

MAAKUNTALEHDET

Sanomalehti Keskisuomalainen Oy
Pekka Mervola, vastaava päätoimittaja, toimitusjohtaja
Inkeri Pasanen, varapäätoimittaja
Keijo Lehto, uutispäällikkö
Sylvi Laitinen, markkinointijohtaja 14.2.2013 saakka
Aslak de Silva, myyntijohtaja
Erkki Ekonen, levikkijohtaja

Savon Sanomat Oy
Jari Tourunen, vastaava päätoimittaja, toimitusjohtaja
Seppo Rönkkö, toimituspäällikkö
Mauri Liukkonen, toimituspäällikkö
Mirja Vänttinen, myyntijohtaja
Aki Pöntinen, levikkijohtaja

ALUELEHDET

Savon Aluemedia Oy
Osmo Kurki, toimitusjohtaja

Iisalmen Sanomat
Jarkko Ambrusin päätoimittaja
Jorma Tikkanen, toimituspäällikkö
Mika Väisänen, paikallisjohtaja

Warkauden Lehti
Sari Ristamäki, päätoimittaja
Antti Aho, toimituspäällikkö
Tiina Manninen, markkinointipäällikkö

PAIKALLISLEHDET

Maakunnan Sanomat Oy
Osmo Kurki, toimitusjohtaja
Jyrki Pasanen, asiakkuusjohtaja

Päätoimittajat
Arja Korpela, Hankasalmen Sanomat ja Laukaa-Konnevesi-lehti
Eija Kosunen, Heinäveden Lehti
Pirjo Mononen, Koillis-Savo
Heikki Valkonen, Miilu
Tero Joutselainen, Matti ja Liisa
Heli Roivainen, Pielavesi-Keitele
Sinikka Hakkarainen, Pieksämäen Lehti
Päivi Laitinen, Pitäjäläinen
Ilkka Salonen, Viispiikkinen
Hannu Strengell, Sampo Lehti ja Saarijärveläinen
Eeva-Liisa Pennanen, Soisalon Seutu
Tarja Lappalainen, Paikallislehti Sisä-Savo
Eija Varteva, Sisä-Suomen Lehti, Pikkukaupunkilainen
Seppo Timonen, Uutis-Jousi
Esa Kilponen, Viitasaaren Seutu

KAUPUNKILEHDET

Suur-Jyväskylän Lehti Oy
Tapani Markkanen, toimitusjohtaja, päätoimittaja

Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy
Tapani Markkanen, toimitusjohtaja
Kuopion Kaupunkilehti
Aija Pirinen, päätoimittaja
Viikkosavo
Tapani Markkanen, päätoimittaja

YS-Painos Oy
Töllötin
Iisalmen Kaupunkilehti
Toni Hujanen, toimitusjohtaja, päätoimittaja

TEKNOLOGIA- JA TUOTANTOPALVELUT

Lehtisepät Oy
Erkki Summanen, toimitusjohtaja
Kari Kivinen, kirjapainonjohtaja
Juhani Alho, myyntijohtaja
Osmo Paasu, myyntifaktori

Mediasepät Oy
Erkki Summanen, toimitusjohtaja
Jukka Nirkkonen, myyntipäällikkö
Jaana Larsson, vastaava tuottaja
Sauli Vuorinen, tuotantojohtaja sekä konsernin laatu- ja ympäristöjohtaja

Tietohallinto
Vesa Ahonen, tietohallintopäällikkö

JAKELU

Savon Jakelu Oy
Heikki Ahponen, toimitusjohtaja

TUTKIMUSTOIMINTA

Tietoykkönen Oy
Mareena Löfgrén, toimitusjohtaja

JOHTO

Vesa-Pekka Kangaskorpi, toimitusjohtaja, konsernijohtaja
Heikki Linnavirta, talousjohtaja, toimitusjohtajan sijainen

Henkilöstöhallinto
Katja Sorri, henkilöstöpäällikkö

Taloushallinto
Tiina Happonen, talouspäällikkö

Keskisuomalainen Oyj

Maakuntalehdet

- Sanomalehti Keskisuomalainen Oy
- Savon Sanomat Oy

Aluelehdet

- Savon Aluemedia Oy

Paikallislehdet

- Maakunnan Sanomat Oy

Kaupunkilehdet

- Suur-Jyväskylän Lehti Oy
- YS-Painos Oy
- Sisä-Suomen Kaupunkilehdet Oy

Tuotanto- ja logistiikkapalvelut

- Mediasepät Oy
- Lehtisepät Oy
- Savon Jakelu Oy

Tutkimustoiminta

- Tietoykkönen Oy

Kiinteistöt

- Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21
- Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213

Osakkuusyhtiöt

Jyväskylän Jakelut Oy	50,0 %
Väli-Suomen Media Oy	40,0 %
Jyväskylän Messut Oy	23,9 %
Arena Partners -konserni	37,9 %
Esan Kirjapaino Oy	19,2 %

Keskisuomalainen Oyj:n A-osakkeen kurssikehitys Helsingin pörssissä 2012

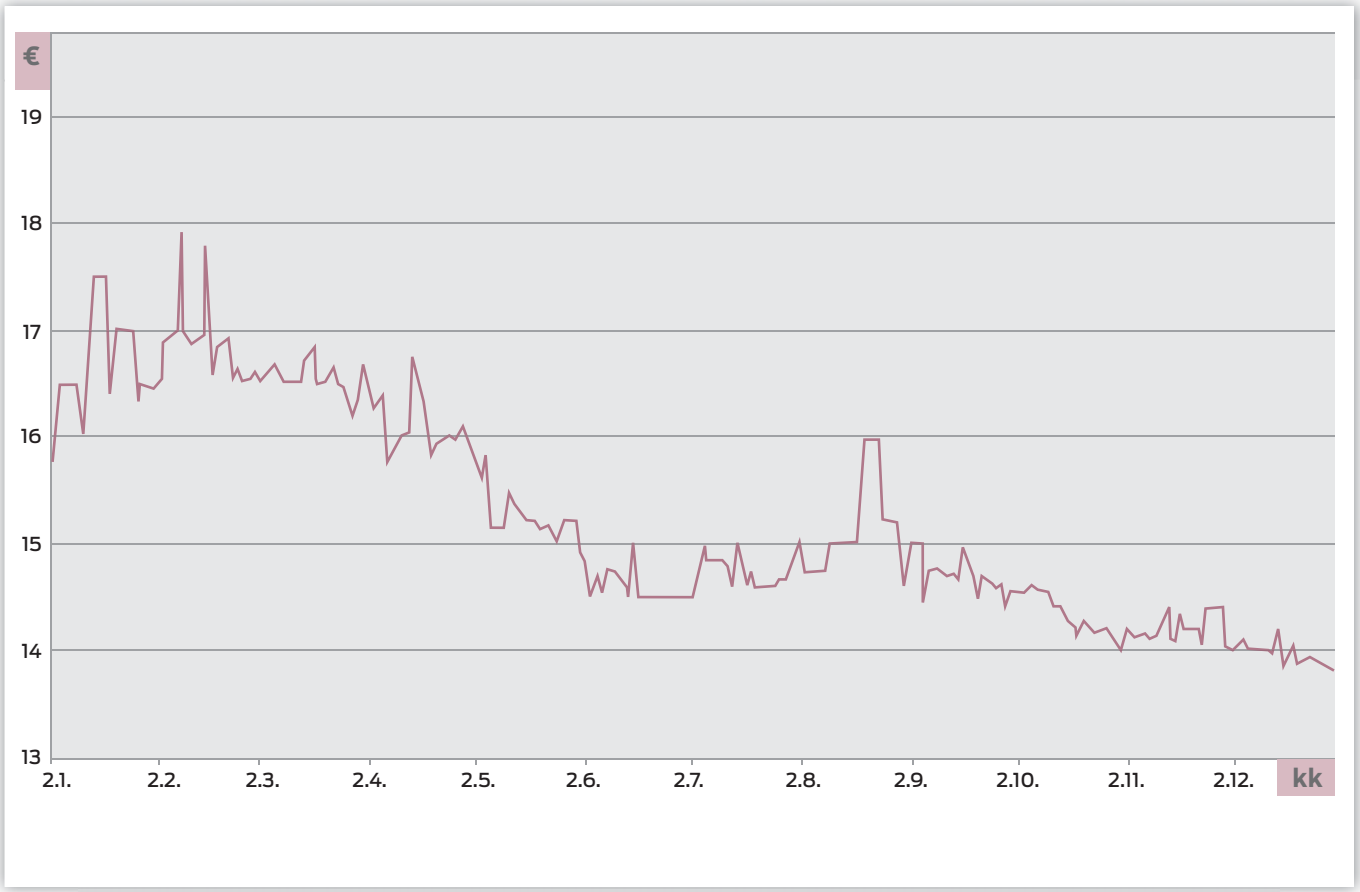

Toimitus
Tiina Happonen, Jaana Larsson, Heikki Linnavirta, Anneli Siimes

Haastattelut
Vuokko Jaakkola, Jaana Larsson

Visuaalinen suunnittelu ja taitto
Mediasepät Oy / Kirsi Pehkonen, Taina Ristikivi, Roosa Arela

Kuvat
Jussi Miettinen, Marko Happo, Marko Kauko, Markus Makkonen, Timo Mustalampi

Paino
Esan Kirjapaino Oy

Paperi
Kansi: MultiArt Silk 300 g / m^2
Sisus: MultiArt Silk 115 g / m^2

Keskisuomalainen Oyj

Aholaidantie 3, PL 159, 40101 Jyväskylä
Puh. 014 622 000, Fax 041 622 420

www.keskisuomalainen.com

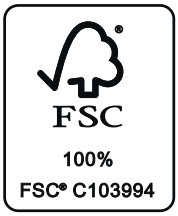

Painettu 100% FSC-
sertifioidulle paperille

Sisä-Suomen Lehti
Soisalon Seutu
Koillis-Savo
Heinäveden Lehti
Uutis-Jousi
Miilu
Sisä-Savo
Saarijärveläinen
Kaupunkilainen
Laukaa-Konnevesi
Warkauden Lehti
Tavukatti
Pielavesi Keitele
Viikkosavo
Keskisuomalainen
Kuopion Kaupunkilehti
Iisalmen Sanomat
Lehtisepät
Savon Sanomat
Suur-Jyväskylän Lehti
Pitäjäläinen
Matti ja Liisa
Mediasepät
Sampo
Hankasalmen Sanomat
Viitasaaren Seutu
Pieksämäen Lehti
Viisipiikkinen
Töllötin
Tietoykkönen
Iisalmen Kaupunkilehti
Pikkukaupunkilainen
Savon Jakelu Oy